

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

Música (E.S.O.)

Arts Escèniques (4t E.S.O.)

Llenguatge i pràctica musical (1r Batxillerat)

Història de la música i de la dansa (2n Batxillerat)

Departament de música

IES IFACH

CALP

CURS 2021/2022

ÍNDEX

1. Introducció	4
1.1 Justificació de la programació	
1.2 Contextualització	
2. Objectius de l'etapa respectiva vinculats amb la matèria	6
2.1 Objectius generals de l'educació secundària	
2.2 Objectius generals del batxillerat	
3. Competències clau. Contribució de l'àrea d'assignatura a l'adquisició de les competències clau	8
4. Continguts per curs	12
5. Criteris d'avaluació	12

MÚSICA

Primer curs ESO

- *Continguts per blocs*
- *Criteris d'avaluació per blocs*
- *Estàndards d'aprenentatge*

Segon curs ESO

- *Continguts per blocs*
- *Criteris d'avaluació per blocs*
- *Estàndards d'aprenentatge*

Tercer curs ESO

- *Continguts per blocs*
- *Criteris d'avaluació per blocs*
- *Estàndards d'aprenentatge*

Quart curs ESO

- *Continguts per blocs*
- *Criteris d'avaluació per blocs*
- *Estàndards d'aprenentatge*

ARTS ESCÈNIQUES (4t ESO)

- *Continguts i criteris d'avaluació per blocs*
- 62

LLENGUATGE I PRÀCTICA MUSICAL (1r Batxillerat)

- *Continguts i criteris d'avaluació per blocs*
- 73

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I DE LA DANSA (2n Batxillerat)

- *Continguts i criteris d'avaluació per blocs*
- 84

6. Instruments d'avaluació	93
7. Criteris de qualificació	94
8. Metodologia. Orientacions didàctiques	100
- <i>Metodologia general i específica de l'àrea</i>	
- <i>Orientacions i recursos didàctics</i>	
- <i>Avaluació de l'alumnat</i>	
- <i>Criteris d'avaluació</i>	
- <i>Instruments d'avaluació</i>	
- <i>Criteris de qualificació</i>	
- <i>Activitats de reforç</i>	
9. Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb alumnat que requereisca actuacions per a la compensació de les desigualtats	103
10. Unitats didàctiques	104
10.1 Organització de les unitats didàctiques	
10.2 Distribució temporal de les unitats didàctiques	
11. Elements transversals	189
- Foment de la lectura	
- Comunicació audiovisual. TIC	
- Emprenedoria	
- Educació cívica i constitucional	
12. Activitats complementàries i extraescolars	190
13. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit	193
14. Programació de continguts en cas de confinament o treball a distància	198

ANNEXES:

- Projecte BATU-IFACH Curs 2021-2022
- Projectes ESO i BATXILLERAT Curs 2021-2022

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Justificació

Davant la situació actual que estem vivint i la que vam patir el cursos anteriors degut a la Covid-19, ens trobem davant una nova programació que inclou profunds canvis que s'aniran introduint a poc a poc, segons els diferents escenaris que podríem trobar al llarg curs.

Algunes de les novetats afecten a la manera de programar, a la importància que se li dóna a les competències clau i a la inclusió d'un nou sistema d'avaluació que presta atenció al grau d'assoliment d'aquestes competències, tenint en compte una sèrie d'estàndards d'aprenentatge, rúbriques i indicadors d'èxit.

Però, sobretot, s'ha de tenir en compte a l'hora de programar tots aquells continguts que els alumnes no van rebre de forma presencial el curs passat i sobretot, el curs 2019/2020, i que afecten al procés de ensenyament-aprenentatge de l'actual curs.

En aquest context, la música, com a bé cultural, i com a llenguatge i mitjà de comunicació no verbal, es constitueix com un element amb un valor inqüestionable en la vida de les persones. La vida diària ens situa en contacte permanent amb la música, que en l'actualitat s'ha situat com l'art de més consum en qualsevol societat.

El desenvolupament tecnològic, a més, ha possibilitat nous camins per a la interpretació i creació, no sols de músics professionals, sinó de qualsevol persona que ho desitge.

Aquesta realitat tan propera als adolescents ens ha d'ajudar en la nostra activitat diària en l'aula.

Des d'aquesta perspectiva, l'assignatura de música ha d'establir punts de contacte entre el món exterior i la música que s'aprèn a les aules, creant els estímuls necessaris per a que els alumnes desenvolupen la seua percepció, sensibilitat i expressió creativa.

Al ser la música un dels principals referents per a la joventut s'ha d'aprofitar per poder motivar i fer que l'alumnat vulga aprendre el que li proposem. El món de l'adolescència presenta interessos molt diferents als que pot tindre un adult i a molts dels continguts que hem de donar, però en aquest context hem d'aprofitar-nos que la música és quelcom alié a ells per a motivar-los i interessar-los en el nostre treball.

Aquest curs representa una tornada a la normalitat, la qual valorem molt positivament, després de que el curs passat va ser especialment difícil des de la nostra assignatura, degut a que no disposarem del mitjans necessaris (aula matèria, instruments, etc.) per a impartir-la i poder treballar la música de forma vivencial i pràctica per part de l'alumnat.

1.2 Contextualització

La programació didàctica ací presentada ha sigut dissenyada per als cursos 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO i 1r i 2n de Batxillerat d'un centre de secundària públic situat a Calp, localitat costanera de gran rellevància comarcal. Aquesta localitat és un dels pols econòmics i turístics de la província d'Alacant, amb una població aproximada de 21000 habitants, amb un percentatge de població no autòctona, d'altres parts d'Espanya o estrangera d'aproximadament un 60%.

Ens ubiquem en un centre amb dues línies educatives, on conviuen quasi 1000 alumnes.

Donada l'alta aflluència d'alumnat d'origen estranger que trobem en l'aula, al voltant d'un 30% o 35%, cada any es perceben una sèrie de problemes:

- Integració social
- Comunicació (llenguatge)

- Tipus de cultura (ideologies, religions, etc.)

Aquestes circumstàncies determinen conflictes i dificultats afegides al normal procés d'ensenyament-aprenentatge. El departament de música tractarà de resoldre aquests problemes a través de diferents mesures, com coordinar-se amb els departaments de llengua del centre, amb el servei d'orientació o amb els PT.

Per la naturalesa de l'assignatura de música, ens trobem amb diferents tipus de situacions per a portar a terme els objectius d'aquesta matèria.

En l'apartat conceptual els problemes seran els esdevinguts anteriorment.

En l'apartat procedimental no té perquè haver cap problema amb la majoria dels alumnes estrangers, sempre que aquests vinguen d'Europa central. Trobarem més problemes amb aquells alumnes de procedència: Europa de l'Est, Nord d'Àfrica, Amèrica Llatina i Àfrica Subsahariana, atès que aquesta assignatura no està vigent en els seus plans d'estudi.

La pràctica musical no té perquè resultar un esforç molt significatiu per a l'alumne ja que ens vam trobar davant d'un fet cultural, sense considerar cap discriminació de cultura, religió o sexe. Un fet quant al seu lèxic que és més que internacional.

Constitució del departament

Al curs acadèmic 2019-2020 el Departament de Música està constituït per:

- María Bordes Colomer, professora definitiva del centre, cap de departament
- Moisés Pastor López, professor definitiu del centre
- María Vives Fontana, professora interina
- Miquel Guimera Sancho, professor interí
- Agustín Jiménez Peral, professor interí.

Els nivells educatius impartits són 1r ESO, 2n ESO, 3r ESO, les optatives de Música i AAEE de 4rt ESO, l'optativa de Llenguatge i Pràctica Musical de 1r de Batxillerat i Història de la música i dansa, optativa de 2n de Batxillerat.

Les hores de docència del departament són:

NIVELL/HORES

1r ESO 2h/setmanals: 1r A, 1r D, 1r G i 1r H (Moisés Pastor), 1r B i 1r E (María Bordes), 1r C i 1r F (María Vives) i 1r ABC i 1r DEF (Miquel Guimera).

2n ESO 2h/setmanals: 2n A, 2n D i 2n G (Moisés Pastor), 2n B i 2n G (María Bordes), 2n C i 2n DEF (María Vives), 2n ABC i 2n F (Miquel Guimera) i 2n H (Agustín Jiménez).

3r ESO 2h/setmanals: 3r A i 3r D (María Bordes), 3r B i 3r E (María Vives), 3r C i 3r F (Miquel Guimera) i 3r DEF (Agustín Jiménez).

4t ESO 3h/setmanals: Música 4t ABC 1 (María Bordes), Música 4t ABC 2 (Moisés Pastor) i Música 4t DE (María Vives).

4t ESO 3h/setmanals: Arts Escèniques: ABC 1 (María Vives), 2 grups AAEE (Miquel Guimera) 4t DEF (Agustín Jiménez)

1r Batxillerat 3h/setmanals: 2 grups de 1r A/B/C/D 1 (Agustín Jiménez).

2n Batxillerat 4h/setmanals, grup ABC (Agustín Jiménez).

2. OBJECTIUS DE L'ETAPA RESPECTIVA VINCULATS AMB LA MATÈRIA

Els objectius de l'àrea de música es fonamenten en la concepció de la música com una pràctica i com un objecte de coneixement. La comprensió, la reflexió i la valoració de la música s'han d'imbricar i complementar amb les dimensions creatives, expressives i comunicatives de la pràctica musical, de manera que s'enriqueixen mútuament per afavorir l'aprenentatge.

a) Objectius generals de l'educació secundària.

L'Educació Secundària Obligatòria contribuirà a desenvolupar en els alumnes i les alumnes les capacitats que els permeten: (deixem, com especifica la llei, únicament els que estan dirèctament relacionats amb música)

- a) Assumir responsablement els seus deures; conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres; practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups; exercitar-se en el diàleg consolidant els drets humans i la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, com valors comuns d'una societat plural, i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les Activitats de l'aprenentatge i com a medi de desenvolupament coresponsabilitat personal.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, incorporar nous coneixements. Adquirir una preparació bàsica en el camp de les tecnologies, especialment les de la informació i la comunicació.
- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en un mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, així com el patrimoni artístic i cultural.
- l) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.

b) Objectius generals del Batxillerat.

- a) Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució espanyola, així com pels drets humans, que fomenti la en la construcció d'una societat justa i equitativa.
- b) Consolidar una maduresa personal i social que els permeti actuar de manera responsable i autònoma i desenvolupar el seu esperit crític. Preveure i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials.
- c) Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats entre homes i dones, analitzar i valorar críticament les desigualtats i discriminacions existents, i en particular la violència contra la dona, i impulsar la igualtat real i la no-discriminació de les persones per qualsevol condició o circumstància personal o social, amb atenció especial a les persones amb discapacitat.
- d) Consolidar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'aprofitament eficaç de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal

- e) Dominar, tant en la seva expressió oral com escrita, la llengua castellana i, si s'escau, la llengua cooficial de la seva comunitat autònoma.
- g) Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
- h) Conèixer i valorar críticament les realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seva evolució. Participar de manera solidària en el desenvolupament i la millora del seu entorn social.
- k) Consolidar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
- l) Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.

3. COMPETÈNCIES. CONTRIBUTIÓ DE L'ÀREA D'ASSIGNATURA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU

COMPETÈNCIA COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA (CCLI): Comprendre el sentit global de textos llegits identificant la informació més rellevant.

OBJECTIUS

- Dominar la terminologia musical específica com a mitjà d'expressió i de comprensió oral i escrita.
- Valorar de manera crítica dels missatges explícits i implícits al voltant de manifestacions artístiques procedents de diverses fons.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es realitzaran activitats tant d'expressió oral com a escrita.
- S'afavoriran els agrupaments flexibles.

ACTUACIONS

- Lectura de textos en classe identificant les idees principals, subratllant-les i fent un esquema.
- Incorporació del vocabulari bàsic de l'àrea.
- Localització d'informació en un text.
- Recomanació de llibres de lectures al voltant de temes d'interès musical.
- Interpretació vocal de fragments musicals atenent a l'entonació, la pronunciació, els accents....

INDICADORS

- Correcció i adequació en la realització de les activitats escrites i orals (ortografia, vocabulari...).
- Interpretació vocal de fragments musicals amb una tècnica correcta.

COMPETÈNCIA DIGITAL (CD): Tractament de la informació i competència digital.

OBJECTIUS

- Millorar el domini de llenguatges específics bàsics.
- Utilitzar els diversos suports digitals d'àudio i de les tècniques de tractament i de gravació de so. La seva publicació i divulgació en la xarxa. La seva utilització en les activitats d'oci.
- Utilitzar recursos digitals per a la creació d'obres musicals.
- Conèixer i dominar de manera bàsica el hardware i el software musical.
- Comprendre i utilitzar les TIC per a accedir, crear i compartir informació i recursos en múltiples formats.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es realitzaran activitats variades com escoltar i compondre música, contestar a qüestionaris tipus text, navegar per la xarxa...).
- Es treballarà de manera individual (obrir, guardar i modificar arxius d'àudio, contestar a qüestionaris on-line en format hot-potatoes...), i col·lectiva (creació d'un blog de música).
- Es faran grups flexibles segons les necessitats de cadascuna de les activitats.

ACTUACIONS

- Explicació dels diferents formats de so i d'àudio digital (Wave, MIDI, MP3, OGG...).
- Explicació dels diferents software (edició de partitures, edició de so, convertidors d'àudio...).
- Treballar amb unitats didàctiques interactives.
- Obrir, escoltar, convertir i guardar arxius d'àudio a diferents formats d'àudio en dispositius locals i en la xarxa.

- Escripura de partitures amb un editor de partitures, gravar-les, escoltar-les i importar-les a altres formats.
- Obrir arxius d'àudio, modificar-los, gravar-los i exportar-los a altres formats amb un programa d'edició de so.
- Gravació i edició digital de les pròpies interpretacions musicals.
- Creació d'un blog de música del centre.

INDICADORS

- Reconeix els diferents formats de so.
- Obri, escolta, modifica, grava i importa diferents arxius d'àudio.
- Escriu, grava i importa senzilles partitures amb un editor de partitures.
- Realitza les activitats tipus test en format *hot-potatoes*.
- Treballa on-line en un curs *moodle* i en un blog.
- Navega per la xarxa, troba i publica la informació que se li demana.

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA, (CMCT): Utilitzar raonaments matemàtics, produir i interpretar diferents tipus de informació al voltant d'aspectes quantitius, espacials de la realitat, així com la capacitat d'utilitzar dades i argumentacions matemàtiques.

OBJECTIUS

- Utilitzar els elements matemàtics bàsics en activitats proposades en l'Aula de Música.
- Identificar situacions quotidianes en l'Aula de Música que necessiten de l'aplicació d'estratègies de resolució de problemes.
- Identificació dels elements que intervenen en la construcció d'una obra musical: relacions entre l'altura del so i la freqüència, relacions intervàliques, organització de sons en escales; proporcions rítmiques, patrons de diferent durada sonora; relació entre el pols i el temps musical).

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà la interpretació vocal i instrumental dels alumnes.
- S'afavorirà l'audició activa.
- Els alumnes treballaran de manera individual i en grup.

ACTUACIONS

- Explicació de les figures i els silencis musicals, així com del puntet (signe de prolongació) i la seva divisió proporcional.
- Realització de sumes de figures i silencis, utilitzant també el puntet, per a calcular el valor total.
- Lectura i execució rítmica de fragments musicals.
- Explicació del compàs i la seva expressió en fraccions.
- Composició i escripura de ritmes amb diferent tipus de compàs.
- Audició de fragments musicals seguint el pols i reconeixent el tipus de compàs (binari, ternari i quaternari).
- Execució de fragments musicals amb diversos tipus de compassos (binaris, ternaris i quaternaris).
- Explicació del *pols* de la música i la indicació metronòmica del temps o moviment en la partitura.
- Audició de diferents fragments musicals seguint el pols i indicant el *temps*.
- Explicació de les notes musicals com la representació de l'altura del so i la seva relació amb la freqüència (l'Hz).
- Explicació dels intervals melòdics i harmònics.
- Realització d'activitats de mesura d'interval.

INDICADORS

- Realitza de manera correcta les activitats escrites de mesura d'interval·ls.
- Realitza de manera correcta les activitats escrites de suma de figures i silencis.
- Executa correctament els fragments musicals relacionant les fraccions numèriques amb els diferents ritmes i identificant el temps.
- Reconeix auditivament el *temps* i els compassos.
- Composa i escriu correctament fragments rítmics.

SENTIT D'INICIATIVA I ESPRIT EMPRENEDOR (SIEE): La iniciativa personal, la participació. Gaudi amb l'expressió artística i la confiança en si mateix.

OBJECTIUS

- Valorar el silenci i el so com a part integral, prenent consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seues conseqüències amb finalitat emprenedora.
- Adquirir l'hàbit de parlar i cantar amb una tècnica correcta com a motiu de participació activa. que evite danys físics a curt i llarg termini.
- Valorar el poder màgic i curatiu que algunes societats atorguen a la música. La musicoteràpia.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Interpretacions vocals i instrumentals amb la flauta de bec.
- Lectura i comentari de textos.

ACTUACIONS

- Lectura de textos al voltant de la contaminació acústica i estudi dels efectes negatius que té.
- Estudi i pràctica dels diferents tipus de respiració.

INDICADORS

- Respecta el marc del silenci en les activitats d'audició i en les interpretacions musicals.
- Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps.
- Crea noves melodies amb finalitat emprenedora.

COMPETÈNCIA SOCIAL I CÍVICA (CSC): Respectar les normes de conducta acordades socialment per a regular l'ús de bens culturals i artístics i les seues fonts en els diferents suports.

OBJECTIUS

- Respectar els drets d'autor.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Lectura i comentari de textos.

ACTUACIONS

- Estudiar la normativa vigent respecte als drets d'autor.

INDICADORS

- Realitza de manera correcta les activitats escrites

CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS (CEC): Conèixer i comprendre el fet artístic i cultural en la societat.

OBJECTIUS

- Conèixer i utilitzar els diversos codis, tècniques i recursos expressius.
- Apreciar i valorar de manera crítica les diferents manifestacions musicals.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà la lectura i interpretació de fragments musicals de diferents estils.

ACTUACIONS

- Assistir a concerts fora del centre i visitar museus d'instruments.
Interpretar, improvisar i compondre de manera individual i col·lectiva.

INDICADORS

- Interpreta de manera correcta els fragments musicals de diferents estils.
- Composa i improvisa de manera correcta seguint unes pautes acordades prèviament.

COMPETÈNCIA APRENDRE A APRENDRE (CAA): Respecte, cooperació i ajuda respecte a les diferents formes i ritmes d'aprenentatge. Ells llocs de treball.

OBJECTIUS

- Respecte, cooperació i ajuda respecte als diferents ritmes d'aprenentatge i a les interpretacions dels companys.
- Reconèixer els museus d'instruments i les sales de concerts com a llocs de treball.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà l'escolta i la interpretació col·lectiva.

ACTUACIONS

- Interpretació de fragments musicals de diferents graus de complexitat.
- Visita a museus d'instruments i a concerts en sales de l'entorn.

INDICADORS

- Participació en les activitats d'interpretació a classe.
- Participació en les activitats extraescolars que suposen una visita a un museu o a un concert.

4. CONTINGUTS

Enfront del caràcter més global i vivencial de l'Educació --Artística en Primària, el plantejament de l'àrea de Música en Secundària permet una aproximació més diferenciada i analítica, tenint en compte les característiques evolutives de l'alumnat quant a nivell d'abstracció. Esta diferenciació no impedeix, no obstant això, que l'enfocament de la matèria continue sent semblant, articulant-se entorn dels dos eixos fonamentals de l'educació musical: la percepció i l'expressió. --\mbdós eixos estan estretament vinculats a través del llenguatge musical, que actua com a element vertebrador. Els continguts de l'àrea s'han organitzat en cinc blocs: "Interpretació i creació", "Escolta", "Contextos musicals i culturals", "Música i tecnologia" i "Elements transversals a la matèria". Tots els blocs estan interrelacionats i els diferents tipus de continguts han de treballar-se en l'aula de forma integrada, perquè els dos eixos de percepció i expressió es potencien entre si.

El *DECRET 87/2015, de 5 de juny*, estableix els següents continguts:

PRIMER CURS – ESO

a) Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

COMPETÈNCIES CLAU	INDICADORS	DESCRIPTORS
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Cura de l'entorn mediambiental i dels éssers vius	<ul style="list-style-type: none">- Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.- Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per a promoure un desenvolupament sostenible.- Respectar i preservar la vida dels éssers vius del seu entorn.- Prendre consciència dels canvis produïts per l'ésser humà en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
	Vida saludable	<ul style="list-style-type: none">- Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable quant a l'alimentació i a l'exercici físic.- Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà davant la seua cura saludable.

	La ciència en el dia a dia	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana. - Aplicar mètodes científics rigorosos per a millorar la comprensió de la realitat circumdant en diferents àmbits (biològic, geològic, físic, químic, tecnològic, geogràfic...). - Manejar els coneixements sobre ciència i tecnologia per a solucionar problemes, comprendre el que ocorre al nostre voltant i respondre preguntes.
	Maneig d'elements matemàtics	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer i utilitzar els elements matemàtics bàsics: operacions, magnituds, percentatges, proporcions, formes geomètriques, criteris de mesurament i codificació numèrica, etc. - Comprendre i interpretar la informació presentada en format gràfic. - Expressar-se amb propietat en el llenguatge matemàtic.
	Raonament lògic i resolució de problemes	<ul style="list-style-type: none"> - Organitzar la informació utilitzant procediments matemàtics. - Resoldre problemes seleccionant les dades i les estratègies apropiades. - Aplicar estratègies de resolució de problemes a situacions de la vida quotidiana.
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprensió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> - Comprendre el sentit dels textos escrits i orals. - Mantindre una actitud favorable cap a la lectura.
	Expressió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar-se oralment amb correcció, adequació i coherència. - Utilitzar el vocabulari adequat, les estructures lingüístiques i les normes ortogràfiques i gramaticals per a elaborar textos escrits i orals. - Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
	Normes de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor... - Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres, en les diverses situacions comunicatives.

	Comunicació a altres llengües	<ul style="list-style-type: none"> - Entendre el context sociocultural de la llengua, així com la seua història per a un millor ús de la mateixa. - Mantindre converses a altres llengües sobre temes quotidians en diferents contextos. - Utilitzar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació. - Produir textos escrits de diversa complexitat per al seu ús en situacions quotidianes o en assignatures diverses.
<i>Competència digital</i>	Tecnologies de la informació	<ul style="list-style-type: none"> - Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació. - Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la seua fiabilitat. - Elaborar i publicitar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.
	Comunicació audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses. - Comprendre els missatges que vénen dels mitjans de comunicació.
	Utilització d'eines digitals	<ul style="list-style-type: none"> - Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement. - Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per a millorar el treball i facilitar la vida diària. - Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Respecte per les manifestacions culturals pròpies i alienes	<ul style="list-style-type: none"> - Mostrar respecte envers el patrimoni cultural mundial als seus diferents vessants (artísticoliterària, etnogràfica, científic-tècnica...), i cap a les persones que han contribuït al seu desenvolupament. - Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural. - Appreciar els valors culturals del patrimoni natural i de l'evolució del pensament científic.
	Expressió cultural i artística	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar sentiments i emocions mitjançant codis artístics. - Appreciar la bellesa de les expressions artístiques i les manifestacions de creativitat i gust per l'estètica en l'àmbit quotidià. - Elaborar treballs i presentacions amb

		sentit estètic.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Educació cívica i constitucional	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les activitats humanes, adquirir una idea de la realitat històrica a partir de diferents fonts, i identificar les implicacions que té viure en un Estat social i democràtic de dret ratificat per una constitució. - Aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
	Relació amb els altres	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes. - Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits. - Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.
	Compromís social	<ul style="list-style-type: none"> - Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors. - Concebre una escala de valors pròpia i actuar conforme a ella. - Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats. - Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Autonomia personal	<ul style="list-style-type: none"> - Optimitzar recursos personals basant-se en les fortaleces pròpies. - Assumir les responsabilitats encomanades i donar compte d'elles. - Ser constant en el treball, superant les dificultats. - Dirimir la necessitat d'ajuda en funció de la dificultat de la tasca.
	Lideratge	<ul style="list-style-type: none"> - Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps. - Encomanar entusiasme per la tasca i tindre confiança en les possibilitats d'assolir objectius. - Prioritzar la consecució d'objectius grupals sobre els interessos personals.
	Creativitat	<ul style="list-style-type: none"> - Generar noves i divergents possibilitats des de coneixements previs d'un tema. - Configurar una visió de futur realista i ambiciosa. - Trobar possibilitats en l'entorn que d'altres no aprecien.

	Emprenedoria	<ul style="list-style-type: none"> - Optimitzar l'ús de recursos materials i personals per a la consecució d'objectius. - Mostrar iniciativa personal per a iniciar o promoure accions noves. - Assumir riscos en el desenvolupament de les tasques o els projectes. - Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
Aprendre a aprendre	Perfil d'aprenent	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives... - Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge. - Generar estratègies per a aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.
	Eines per a estimular el pensament	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent... - Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
	Planificació i avaluació de l'aprenentatge	<ul style="list-style-type: none"> - Planificar els recursos necessaris i els passos que s'han de realitzar en el procés d'aprenentatge. - Seguir els passos establits i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis. - Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge. - Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

A - CONTINGUTS PER BLOCS

Bloc 1: Interpretació i creació. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Cura i millora de la tecnica vocal per a aconseguir una expressió adequada. Practica de la respiració abdominal.</p> <p>Interpretació vocal, per imitació i per mitja de partitures, de fórmules rítmiques basades en compassos simples amb diferents combinacions d'accentuació i de tempo, valorant la importancia de la pulsació precisa en les interpretacions en grup.</p> <p>Interpretació de peces vocals a dos i ampliant a tres veus, cuidant l'afinació.</p> <p>-Ampliació del repertori de cançons i peces vocals, a través de la imitació i de la lectura de partitures, de músiques del món, d'estil antic i de música popular</p>	<p>BL1.1. Interpretar cançons i peces vocals de distints estils, refermant la tecnica vocal, així com improvisar melodies senzilles disfrutant de les aportacions individuals i del grup.</p> <p>BL1.2. Interpretar amb els instruments i el cos peces musicals de distints estils, refermant la tecnica interpretativa, així com improvisar acompanyaments rítmics, disfrutant de les aportacions individuals i del grup.</p> <p>BL 1.3. Interpretar danses de distintes cultures i</p>	<p>CEC SIEE</p> <p>CEC SIEE</p>

<p>moderna, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, de peces vocals sobre l'escala diatonica, pentatonica i de blues, generant diàlegs melòdics i matisos dinàmics.</p> <p>Iniciació a la interpretació i improvisació vocal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals.</p> <p>Iniciació a les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.</p> <p>Interés i respecte per les aportacions pròpies i del grup.</p> <p>Cura i millora de la tècnica instrumental dels instruments de l'aula, electrònics i el cos per aconseguir una expressió adequada, dedicant especial atenció a la correcta posició del cos, de les mans i dels braços i a l'atenció i manteniment dels instruments.</p> <p>Utilització del cos com a mitja d'expressió musical per mitja del treball rítmic i la percussió corporal, ampliant les seues possibilitats.</p> <p>Interpretació instrumental i amb el cos, per imitació i per mitja de partitures, de fórmules rítmiques basades en compassos simples amb diferents combinacions d'accentuació i tempo, valorant la importància de la pulsació precisa en les interpretacions en grup.</p> <p>Interpretació de peces instrumentals amb acompanyaments senzills, refermant la tècnica en l'execució.</p> <p>Ampliació del repertori de peces instrumentals, interpretant a través de la imitació i de la lectura de partitures, de músiques del món, d'estil antic i de música popular moderna, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, d'acompanyaments rítmics i peces instrumentals sobre l'escala diatonica, pentatonica i de blues, generant diàlegs melòdics i matisos dinàmics.</p> <p>Iniciació a la interpretació i improvisació instrumental i corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals, explorant diverses fonts i objectes sonors.</p> <p>Iniciació a les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.</p> <p>Interés i respecte per les aportacions pròpies i del grup.</p> <p>Atenció i millora de la tècnica corporal per a</p>	<p>estils, refermant la tècnica corporal, així com improvisar coreografies grupals utilitzant els elements musicals del nivell, disfrutant de les propostes pròpies i del grup.</p> <p>BL1.4. Crear composicions vocals, instrumentals i coreogràfiques utilitzant els elements del llenguatge musical del nivell i presentar les seues propostes amb confiança i desinhibició.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CEC</p>
---	---	-------------------------------

<p>aconseguir una expressió adequada, per a desinhibir-se i superar els obstacles comunicatius.</p> <p>Consolidació de les tècniques bàsiques de moviment grupal: figures de dansa en fila i en cercle, desplaçament per parelles i en xicotets grups, ball en parelles, coordinació amb el grup, etc.</p> <p>Interpretació coreogràfica i de danses que continguin fórmules rítmiques treballades en el nivell i acompanyaments senzills, valorant la importància de la pulsació precisa en les interpretacions en grup.</p> <p>Interpretació de danses i coreografies de distintes cultures i estils, danses del món, en estil antic, de música popular moderna, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana. Improvisació de coreografies, de forma individual i en grup, apreciànt la importància dels elements de la música treballats.</p> <p>Iniciació a la interpretació i improvisació corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges gestuals.</p> <p>Iniciació en la pràctica de tècniques de control d'emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.</p> <p>Interès per millorar les capacitats tècniques, interpretatives i del treball cooperatiu.</p> <p>Creació de peces vocals, instrumentals, corporals i coreogràfiques i de fórmules rítmiques, de forma guiada, utilitzant els elements de la representació gràfica de la música estudiats (compassos, signes d'intensitat, signes de repetició, etc.), atenent els principis bàsics dels procediments compositius.</p> <p>Creació de prosodies, adaptades al nivell, partint de la melodia, l'acompanyament o el mateix text com a mitja d'expressió musical.</p> <p>Creació de peces instrumentals, acompanyaments i efectes, a partir de l'escala pentatònica, iniciant-se en el món de les <i>app</i> i del programari musical per al tractament del so.</p> <p>Creació de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils. Iniciació a la creació vocal, corporal i instrumental de propostes d'avantguarda a través de nous llenguatges sonors i gestuals.</p> <p>Interès i respecte per les creacions pròpies i dels altres.</p>		
--	--	--

Bloc 2: Escolta. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC

<p>Identificació visual i auditiva de tots els instruments i les seues famílies, inclosos els instruments característics d'altres cultures, de la música popular moderna, del jazz, del flamenc, del folklore i electronics.</p> <p>Diferenciació entre agrupacions instrumentals i vocals i els grups de cambra.</p> <p>Identificació auditiva i classificació dels diferents registres de veu humana: soprano, contralt, tenor i baix. Les veus blanques i el cor mixt.</p> <p>Interés per les possibilitats expressives de la veu i els instruments i la seua evolució al llarg de la història.</p> <p>Identificació auditiva i reconeixement per mitja de partitures dels matisos dinàmics uniformes i progressius: f, mf, mp, p, crescendo i diminuendo (i els seus reguladors).</p> <p>Exploració sobre els paràmetres del so en diversos entorns, per mitja de la seua descripció verbal</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a la interpretació i l'audició.</p> <p>El ritme: la pulsació i l'accent.</p> <p>Identificació i seguiment de la pulsació i l'accent en audicions diverses de peces amb ritmes binaris i ternaris.</p> <p>Identificació auditiva d'esquemes rítmics que incloguen notes a contratemps i síncopes, a partir d'obres o fragments musicals de diversos estils.</p> <p>El compàs i la seua representació. Compassos binaris i ternaris. La barra de compàs i la final.</p> <p>Identificació del compàs d'amalgama.</p> <p>Reconeixement auditiu, lectura i representació gràfica d'esquemes rítmics que combinen les figures bàsiques i els silencis, en compassos binaris i ternaris.</p> <p>Lectura i reconeixement auditiu de tempos uniformes i graduals. La melodia: intervals i escales.</p> <p>Audició d'intervals majors, menors i justos a partir de l'escala diatònica. Les alteracions: sostingut, bemoll i becaire. Diferenciació de to i semito.</p> <p>Audició de l'escala major, menor, pentatònica, oriental i de blues, amb suport de partitures.</p> <p>La modalitat. Audició de peces en mode major i menor.</p> <p>Audició de melodies de distinta interval lica i caràcter, i representació plàstica de les sensacions i emocions generades. L'harmonia: funció dels acords i la seua construcció. Audició i reconeixement d'acords majors i menors.</p> <p>La tonalitat: acord de tònica i dominant.</p> <p>Identificació auditiva i a través de la lectura de la</p>	<p>BL2.1. Identificar els diferents timbres, registres i agrupacions musicals dels estils estudiats i les diverses gammes, així com la seua representació gràfica, a través d'audicions diverses, i mantindre una actitud d'atenció durant l'escolta.</p> <p>BL2.2. Identificar per mitja de diversos llenguatges els elements musicals i les formes d'organització d'obres diverses, a partir de gravacions i interpretacions en viu, amb el suport de partitures.</p> <p>BL2.3. Discriminar les possibilitats del so a través de diferents modes de producció, representant els processos implicats de forma gràfica, i identificar situacions quotidianes en que es produeix un ús indiscriminat del so.</p>	<p>CEC</p> <p>CEC</p> <p>CEC CMCT CsC</p>
---	---	---

<p>cadencia perfecta.</p> <p>Audició de cançons i peces acompanyades per acords senzills.</p> <p>La forma musical. Frase i semifrase musical. La repetició i el contrast com a principis estructurals bàsics de la música. Els signes de repetició. La forma estrofica, forma binària, ternària i rondó.</p> <p>Aparell auditiu. Identificació i descripció de les diferents parts de l'oida. Descripció dels límits auditiu, l'impacte del dolor i conseqüències per l'exposició continuada a determinats sons o sorolls, a partir de l'audició. Reflexió sobre els límits entre música i soroll, a través d'audicions de diversos estils i cultures, inclosa la música contemporània, mostrant obertura.</p> <p>El so. Reconeixement auditiu dels paràmetres del so referits a altura, duració, intensitat i timbre, així com la seua relació amb les ones sonores i la seua representació gràfica.</p> <p>Exploració de noves sonoritats i modes de producció de sons, a partir del propi cos i de l'entorn quotidià.</p> <p>Identificació d'agressions acústiques de l'entorn i contribució activa a la seua disminució i al benestar personal i col·lectiu. Atenció de l'ambient escolar sonor.</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical.</p>		
---	--	--

Bloc 3: Contextos musicals i culturals. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Audició i reconeixement d'estil, època i cultura de distintes obres de músiques del món, del jazz, del flamenc, d'estil contemporani i de la música popular moderna a partir de l'anàlisi dels seus elements musicals amb el suport de distintos recursos: musicogrames, partitures, audicions, vídeos, textos, relacionant els seus elements tècnics amb les característiques pròpies del període.</p> <p>Reconeixement dels compositors més significatius en els diferents estils i gèneres estudiats.</p> <p>Reconeixement de les distintes manifestacions de dansa lligades als estils escoltats, establint similituds.</p> <p>Distinció de la importància que aporten la pluralitat d'estils en la música i interès per ampliar la perspectiva i les seues preferències musicals com a font d'enriquiment cultural.</p> <p>Interès per participar en tot tipus d'actuacions musicals en viu: festivals, concerts, representacions</p>	<p>BL3.1. Identificar a partir dels seus elements musicals l'estil, l'època i/o cultura, així com els mitjans expressius que utilitzen les distintes obres de músiques del món, del jazz, del flamenc, d'estil contemporani i de la música popular moderna, a través d'audicions en contextos diversos, i interessar-se per ampliar la perspectiva i les seues preferències musicals.</p> <p>BL3.2. Argumentar sobre diverses obres analitzades de músiques del món, del jazz, del flamenc, de tendències contemporànies i de la música popular moderna en els seus contextos socioculturals, i expressar opinions raonades sobre estes, de forma oral i escrita, i interessar-se per ampliar les seues preferències musicals a partir dels estils treballats.</p> <p>BL3.3. Analitzar les funcions en els estils i gèneres estudiats en relació amb la dansa i les arts</p>	<p>CEC</p> <p>CCLI CEC</p>

<p>esceniques.</p> <p>Elaboració de treballs i exposicions, expressant juís de valor i opinions personals, de forma oral i escrita, sobre diverses obres de músiques del món, del jazz, del flamenc, d'estil contemporani i de la música popular moderna en els seus contextos socioculturals, amb suport de recursos tecnològics.</p> <p>Participació en tertúlies dialogiques sobre els estils estudiats, adoptant actitud respectuosa i utilitzant un vocabulari adequat, a partir de diverses fonts d'informació.</p> <p>Elaboració de treballs a partir de l'escolta en diferents contextos i entorns, mostrant una actitud crítica davant del consum indiscriminat de música. Utilització de diverses fonts d'informació en el procés de busca i organització, atenent la seua fiabilitat.</p> <p>Diferenciació i valoració, a través de l'audició atenta, de les funcions socials d'obres de músiques del món, del jazz, del flamenc, d'estil contemporani i de la música popular moderna: festes, cerimònies, himnes, ritus, ball, audiovisuals, etc.</p> <p>Diferenciació i valoració de les funcions expressives i comunicatives, en relació amb llenguatges corporals i moviment.</p> <p>Identificació i descripció de la relació de la música estudiada amb la dansa i les arts plàstiques, a través de distints mitjans escrits i audiovisuals.</p> <p>Coneixement i descripció del repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana, en relació amb les funcions socials de la música, referits als estils treballats.</p> <p>Interés i respecte per la conservació i transmissió del patrimoni musical en general i del patrimoni espanyol i de la Comunitat Valenciana en particular. Interés crític per la música actual, els musicals, els concerts en viu i les noves propostes musicals, valorant els seus elements creatius i innovadors, per a ampliar la perspectiva i les seues preferències musicals.</p>	<p>plàstiques, a partir d'activitats i projectes, utilitzant recursos textuals.</p>	<p>CEC</p>
---	---	------------

Bloc 4: Música i tecnologies. Curs 1r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Entrenament auditiu i edició bàsica de partitures per mitja de programes informàtics.</p> <p>Audició de peces de diferents cultures, estils i gèneres amb el suport de programes reproductors d'àudio.</p> <p>Gravació i edició d'àudio per mitja de programes informàtics i aplicacions per a dispositius mòbils.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els recursos digitals per a l'educació auditiva i la creació d'acompanyaments i sonoritzacions senzilles, utilitzant aplicacions informàtiques de gravació, edició d'àudio i edició de partitures.</p>	<p>CD CEC</p>

<p>Principals formats d'audio digital.</p> <p>Iniciació a la gravació i edició de vídeo digital.</p> <p>Creació d'acompanyaments senzills per mitja de programes informatics com a suport a la interpretació musical.</p> <p>Creació de sonoritzacions de textos i imatges per mitja de diversos recursos digitals.</p> <p>Iniciació al podcast: veu, text i música.</p> <p>Interpretació de peces de diferents cultures, estils i generes amb el suport d'aplicacions informaticues.</p> <p>Normes que regulen la propietat intel-lectual, així com les del dret a l'honor, la intimitat i la imatge.</p> <p>Interés per l'ús, la cura i el manteniment dels instruments electronics, dispositius mobils i ordinadors.</p>		
---	--	--

Bloc 5: Elements transversals a la matèria. Curs 1r ESO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, argumentatius i de manera especial expositius.</p> <p>Planificació de textos orals.</p> <p>Prosodia. Ús intencional de l'entonació i les pauses. Normes gramaticals.</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.).</p> <p>Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc. Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura. Tipus de text habituals en l'àrea.</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura. Formats de presentació.</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.).</p> <p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Estratègies de busca i selecció de la informació. Procediments de síntesi de la informació.</p> <p>Procediments de presentació de continguts. Procediments de cita i parafrasi.</p> <p>Bibliografia i bibliografia web. Iniciativa i innovació.</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats.</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació.</p> <p>Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Pensament alternatiu. Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi.</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió. Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats.</p>	<p>BL5.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BL5.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosodia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BL5.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p> <p>BLS.S. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitja de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-ne adequadament la procedència.</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació.</p> <p>Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'àrea.</p> <p>Autoconeixement de fortaleces i debilitats.</p> <p>Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. Assumpció de diferents rols en equips de treball.</p> <p>Pensament de perspectiva.</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat. Tècniques d'escolta activa.</p> <p>Dial·leg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatge cooperatiu. Ferramentes digitals de busca i visualització.</p> <p>Busca en blogs, wikis, forums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia, bases de dades especialitzades, etc.</p> <p>Estratègies de filtració en la busca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.</p> <p>Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació.</p> <p>Organització de la informació seguint diferents criteris.</p> <p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.; compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic.</p> <p>foduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Serveis de la web social com blogs, wikis, forums, etc.</p> <p>Habits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text.</p> <p>Disseny de presentacions multimedia. Escalat, rotació i retall d'imatges.</p> <p>Drets d'autor i llicències de publicació</p>	<p>BLS.8. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleces i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p> <p>BLS.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-ho a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p> <p>BLS.10. Reconèixer els estudis i professions vinculats amb els coneixements del nivell educatiu i identificar els coneixements, habilitats i competències que demanen per a relacionar-les amb les seues fortaleces i preferències.</p> <p>BLS.11. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el dial·leg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BLS.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtració i de forma contrastada en mitjans digitals com banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia o bases de dades especialitzades, registrant-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.</p> <p>BLS.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva compartint informació i continguts digitals i utilitzant les ferramentes de comunicació TIC, serveis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.</p> <p>BLS.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text o presentacions multimedia amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus de llicències.</p>	<p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CAA</p> <p>CD</p> <p>CD CSC</p> <p>CD CfCT</p>
---	---	--

SEGON CURS D' ESO

a.- Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES	COMP CLAU	
ESCOLTA	- El so i el silenci.	1. Reconèixer la dimensió quotidiana del so i no només en l'àmbit musical.	1.1. Coneix el so com a fenomen físic que hi ha al nostre voltant.	CAA, CMCT, CCL
		2. Conèixer el valor i la funcionalitat del silenci dins d'una composició musical.	2.1. Valora la importància del silenci dins d'una obra musical.	CAA, CMCT, CCL
	- Les qualitats del so: altura, intensitat, durada i timbre	3. Conèixer les qualitats del so.	3.1. Adquirix el coneixement de les quatre qualitats del so.	CAA, CMCT, CEC
		4. Discriminar auditivament famílies d'instruments.	4.1. Coneix i percep auditivament diferents famílies d'instruments dins d'una obra musical.	CAA, CMCT, CEC
	- El pols en la música: la durada del pols.	5. Distingir el pols de diferents fragments musicals.	5.1. Distingix els diferents polsos d'un fragment musical.	CAA, CMCT
		6. Comprendre la relació entre el tempo i el pols dins de la composició musical.	6.1. Comprén la importància de seguir el pols per a conèixer el tempo de l'obra musical.	CAA, CMCT
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- L'entonació com a recurs expressiu.	7. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.	7.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	SIEP, CSYC
	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfon soprano: <i>Melodies hongareses</i> . - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Orfeu als inferns</i> . - Acompanyament amb bordons: <i>Quen a omagen</i> .	8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	8.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC

	- Execució de la dansa adaptada a la composició: <i>Branle de Champagne</i> .	9. Participar i aprendre els moviments de la dansa proposada i conèixer la forma musical de la cançó <i>Branle de Champagne</i> .	9.1. Participa de la coreografia de <i>Branle de Champagne</i> i coneix la forma musical.	SIEP, CAA
	- Elaboració d'una melodia sobre una melodia donada.	10. Desenvolupar habilitats musicals per a crear una melodia basant-se en una melodia donada.	10.1. Crea una melodia sobre una altra melodia donada.	SIEP, CCL
CONTEXTOS MUSICALS	- Audició de la <i>Branle de Champagne</i> . - Context històric artístic en el qual es va desenvolupar la dansa. - El Renaixement musical.	11. Conèixer els instruments renaixentistes que apareixen en l'audició.	11.1. Discrimina auditivament la flauta dolça i coneix les agrupacions musicals del Renaixement.	CEC, CAA
		12. Tindre coneixement de les característiques més importants del barroc.	12.1. Coneix les característiques musicals més representatives del Renaixement.	CEC, CAA
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Enregistrament de sons de l'entorn amb dispositius mòbils i identificació de les qualitats dels esmentats sons.	13. Saber gravar sons de l'entorn identificant les qualitats del so.	13.1. Grava sons de l'entorn amb tecnologia mòbil i identifica qualitats del so.	CD, CMCT

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.

	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període musical del segle XX.

CONTINGUTS PER BLOCS

Bloc 1: Interpretació i creació. Curs 2n ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Cura i millora de la tecnica vocal per a aconseguir una expressió adequada, dedicant especial atenció a la ressonancia i a l'emissió.</p> <p>Interpretació vocal, per imitació i per mitja de partitures, de fórmules rítmiques basades en compassos simples i compostos, prenent consciencia de la importancia de la pulsació en les interpretacions.</p> <p>Interpretació de peces vocals a dos i refermant la interpretació a tres veus, ajustant l'afinació.</p> <p>Ampliació del repertori de cançons i peces vocals d'estils renaixentista, barroc i classic, de músiques del món, de música popular moderna i de jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, de peces vocals sobre l'escala diatonica, pentatonica i de blues, ampliant a escales de tonalitats proximes, generant dialects melodics i gammes dinamiques.</p> <p>Ampliació de gestos i efectes en la interpretació i improvisació vocal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals.</p> <p>Consolidació de les techniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.</p> <p>Valoració de la importancia de la pulsació en les interpretacions, disfrutant de les aportacions propies i del grup.</p> <p>Cura i millora de la tecnica instrumental amb instruments de l'aula, electronics i el cos per a aconseguir una expressió adequada, dedicant especial atenció a la independencia de les distintes parts del cos.</p> <p>Utilització del cos com a mitja d'expressió musical per mitja del treball rítmic i la percussió corporal, ampliant les seues possibilitats.</p> <p>Interpretació instrumental i amb el cos, per imitació i per mitja de partitures, de formules rítmiques basades en compassos simples i compostos, prenent consciencia de la importancia de la pulsació precisa en les interpretacions.</p> <p>Interpretació de peces instrumentals amb acompanyaments harmonics adaptats al nivell, millorant la tecnica en l'execució.</p> <p>Ampliació del repertori amb la interpretació de peces instrumentals, d'estil renaixentista, barroc i classic, de músiques del món, de música popular moderna i de jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, de peces instrumentals sobre l'escala diatonica, pentatonica i de blues, ampliant a escales de tonalitats proximes, generant dialects melodics i gammes dinamiques.</p>	<p>BL1.1. Interpretar peces vocals de distintes epoques i estils, cuidant la tecnica vocal i l'expressió, improvisar peces vocals utilitzant els elements del llenguatge musical i avaluar els processos i els resultats per a la millora d'estos.</p>	CEC CCLI
	<p>BL1.2. Interpretar amb els instruments i el cos peces musicals de distintes epoques i estils, cuidant la tecnica interpretativa i improvisar utilitzant els elements del llenguatge musical, mostrant interés per les possibilitats sonores dels objectes que ens rodegen.</p>	CEC
	<p>BL1.3. Interpretar danses de distintes epoques i estils i improvisar coreografies utilitzant els elements musicals del nivell, cuidant la tecnica interpretativa i expressiva, valorant i respectant el patrimoni cultural i tradicional que ens rodeja.</p>	CEC
	<p>BL1.4. Crear composicions vocals, instrumentals i coreografiques utilitzant els elements del llenguatge musical del nivell i els procediments compositius treballats, i avaluar els resultats per a buscar la millora d'estos.</p>	CEC CAA SIEE

Ampliació de gestos i efectes en la interpretació i improvisació instrumental i corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals, explorant diverses fonts i objectes sonors.

Consolidació de les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.

Interés i respecte per les aportacions pròpies i dels altres per a potenciar el treball cooperatiu.

Atenció i millora de la tècnica corporal per a aconseguir una expressió adequada, per a adaptar diferents moviments corporals a diferents estils de músiques.

Ampliació de les tècniques de moviment grupal i de coordinació com a iniciació coreogràfica.

Interpretació coreogràfica i de danses que continguin fórmules rítmiques treballades en el nivell i acompanyaments ampliat, prenent consciència de la importància de la pulsació en les interpretacions.

Interpretació de danses i coreografies d'estils renaixentista, barroc i clàssic, de danses del món, de música popular moderna i de jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana. Improvisació de coreografies, de forma individual i en grup, millorant les capacitats tècniques i interpretatives.

Ampliació de gestos i efectes en la interpretació i improvisació corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges gestuals, explorant com a acompanyament al moviment diverses fonts sonores.

Consolidació i posada en pràctica de les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant dels companys i el públic.

Valoració del cos com un verdader instrument musical.

Creació de peces vocals, instrumentals, corporals i coreogràfiques i de fórmules rítmiques, sobre indicacions donades, utilitzant els elements de la representació gràfica de la música estudiats (signes d'intensitat i matís, indicacions de tempo, lligadures, punt, contratemp, calderó, etc.), atenent els principis bàsics dels procediments compositius.

Creació de prosodies, adaptades al nivell, partint de la melodia, l'acompanyament o el mateix text com a mitja d'expressió musical. Creació de peces instrumentals, acompanyaments i efectes, a partir de l'escala pentatònica, refermant la utilització de les apps i del programari musical per al tractament del so.

Creació de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils, de forma individual i en grup.

Creació amb la veu, amb el cos i amb els instruments de propostes d'avantguarda ampliant elements a través de nous llenguatges sonors i

<p>gestuals. Interés, respecte i curiositat per la diversitat de propostes, així com pels gustos dels altres.</p>		
---	--	--

Bloc 2: Escolta. Curs 2n ESO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Orquestra barroca i classica. Reconeixement visual i auditiu. Instruments característics del Renaixement, Barroc i Classicisme. Identificació visual i auditiva.</p> <p>Altres registres de veu humana: contratenors-castrats, mezzosoprano, baríton. Identificació auditiva i classificació.</p> <p>Possibilitats expressives de la veu i els instruments, i la seua evolució al llarg de la història. Audició de fragments de peces de distint caràcter amb els mateixos instruments i registres vocals.</p> <p>Agrupacions vocals: cor de cambra i orfeó. Audició d'exemples. Identificació auditiva i reconeixement per mitja de partitures dels matisos dinàmics uniformes i progressius: f, mf, mp, p, <i>crescendo</i> i <i>diminuendo</i> (i els seus reguladors). Representació gràfica, a partir de l'escolta, de diferents paràmetres del so en diversos paisatges sonors: urbans, rurals, naturals, etc.</p> <p>Interès per la contribució de la música a la qualitat de l'experiència humana, mostrant una actitud crítica davant del consum indiscriminat d'esta. El ritme en la naturalesa.</p> <p>Identificació i seguiment de la pulsació i l'accent en audicions diverses de peces amb ritmes binaris i ternaris, de començament tetic i anacrústic.</p> <p>Els compassos simples i compostos. Identificació auditiva amb el suport de partitures.</p> <p>Reconeixement auditiu, lectura i dictat d'esquemes rítmics senzills que combinen, a més de les figures i els silencis, el calderó, els punts i les lligadures.</p> <p>Audició amb el suport de partitures de fragments i peces que inclouen notes a contratemps i grups de valoració especial.</p> <p>Lectura i reconeixement auditiu de tempos de canvi sobtat, momentanis i de retorn al moviment.</p> <p>La melodia: audició i reconeixement d'intervallics consonants i dissonants a partir de l'escala diatònica.</p> <p>Les escales de sol major, mi menor, fa major i re menor.</p> <p>Audició i reconeixement en la partitura de diferents tipus d'escala.</p> <p>Audició de melodies de distinta interval·licitat i caràcter, i expressió verbal de les sensacions i emocions generades. L'harmonia: els arpegis. Consonància i dissonància. Audició d'acords augmentats i disminuïts. La tonalitat: acord de subdominant. La cadència plagal.</p> <p>Identificació auditiva de la seqüència cadencial: IV, V i I.</p> <p>Audició i diferenciació d'acords i arpegis per mitja de l'audició de peces de diferents estils, amb suport de partitures.</p> <p>La forma musical.</p>	<p>BL2.1. Identificar els distintes timbres, registres i agrupacions musicals del Renaixement, Barroc i Classicisme, i les diverses gammes i canvis dinàmics, així com la seua representació gràfica, a través d'audicions dels estils i èpoques estudiades, i mantindre una actitud d'atenció i silenci durant l'escolta.</p> <p>BL2.2. Identificar per mitja de diversos llenguatges els elements musicals i les formes d'organització d'obres diverses, a partir de gravacions i interpretacions en viu, amb el suport de partitures.</p> <p>BL2.3. Discriminar les possibilitats del so a través de distintes modes de producció, descrivint els processos implicats de forma verbal, i identificar situacions quotidianes en que es produïx un ús indiscriminat del so, analitzant les seues causes i proposant solucions.</p>	<p>CCLI CEC</p> <p>CEC</p> <p>CEC CCLI CSC</p>

La introducció i coda. La variació, el desenrotllament com a procediments compositius. Altres elements estructurals de la forma: períodes, motius, cel·lules.

Reconeixement auditiu i anàlisi posterior de diverses combinacions dels paràmetres del so referits a altura, duració, intensitat i timbre, així com la seua relació amb les ones sonores i la seua representació gràfica.

Aplicació d'estratègies d'atenció, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant qualsevol procés musical d'escolta, interpretació i creació musical.

La música en directe. Assistència a concerts en viu des del doble rol d'interpret i d'espectador.

Identificació de situacions d'exposició a determinats sons i sorolls durant llargs períodes de temps, així com d'agressions acústiques de l'entorn, contribuint activament a la seua disminució i al benestar personal i

col·lectiu. Anàlisi de les seues causes i proposta de solucions per mitja de projectes individuals i/o en grup, de manera oral i/o escrita. Experimentació sobre les possibilitats expressives dels sons i els seus efectes, de forma oberta i creativa.

Interès pels paisatges sonors que ens rodegen i reflexió sobre ells. Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical.

Bloc 3: Contextos musicals i culturals. Curs 2n EsO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Audició i reconeixement d'estil, època i cultura de distintes obres de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània (Renaixement, Barroc i Classicisme), a partir dels seus elements musicals amb el suport de distints recursos: musicogrames, partitures, audicions, vídeos, textos, relacionant els seus elements tècnics amb les característiques pròpies del període.</p> <p>Relació entre els elements musicals comuns als diferents estils històrics i moderns.</p> <p>Reconeixement dels compositors més significatius en els diferents estils i gèneres estudiats.</p> <p>Reconeixement de les distintes manifestacions de dansa lligades als estils escoltats, establint similituds.</p> <p>Identificació d'elements formals i compositiu característics dels estils treballats, a través de l'audició, partitures, llibret o programes de concerts. Reconeixement i anàlisi de la fuga, la sonata, la suite, el baix continu, el baix Albertí, les parts d'una òpera, etc.</p> <p>Anàlisi de la relació entre els esdeveniments socioculturals i la música en les èpoques estudiades, a través de propostes orals i escrites.</p> <p>Distinció de la importància que aporten la pluralitat d'estils en la música, i interès i gaudi per ampliar la perspectiva i les seues preferències musicals com a font d'enriquiment cultural.</p> <p>Participació activa en tot tipus d'actuacions musicals i escèniques. Elaboració de projectes i exposicions, de forma oral i escrita, sobre diverses obres i gèneres musicals des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània (Renaixement, Barroc i Classicisme), en els seus contextos socioculturals, amb suport de les noves tecnologies. Argumentació i establiment d'opinions personals.</p> <p>Elaboració de crítiques fonamentades, a partir de diferents recursos: audició d'obres, crítiques de concerts, visionat d'obres en directe i en suports audiovisuals.</p> <p>Participació en tertúlies dialogiques sobre els estils estudiats, adoptant actitud crítica, a partir de diverses fonts d'informació.</p> <p>Utilització de diverses fonts d'informació en el procés de cerca i organització, atenent la seua fiabilitat.</p> <p>Diferenciació i valoració, a través de l'audició atenta, de les funcions socials dels estils i gèneres estudiats: festes, cerimònies, himnes, ritus, ball, audiovisuals, etc.</p> <p>Diferenciació i gaudi de les funcions expressives i comunicatives, en relació amb el teatre, ràdio i televisió.</p> <p>Identificació i descripció de la relació de la música estudiada amb el teatre i el cine, a través de distints mitjans escrits i audiovisuals.</p> <p>Coneixement i descripció del repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana, en relació a</p>	<p>BL3.1. Identificar l'estil, l'època i/o cultura, així com els mitjans expressius que utilitzen les distintes obres des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània, a partir dels seus elements musicals, a través d'audicions en contextos diversos i amb el suport de diferents recursos.</p> <p>BL3.2. Argumentar sobre diverses obres analitzades i gèneres musicals des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània en els seus contextos socioculturals, i expressar opinions raonades sobre estes, de forma oral i escrita, amb obertura.</p> <p>BL3.3. Analitzar les funcions en els estils i gèneres estudiats en relació amb el teatre, el cine i altres llenguatges, a partir d'activitats i projectes, utilitzant recursos textuals, i avaluar les seues aportacions al desenrotllament personal i col·lectiu.</p>	<p>CC</p> <p>CEC CsC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CsC CEC</p> <p>33</p>

<p>les funcions socials de la música, així com els seus instruments més característics, referits a les epoques treballades.</p> <p>Valoració del patrimoni musical en general i del patrimoni espanyol i de la Comunitat Valenciana en particular.</p> <p>Relació entre la funcions socials comunes de la música de diferents cultures i estils (historics i moderns).</p>		
--	--	--

Bloc 4: Música i tecnologies. Curs 2n ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Entrenament auditiu i edició de partitures per mitja de programes informatics i ferramentes web.</p> <p>Audició de peces amb el suport de programes reproductors d'audio i creació de llistes de reproducció tematiques: per estils, generes, compositors, etc.</p> <p>Edició d'audio digital. Principals formats.</p> <p>Compressió d'audio. Interpretació de peces de diferents cultures, estils i generes amb el suport d'aplicacions informatiques i dispositius electron</p> <p>Creació de melodies i acompanyaments per mitja de diversos programes informatics.</p> <p>Gravació i edició de vídeo digital. Principals formats de vídeo digital. Creació de sonoritzacions i xicotetes produccions musicals per mitja de diversos recursos digitals.</p> <p>Utilització del podcasting per a compartir les creacions i interpretacions de l'aula.</p> <p>Drets d'autor. Llicencies: Copyright vs Copyleft, Creative Commons. Respecte a les normes que regulen la propietat intel·lectual, així com les del dret a l'honor, la intimitat i la imatge.</p> <p>Ús, cura i manteniment dels instruments electronics, dispositius mobils i ordinadors.ics.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els recursos digitals per a l'educació auditiva i la creació de melodies, acompanyaments i xicotetes produccions musicals, utilitzant aplicacions informatiques d'edició d'audio, de vídeo i de partitures, i seqüenciadors.</p>	<p>CD CEC</p>

Bloc S: Elements transversals a la materia. Curs 2n ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estrategies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, argumentatius i de manera especial expositius.</p> <p>Planificació de textos orals.</p> <p>Prosodia. Ús intencional de l'entonació i les pauses. Normes gramaticals.</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherencia i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.).</p> <p>Estrategies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estrategies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura. Tipus de text habituals en</p>	<p>BLS.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les strategies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.2. Expressar oralment textos previament planificats, de l'ambit personal, academic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosodia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'ambit personal, academic, social o professional aplicant les strategies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu propies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>l'area.</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura. Formats de presentació.</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, Ús de connectors oracionals, etc.)</p> <p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'Ús del llenguatge.</p> <p>Estratègies de busca i selecció de la informació.</p> <p>Procediments de síntesi de la informació.</p> <p>Procediments de presentació de continguts.</p> <p>Procediments de cita i parafrasi.</p> <p>Bibliografia i bibliografia web. Iniciativa i innovació</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats.</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació.</p> <p>Resiliència, superar obstacles i fracassos.</p> <p>Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Pensament alternatiu. Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi.</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió.</p> <p>Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació.</p> <p>Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'area.</p> <p>Autoconeixement de fortaleses i debilitats.</p> <p>Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. Assumpció de diferents rols en equips de treball.</p> <p>Pensament de perspectiva.</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.</p> <p>Tècniques d'escolta activa.</p> <p>Dialèg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu. Ferramentes digitals de busca i visualització.</p> <p>Busca en blogs, wikis, forums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia, bases de dades especialitzades, etc.</p> <p>Estratègies de filtració en la busca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.</p> <p>Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació.</p> <p>Organització de la informació seguint diferents criteris.</p>	<p>discriminatori.</p> <p>BLS.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p> <p>BLS.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitja de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p> <p>BLS.8. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenvolupament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p> <p>BLS.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-lo a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p> <p>BLS.10. Reconèixer els estudis i professions vinculats amb els coneixements del nivell educatiu i identificar els coneixements, habilitats i competències que demanen per a relacionar-les amb les seues fortaleses i preferències.</p> <p>BLS.11. Participar en equips de treball per a</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CSC</p>
--	---	---

<p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives propies, comprendre les idees alienes, etc.; compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electronic.</p> <p>foduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servis de la web social com blogs, wikis, forums, etc.</p> <p>Habits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males practiques com el ciberassetjament.</p> <p>Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del mateix.</p> <p>Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimedia.</p> <p>Escalat, rotació i retall d'imatges. Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BLS.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtració i de forma contrastada en mitjans digitals com banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia o bases de dades especialitzades, registrant-la en paper de forma acurada o emmagatzemant-la digitalment en dispositius informàtics i servis de la xarxa.</p> <p>BLS.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva compartint informació i continguts digitals i utilitzant les ferramentes de comunicació TIC, servis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males practiques com el ciberassetjament.</p> <p>BLS.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text o presentacions multimedia amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències.</p>	<p>SIEE CAA</p> <p>CD</p> <p>CD CSC</p> <p>CD CfCT</p>
--	---	--

TERCER CURS – ESO

A - Continguts per a 3r ESO.

COMPETÈNCIES CLAU	INDICADORS	DESCRIPTOR
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Cura de l'entorn mediambiental i dels éssers vius	<ul style="list-style-type: none"> - Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa. - Comprometre's amb l'ús responsable dels recursos naturals per a promoure un desenvolupament sostenible. - Respectar i preservar la vida dels éssers vius del seu entorn. - Prendre consciència dels canvis produïts per l'ésser humà en l'entorn natural i les repercussions per a la vida futura.
	Vida saludable	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar i promoure hàbits de vida saludable quant a l'alimentació i a l'exercici físic. - Generar criteris personals sobre la visió social de l'estètica del cos humà davant la seua cura saludable.
	La ciència en el dia a dia	<ul style="list-style-type: none"> - Reconèixer la importància de la ciència en la nostra vida quotidiana. - Aplicar mètodes científics rigorosos per a millorar la comprensió de la realitat circumdant en diferents àmbits (biològic, geològic, físic, químic, tecnològic, geogràfic...). - Manejar els coneixements sobre ciència i tecnologia per a solucionar problemes, comprendre el que ocorre al nostre voltant i respondre preguntes.
	Maneig d'elements matemàtics	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer i utilitzar els elements matemàtics bàsics: operacions, magnituds, percentatges, proporcions, formes geomètriques, criteris de mesurament i codificació numèrica, etc. - Comprendre i interpretar la informació presentada en format gràfic. - Expressar-se amb propietat en el llenguatge matemàtic.

	Raonament lògic i resolució de problemes	<ul style="list-style-type: none"> - Organitzar la informació utilitzant procediments matemàtics. - Resoldre problemes seleccionant les dades i les estratègies apropiades. - Aplicar estratègies de resolució de problemes a situacions de la vida quotidiana.
<i>Comunicació lingüística</i>	Comprensió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> - Comprendre el sentit dels textos escrits i orals. - Mantindre una actitud favorable cap a la lectura.
	Expressió: oral i escrita	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar-se oralment amb correcció, adequació i coherència. - Utilitzar el vocabulari adequat, les estructures lingüístiques i les normes ortogràfiques i gramaticals per a elaborar textos escrits i orals. - Compondre diferents tipus de textos creativament amb sentit literari.
	Normes de comunicació	<ul style="list-style-type: none"> - Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor... - Manejar elements de comunicació no verbal, o en diferents registres, en les diverses situacions comunicatives.
	Comunicació a altres llengües	<ul style="list-style-type: none"> - Entendre el context sociocultural de la llengua, així com la seua història per a un millor ús de la mateixa. - Mantindre converses a altres llengües sobre temes quotidians en diferents contextos. - Utilitzar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació. - Produir textos escrits de diversa complexitat per al seu ús en situacions quotidianes o en assignatures diverses.
<i>Competència digital</i>	Tecnologies de la informació	<ul style="list-style-type: none"> - Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació. - Seleccionar l'ús de les diferents fonts segons la seua fiabilitat. - Elaborar i publicitar informació pròpia derivada d'informació obtinguda a través de mitjans tecnològics.

	Comunicació audiovisual	<ul style="list-style-type: none"> - Utilitzar els diferents canals de comunicació audiovisual per a transmetre informacions diverses. - Comprendre els missatges que vénen dels mitjans de comunicació.
	Utilització d'eines digitals	<ul style="list-style-type: none"> - Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement. - Actualitzar l'ús de les noves tecnologies per a millorar el treball i facilitar la vida diària. - Aplicar criteris ètics en l'ús de les tecnologies.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Respecte per les manifestacions culturals pròpies i alienes	<ul style="list-style-type: none"> - Mostrar respecte envers el patrimoni cultural mundial als seus diferents vessants (artísticoliterària, etnogràfica, científic-tècnica...), i cap a les persones que han contribuït al seu desenvolupament. - Valorar la interculturalitat com una font de riquesa personal i cultural. - Appreciar els valors culturals del patrimoni natural i de l'evolució del pensament científic.
	Expressió cultural i artística	<ul style="list-style-type: none"> - Expressar sentiments i emocions mitjançant codis artístics. - Appreciar la bellesa de les expressions artístiques i les manifestacions de creativitat i gust per l'estètica en l'àmbit quotidià. - Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Educació cívica i constitucional	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer les activitats humanes, adquirir una idea de la realitat històrica a partir de diferents fonts, i identificar les implicacions que té viure en un Estat social i democràtic de dret ratificat per una constitució. - Aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.
	Relació amb els altres	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes. - Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits. - Reconèixer riquesa en la diversitat d'opinions i idees.

	Compromís social	<ul style="list-style-type: none"> - Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors. - Concebre una escala de valors pròpia i actuar conforme a ella. - Evidenciar preocupació pels més desfavorits i respecte als diferents ritmes i potencialitats. - Involucrar-se o promoure accions amb una finalitat social.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Autonomia personal	<ul style="list-style-type: none"> - Optimitzar recursos personals basant-se en les fortaleces pròpies. - Assumir les responsabilitats encomanades i donar compte d'elles. - Ser constant en el treball, superant les dificultats. - Dirimir la necessitat d'ajuda en funció de la dificultat de la tasca.
	Lideratge	<ul style="list-style-type: none"> - Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps. - Encomanar entusiasme per la tasca i tindre confiança en les possibilitats d'assolir objectius. - Prioritzar la consecució d'objectius grupals sobre els interessos personals.
	Creativitat	<ul style="list-style-type: none"> - Generar noves i divergents possibilitats des de coneixements previs d'un tema. - Configurar una visió de futur realista i ambiciosa. - Trobar possibilitats en l'entorn que d'altres no aprecien.
	Emprenedoria	<ul style="list-style-type: none"> - Optimitzar l'ús de recursos materials i personals per a la consecució d'objectius. - Mostrar iniciativa personal per a iniciar o promoure accions noves. - Assumir riscos en el desenvolupament de les tasques o els projectes. - Actuar amb responsabilitat social i sentit ètic en el treball.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Perfil d'aprenent	<ul style="list-style-type: none"> - Identificar potencialitats personals com a aprenent: estils d'aprenentatge, intel·ligències múltiples, funcions executives... - Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge. - Generar estratègies per a aprendre en

		diferents contextos d'aprenentatge.
	Eines per a estimular el pensament	<ul style="list-style-type: none"> - Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent... - Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.
	Planificació i avaluació de l'aprenentatge	<ul style="list-style-type: none"> - Planificar els recursos necessaris i els passos que s'han de realitzar en el procés d'aprenentatge. - Seguir els passos establits i prendre decisions sobre els passos següents en funció dels resultats intermedis. - Avaluar la consecució d'objectius d'aprenentatge. - Prendre consciència dels processos d'aprenentatge.

Continguts per a 3r ESO per Blocs.

Bloc 1: Interpretació i creació. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Cura i millora de la tècnica vocal per a aconseguir una expressió adequada, dedicant especial atenció a l'articulació.</p> <p>Interpretació vocal, per mitja de partitures, de fórmules rítmiques diverses, incloent-hi canvis de compas, síncopes i polirítmies, buscant una pulsació ajustada en la interpretació.</p> <p>Interpretació de peces vocals a dos i a tres veus, buscant la precisió en l'execució.</p> <p>Ampliació del repertori de cançons i peces vocals d'estils romàntic, contemporani i medieval, de músiques del món, de música popular moderna i de jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, de peces vocals sobre l'escala diatònica, pentatònica i de blues, utilitzant diferents tonalitats i tipus melòdics.</p> <p>Interpretació i improvisació vocal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals.</p> <p>Utilització de les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant del públic.</p> <p>Interès i respecte per les aportacions pròpies, del grup i del director. Cura i millora de la tècnica instrumental amb instruments de l'aula, electrònics</p>	<p>BL1.1. Interpretar peces vocals de distintes èpoques i estils buscant el perfeccionament tècnic i expressiu, i improvisar en grup peces vocals utilitzant diferents tipus d'escala, mostrant obertura i respecte cap a les propostes del professor i dels companys.</p> <p>BL1.2. Interpretar amb els instruments i el cos peces musicals de distintes èpoques i estils, buscant el perfeccionament tècnic i expressiu, i improvisar utilitzant diferents tipus d'escala, participant de manera activa en l'activitat instrumental i en les seues distintes manifestacions.</p> <p>BL1.3. Interpretar danses de distintes èpoques i estils buscant el perfeccionament tècnic i expressiu, i improvisar coreografies utilitzant els elements del moviment com a mitja per a enriquir la percepció musical i els seus valors estètics.</p> <p>BL1.4. Crear composicions vocals, instrumentals i coreogràfiques utilitzant els procediments compositius i els tipus formals treballats i avaluar el procés i els resultats per a la millora d'estos</p>	<p>CEC CCLI</p> <p>CEC SIEE</p> <p>CEC</p> <p>CEC CAA</p>

i el cos per a aconseguir una precisió tècnica i expressió adequada.

Utilització del cos com a mitja d'expressió musical per mitja del treball rítmic i la percussió corporal.

Interpretació instrumental i amb el cos, per imitació i per mitja de partitures, de fórmules rítmiques diverses, incloent-hi canvis de compas, síncopes i polirítmies, buscant la correcció en la interpretació.

Interpretació de peces instrumentals amb acompanyaments harmònics majors, menors i de major complexitat, buscant la precisió en l'execució.

Ampliació del repertori amb la interpretació de peces instrumentals, d'estil romàntic, contemporani i medieval, de músiques del món, de música popular moderna i de Jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.

Improvisació, de forma individual i en grup, de peces instrumentals sobre l'escala diatònica, pentatònica i de blues, utilitzant diferents tonalitats, i tipus melòdics, ampliant efectes i dinàmiques.

Interpretació i improvisació instrumental i corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals, explorant diverses fonts i objectes sonors.

Utilització de les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant del públic.

Valoració de l'activitat instrumental en les seues distintes manifestacions. Utilització de la tècnica corporal per a aconseguir una expressió adequada per a adaptar distints moviments corporals a les formes, ritmes i melodies. Evolució de les tècniques de moviment grupal, refermant la coordinació com a base de la interpretació coreogràfica.

Interpretació coreogràfica i de danses que continguen fórmules rítmiques treballades en el nivell i acompanyaments evolucionats, buscant la precisió tècnica en l'execució.

Interpretació de danses i coreografies d'estils romàntic, contemporani i medieval, de danses del món, de música popular moderna i de jazz, dedicant especial atenció al patrimoni i al repertori tradicional espanyol i de la Comunitat Valenciana.

Improvisació de coreografies, de forma individual i en grup, reconeixent el moviment com a mitja per a enriquir la percepció musical.

Interpretació i improvisació instrumental i corporal de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges gestuals, explorant com a acompanyament al moviment diverses fonts i efectes de so.

Utilització i posada en pràctica de tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant del públic.

Creació de peces vocals, instrumentals, corporals i coreogràfiques i de fórmules rítmiques, sobre indicacions donades, utilitzant els elements de la representació gràfica de la música estudiats (dinàmiques, anacrusi, síncopes, etc.), atenent els principis bàsics dels procediments compositius. Creació de prosodies, adaptades al nivell, partint de la melodia, l'acompanyament o el mateix text com a

<p>mitja d'expressió musical.</p> <p>Creació de peces instrumentals, acompanyaments i efectes, amb dispositius electronics, millorant la tecnica d'utilització de les app i del programari musical per al tractament del so.</p> <p>Creació de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils, de forma individual i en grup.</p> <p>Creació amb la veu, amb el cos i amb els instruments de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals i gestuals, modelant i configurant la seua forma, dedicant especial atenció a noves fonts sonores.</p> <p>Participació en la coordinació de les creacions vocals, instrumentals, corporals i coreografiques.</p> <p>Interés, respecte i curiositat per la diversitat de propostes, així com pels gustos dels altres.</p>		
---	--	--

Bloc 2: Escolta. Curs 3r ESO

Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>L'orquestra simfonica i principals agrupacions de cambra. Descripció, reconeixement visual i auditiu dels instruments.</p> <p>Els registres de veu humana. Identificació auditiva i classificació de tots els registres de veu, a partir d'audicions i visionat d'interpretacions, per mitja de recursos audiovisuals.</p> <p>Gaudi de les possibilitats expressives de la veu i els instruments, i la seua evolució al llarg de la historia.</p> <p>Audició d'obres diverses per a orquestra, cor i solistes.</p> <p>Identificació auditiva i reconeixement per mitja de partitures dels matisos dinàmics uniformes i progressius: ff, f, mf, mp, p, pp, <i>crescendo</i> i <i>diminuendo</i> (i els seus reguladors).</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a la interpretació i l'audició.</p> <p>Interés per la contribució de la música a la qualitat de l'experiencia humana, mostrant una actitud crítica davant del consum indiscriminat d'esta.</p> <p>El ritme en la música.</p> <p>Discriminació auditiva, transcripció i anàlisi de ritmes binaris i ternaris, simples i complexos, regulars i irregulars.</p> <p>Audició, repetició per mitja de percussió corporal i transcripció en partitura d'esquemes rítmics que incloguen notes a contratemps, síncopes i grups de valoració especial.</p> <p>Identificació auditiva i grafica dels matisos d'articulació: <i>legato</i> i <i>staccato</i>.</p> <p>La melodia:</p> <p>Audició i reconeixement d'interval consonants i dissonants a partir de l'escala diatonica.</p> <p>Les escales de sol major i fa major.</p> <p>Audició i lectura d'escales pentatòniques i cromatica.</p> <p>Audició de melodies de distinta interval lica i caracter, i expressió verbal de les sensacions i emocions generades. L'harmonia: els arpegis.</p> <p>Consonancia i dissonancia. Audició d'acords</p>	<p>BL2.1. Identificar els distints timbres, registres i agrupacions musicals del segle XIX, i les diverses gammes i canvis dinàmics, així com la seua representació grafica, a través d'audicions dels estils i epoques estudiades, i mantindre una actitud d'atenció i silenci durant l'escolta.</p> <p>BL2.2. Analitzar els elements musicals i les formes d'organització d'obres adaptades al nivell, a partir de l'escolta de gravacions i interpretacions en viu, i per mitja de la utilització de partitures.</p> <p>BL2.3. Discriminar les possibilitats del so a través de distints modes i formes de producció, i elaborar propostes verbals i/o audiovisuals, per a la millora de l'entorn acústic.</p>	<p>CEC</p> <p>CEC</p> <p>CEC CCLI</p>

<p>augmentats, disminu ts i ampliació a acords de septima i novena.</p> <p>Identificació auditiva, transcripció i anàlisi en la partitura de la seqüència cadencial: IV, V i I.</p> <p>Audició i diferenciació d'acords i arpegis per mitja de l'audició de peces de diferents estils, amb suport de partitures.</p> <p>La forma musical.</p> <p>Anàlisi de la sintaxi i diferents principis de configuració de la forma en obres de diversos estils.</p> <p>Elaboració d'argumentacions i opinions personals, amb un llenguatge adequat, sobre la contaminació acústica i l'ús indiscriminat de la música, de forma oral i escrita, així com amb el suport de mitjans audiovisuals i tecnològics.</p> <p>Participació en tertúlies dialogiques sobre la contaminació acústica, les seues causes i solucions.</p> <p>Aplicació d'estratègies d'atenció, audició interior, memòria comprensiva i anticipació durant qualsevol procés musical d'escolta, interpretació i creació musical.</p> <p>Investigació i indagació de forma creativa de les possibilitats sonores i musicals dels objectes, la veu i el cos.</p> <p>Valoració del silenci com a element indispensable per a l'exercici de l'atenció durant l'audició musical.</p>		
--	--	--

Bloc 3: Contextos musicals i culturals. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Audició i reconeixement d'estil, època i cultura de distintes obres de l'Edat Mitjana i de l'Edat Contemporània (Romanticisme, Nacionalisme, Postromanticisme, Impressionisme i música acadèmica del s. XX), a partir dels seus elements musicals amb el suport de distintos recursos: musicogrames, partitures, audicions, vídeos, textos, relacionant els seus elements tècnics amb les característiques pròpies del període.</p> <p>Relació entre els elements musicals comuns als diferents estils històrics i moderns.</p> <p>Reconeixement dels compositors més significatius en els diferents estils i gèneres estudiats.</p> <p>Reconeixement de les distintes manifestacions de dansa lligades als estils escoltats, establint similituds.</p> <p>Identificació d'elements formals i compositiu característics dels estils treballats. Reconeixement i anàlisi de les formes característiques de cada període, inclosa la simfonia i concert, a través de l'audició, partitures, llibret o programes de concerts.</p> <p>Anàlisi de la relació entre els esdeveniments socioculturals, el desenvolupament tecnològic i la música en les èpoques estudiades, a través de propostes orals i escrites</p> <p>Participació en la planificació i producció de qualsevol tipus d'actuacions musicals i escèniques</p>	<p>BL3.1. Analitzar l'estil, l'època i/o cultura, així com els mitjans expressius que utilitzen les distintes obres de l'Edat Mitjana i de l'Edat Contemporània, a partir dels seus elements musicals, a través d'audicions en contextos diversos i amb el suport de diferents recursos.</p> <p>BL3.2. Argumentar sobre diverses obres analitzades i gèneres musicals des de l'Edat Moderna fins a l'Edat Contemporània, en els seus contextos socioculturals, i expressar opinions raonades sobre estes, de forma oral i escrita, amb obertura i superant estereotips.</p> <p>BL3.3. Analitzar les funcions en els estils i gèneres estudiats en relació amb les matemàtiques, arquitectura i poesia, a partir d'activitats i projectes, utilitzant recursos textuals, i avaluar les seues aportacions al desenvolupament personal i col·lectiu.</p>	<p>CEC CSC</p> <p>CCLI CEC</p>

<p>en viu.</p> <p>Elaboració de projectes i exposicions, de forma oral i escrita, sobre diverses obres de l'Edat Mitjana i de l'Edat contemporània (Romanticisme, Nacionalisme, Postromanticisme, Impressionisme i música acadèmica del s. XX), en els seus contextos socioculturals, utilitzant les TIC per a la seua elaboració i difusió. Argumentació i establiment d'opinions personals.</p> <p>Elaboració de crítiques fonamentades, a partir de diferents recursos: audició d'obres, crítiques de concerts, visionat d'obres en directe i en suports audiovisuals.</p> <p>Participació en tertúlies dialogiques adoptant una actitud oberta sobre les propostes innovadores més actuals.</p> <p>Utilització de diverses fonts d'informació en el procés de busca i organització, atenent la seua fiabilitat.</p> <p>Diferenciació i valoració, a través de l'audició atenta, de les funcions socials d'obres dels estils i gèneres estudiats: festes, cerimònies, himnes, ritus, ball, audiovisuals.</p> <p>Anàlisi i gaudi de les funcions expressives i comunicatives, en relació amb el llenguatge cinematogràfic i publicitari.</p> <p>Anàlisi de la música utilitzada en diferents tipus d'espectacles i produccions audiovisuals.</p> <p>Valoració i elaboració de projectes, a través de diferents mitjans escrits i audiovisuals, de la relació de la música estudiada amb altres disciplines: matemàtiques, arquitectura, poesia, etc.</p> <p>El so i la música en els mitjans audiovisuals i les TIC.</p> <p>Elaboració de propostes per a la conservació i transmissió del patrimoni espanyol i de la Comunitat Valenciana.</p> <p>Valoració del patrimoni musical en general i del patrimoni espanyol i de la Comunitat Valenciana en particular.</p> <p>Valoració dels recursos tecnològics com a instruments per al coneixement i gaudi de la música.</p> <p>Interés per conèixer les distintes funcions expressives de la música, disfrutant d'estes com a oïent amb capacitat selectiva.</p> <p>Interés per ampliar la perspectiva i les seues preferències musicals de forma crítica i selectiva.</p>		
---	--	--

Bloc 4: Música i tecnologies. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Entrenament auditiu i edició de partitures per mitja de programes informatics, aplicacions per a dispositius mobils i ferramentes web. Audició i anàlisi de peces de diferents cultures i estils amb el suport d'editors d'audio, editors de partitures i seqüenciadors.</p> <p>Edició avançada d'audio digital. Conversió en els diferents formats, comprimits i sense comprimir.</p> <p>Improvisació i interpretació de peces de diferents cultures, estils i generes amb el suport d'aplicacions informaticues i dispositius electronics.</p> <p>Creació de ritmes, melodies i acompanyaments per mitja de diversos programes informatics.</p> <p>Edició de vídeo digital combinant imatge, so i veu. Formats de compressió de vídeo digital.</p> <p>Creació de xicotetes produccions musicals i audiovisuals per mitja de diversos recursos digitals.</p> <p>Utilització de les xarxes i servicis d'audio i vídeo de la web social per a compartir creacions i interpretacions.</p> <p>Utilització de les llicencies: Copyright vs Copyleft, Creative Commons. Ús, cura i manteniment dels instruments electronics, dispositius mobils i ordinadors.</p>	<p>BL4.1. Aplicar els recursos digitals per a l'educació auditiua i la creació de ritmes, melodies, acompanyaments i produccions musicals i audiovisuals, utilitzant aplicacions d'edició d'audio, de vídeo, i de partitures i seqüenciadors i compartir materials propis per mitja dels servicis de la web social.</p>	<p>CD CEC</p>

Bloc 5: Elements transversals a la materia. Curs 3r ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estrategies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, argumentatius i de manera especial expositius.</p> <p>Planificació de textos orals.</p> <p>Prosodia. Ús intencional de l'entonació i les pauses. Normes gramaticals.</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherencia i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)</p> <p>Estrategies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estrategies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura. Tipus de text habituals en l'àrea.</p> <p>Estrategies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura. Formats de presentació.</p> <p>Aplicació de les normes ortografiques i gramaticals (signes de puntuació, concordanca entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)</p>	<p>BLS.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les strategies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.2. Expressar oralment textos previament planificats, de l'àmbit personal, academic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosodia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, academic, social o professional aplicant les strategies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu propies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.4. Reconéixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, academic, social o professional.</p> <p>BLS.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p>

<p>Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió. Respecte en l'ús del llenguatge. Estratègies de busca i selecció de la informació. Procediments de síntesi de la informació. Procediments de presentació de continguts. Procediments de cita i parafrasi. Bibliografia i bibliografia web. Iniciativa i innovació Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats. Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat. Pensament alternatiu. Sentit crític. Pensament mitjans-fi. Estratègies de planificació, organització i gestió. Selecció de la informació tècnica i recursos materials. Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats. Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació. Entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements de l'àrea. Autoconeixement de fortaleses i debilitats. Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques. Assumpció de diferents rols en equips de treball. Pensament de perspectiva. Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat. Tècniques d'escolta activa. Dialec igualitari. Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu. Ferramentes digitals de busca i visualització. Busca en blogs, wikis, forums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia, bases de dades especialitzades, etc. Estratègies de filtració en la busca de la informació. Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa. Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació. Organització de la informació seguint diferents criteris. Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.; compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. foduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Serveis de la web social com blogs, wikis, forums, etc. Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males practiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text.</p>	<p>estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitja de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p> <p>BLS.8. Realitzar de forma eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient se les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenvolupament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p> <p>BLS.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-lo a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p> <p>BLS.10. Reconèixer els estudis i professions vinculats amb els coneixements del nivell educatiu i identificar els coneixements, habilitats i competències que demanen per a relacionar-les amb les seues fortaleses i preferències.</p> <p>BLS.11. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el dialec igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BLS.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtració i de forma contrastada en mitjans digitals com banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia o bases de dades especialitzades, registrant-la en paper de forma cuidadosa o aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.; compartir</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CSC</p> <p>SIEE CAA</p> <p>CD</p>
--	---	---

<p>Disseny de presentacions multimedia. Escalat, rotació i retall d'imatges. Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electronic. foduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servis de la web social com blogs, wikis, forums, etc. Habits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males practiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimedia. Escalat, rotació i retall d'imatges. Drets d'autor i llicències de publicació. emmagatzemant-la digitalment en dispositius informatics i servis de la xarxa.</p> <p>BLS.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva compartint informació i continguts digitals i utilitzant les ferramentes de comunicació TIC, servis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males practiques com el ciberassetjament.</p> <p>BLS.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text o presentacions multimedia amb sentit estetic utilitzant aplicacions informatics d'escriptori per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències.</p>	<p>CD CSC</p> <p>CD</p>
--	--	-----------------------------

QUART CURS – ESO

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">ESCOLTA</p>	<p>Identificació auditiva i transcripció a la partitura del ritme, melodia i compàs, de xicotets fragments musicals de dificultat progressiva. Repàs dels diferents tipus d'escalas. Reconeixement auditiu de la sèrie dodecafònica, prèviament analitzada amb el suport de la partitura.</p>	<p>1. Reconèixer auditivament les característiques musicals de l'impressionisme.</p>	<p>1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de l'impressionisme.</p>	<p>SIEP, CEC</p>

	- Audició i anàlisi d'obres d'estil contemporani i/o fragments de timbres i ritmes més complexos.	2. Reconèixer auditivament les característiques de la música del segon nacionalisme.	2.1. Reconeix auditivament les característiques de la música del segon nacionalisme.	CAA, SIEP, CEC
	- Audició i anàlisi d'obres d'estil contemporani i/o fragments de timbres i ritmes més complexos. - Audició i experimentació sobre el llenguatge contemporani amb el suport de distints tipus de notació.	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de l'expressionisme.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de l'expressionisme.	CAA, SIEP, CEC
	Reconeixement auditiu de tempos i posterior transcripció amb els termes corresponents, uniformes, graduals, momentanis, de canvi sobtat, de retorn al moviment.	4. Reconèixer auditivament les característiques musicals del neoclassicisme.	4.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del neoclassicisme.	CAA, SIEP, CEC
	- Representació gràfica de llenguatge musical contemporani. - Experimentació a partir de l'audició amb el suport de distints tipus de notació contemporània. Diferenciació auditiva de les formes de diversos estils i en especial, la música del segle XX i XXI, amb el seu seguiment a través de partitures corresponents al nivell.	5. Reconèixer auditivament les característiques musicals del minimalisme.	5.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del minimalisme.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	- Improvisació musical amb instruments de percussió. <i>Instruments de teclat.</i>	6. Desenvolupar habilitats per a improvisar musicalment amb instruments de percussió.	6.1. Improvisa musicalment amb instruments de percussió.	SIEP, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental.	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació instrumental.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC

	- Treball sobre dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	8. Crear un treball amb dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	8.1. Crea un treball amb dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	SIEP, CAA, CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	- La música impressionista. - Audició: Preludi a la migdiada d'un faune, de Claude Debussy.	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música impressionista.	9.1. Coneix les característiques més importants de la música impressionista.	CEC, CAA, CCL
	- La música del segon nacionalisme - Audició: «En el Generalife», <i>Noche en los jardines de España</i> , de Manuel de Falla.	10. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música del segon nacionalisme. 11. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música nacionalista acadèmica.	10.1. Coneix les característiques més importants de la música del segon nacionalisme. 11.1. Desenvolupa la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música nacionalista acadèmica.	CEC, CAA, CCL
	- L'expressionisme musical. - Audició: <i>Variacions per a orquestra op 31</i> , d'Arnold Schönberg.	12. Tindre coneixement de les característiques més importants de l'expressionisme musical. 13. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música expressionista.	12.1. Coneix les característiques més importants de l'expressionisme musical. 13.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música expressionista.	CEC, CAA, CCL
	- La música neoclàssica. - Audició: «Obertura», <i>Pulcinella</i> , d'Igor Stravinsky.	14. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música neoclàssica.	14.1. Coneix les característiques més importants de la música neoclàssica.	CAA, SIEP, CEC
	- El serialisme integral, la música aleatòria, la música concreta, la música electrònica i altres corrents musicals.	15. Tindre coneixement dels diferents estils musicals de la segona meitat del s. XX.	15.1. Té coneixement dels diferents estils musicals de la segona meitat del s. XX.	CEC, CAA, CCL

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Creació musical amb dispositius mòbils.	16. Enregistrar i mesclar amb dispositiu mòbil una melodia.	16.1. Enregistra i mescla amb dispositiu mòbil una melodia.	CAA, SIEP, CEC
---------------------	---	---	---	----------------------

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.

<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període musical del segle XX.

Continguts per a 4r ESO.

Bloc 1: Interpretació i creació. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Cura i millora de la tècnica vocal, instrumental (amb instruments de l'aula, electrònics i amb el cos), coreogràfica i de dansa per a aconseguir una expressió precisa.</p> <p>Utilització de les tècniques de moviment grupal i individual per a la interpretació coreogràfica.</p> <p>Utilització del cos com a mitja d'expressió musical per mitja del treball rítmic i la percussió corporal, buscant la precisió en l'execució.</p> <p>Interpretació vocal, instrumental i amb el cos, coreogràficament i amb la dansa, de fórmules rítmiques basades en combinacions d'accentuació, canvis de compas i diferents tempos, buscant la correcció en la interpretació de contratemps i polirítmies.</p> <p>Ampliació del repertori de cançons i peces vocals, instrumentals, de percussió corporal, coreogràfiques i de danses, interpretant gèneres del segle XX i música d'avantguarda, músiques del món, música popular moderna i de jazz, tenint present la música en la publicitat, el cine i els mitjans de comunicació, dedicant especial atenció al patrimoni cultural proper. Interpretació de peces vocals, instrumentals i de percussió corporal a diverses veus, mostrant un domini en la interpretació.</p> <p>Improvisació, de forma individual i en grup, de peces vocals i instrumentals sobre escales de diferents estils i tonalitats i de percussió corporal amb diferents ritmes, refermant i ampliant el domini dels elements musicals.</p> <p>Improvisació de coreografies, de forma individual i en grup, aplicant elements musicals i expressius treballats.</p> <p>Interpretació i improvisació amb la veu, amb el cos i amb els instruments de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals,</p>	<p>BL1.1. Interpretar peces vocals instrumentals, corporals i danses de distintes cultures, estils i èpoques augmentant el nivell tècnic i expressiu, improvisar melodies utilitzant els elements del llenguatge musical del nivell i avaluar els processos i els resultats per a la millora d'estos.</p> <p>BL1.2. Crear, com a forma d'expressió d'idees i sentiments, composicions vocals, instrumentals i coreogràfiques, utilitzant amb autonomia els procediments compositius i diferents tècniques i recursos tecnològics i avaluar el procés i el resultat per a la seua millora.</p> <p>BL1.3. Analitzar els processos de creació, edició i difusió musical i el paper que exercixen els professionals que hi intervenen i assumir els diferents rols associats a les professions en els processos bàsics de la producció d'activitats musicals.</p>	<p>CEC</p> <p>CSC SIEE CAA</p> <p>CSC CEC</p>

gestuals i de moviment (*performance, flashmob i lipdub, etc.*), dedicant especial atenció a noves fonts sonores.

Utilització correcta de les tècniques de control de les emocions per a millorar la interpretació davant del públic.

Interès per millorar les capacitats tècniques i interpretatives i de respecte per les aportacions de tots les parts que intervenen en els processos de producció.

Creació de peces i acompanyaments vocals, instrumentals, corporals i coreogràfics i de fórmules rítmiques utilitzant els elements de la representació gràfica de la música estudiats, atenent els principis bàsics dels procediments compositius i aplicant els resultats a la creació i difusió audiovisual.

Creació de prosodies, de manera interdisciplinària i adaptades al nivell, partint de la melodia, l'acompanyament o el mateix text com a mitja d'expressió musical.

Creació de peces instrumentals, acompanyaments i efectes, amb dispositius electrònics, millorant la tècnica d'utilització de les app i del programari musical per al tractament del so en produccions audiovisuals.

Creació de peces vocals, corporals i instrumentals a diverses veus, a partir dels procediments compositius del nivell i les formes d'organització musical, utilitzant les formes musicals, escales i cadències estudiades, atenent la iniciativa pròpia i proposades per a la producció musical.

Creació de coreografies per a cançons i peces musicals de diferents estils, de forma individual i en grup, assumint diferents rols en la representació, aportant el treball a la producció escènica.

Creació amb la veu, amb el cos i amb els instruments de propostes d'avantguarda amb el suport o a través de llenguatges musicals, gestuals i de moviment (*performance, flashmob i lipdub, etc.*), modelant i configurant la seua forma, dedicant especial atenció a noves fonts sonores.

Interès i respecte per la diversitat de propostes, així com pels gustos dels altres.

Anàlisi dels processos bàsics de creació, edició i difusió musical considerant la intervenció de diferents professionals.

Coneixement del procés seguit en distintes produccions musicals (discos, programes de ràdio i televisió, cine, etc.) i el paper jugat en cada una de les fases del procés pels diferents professionals que hi intervenen (intèrprets, compositors, professors, lutiers, crítics, productors, tècnics i enginyers de so, managers, tècnics d'il·luminació, etc.).

Planificació, assaig i interpretació de peces per a concert.

Utilització, de manera autònoma, de diferents recursos informàtics al servei de la creació, difusió

<p>i producció musical.</p> <p>Participació activa en les tasques necessàries per a la celebració d'activitats musicals en el centre: planificació, assaig, interpretació, difusió, etc., assumint els diferents rols associats a les professions en els processos bàsics de la producció d'activitats musicals.</p>		
--	--	--

Bloc 2: Escolta. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Identificació auditiva i transcripció a la partitura del ritme, melodia i compas, de xicotets fragments musicals de dificultat progressiva.</p> <p>Repas dels diferents tipus d'escales. Reconeixement auditiu de la serie dodecafonica, previamente analitzada amb el suport de la partitura.</p> <p>Reconeixement auditiu de tempos i posterior transcripció amb els termes corresponents, uniformes, graduals, momentanis, de canvi sobtat, de retorn al moviment.</p> <p>Diferenciació auditiva de diferents tipus de cadències, acords i arpegis per mitja de l'audició de peces de diferents estils, amb suport de musicogrames, partitures convencionals i xifrades.</p> <p>Audició i anàlisi d'obres d'estil contemporani i/o fragments de timbres i ritmes més complexos.</p> <p>Audició i experimentació sobre el llenguatge contemporani amb el suport de distints tipus de notació.</p> <p>Representació gràfica de llenguatge musical contemporani. Experimentació a partir de l'audició amb el suport de distints tipus de notació contemporània. Diferenciació auditiva de les formes de diversos estils i en especial, la música del segle XX i XXI, amb el seu seguiment a través de partitures corresponents al nivell.</p> <p>Elaboració de crítiques fonamentades i opinions personals sobre la qualitat, bellesa o interès de diverses obres, gèneres, estils, cultures i esdeveniments musicals, amb el suport de diferents fonts documentals.</p> <p>Anàlisi de crítiques musicals d'obres i/o interpretacions, a partir de programes de concerts, periodics, discos, revistes, etc.</p> <p>Elaboració de treballs i/o projectes de diverses obres escoltades, amb el suport de diverses fonts: llibres, pel·lícules, publicitat, obres artístiques plàstiques, programes de concerts, crítiques, etc.</p> <p>Ús d'una terminologia adequada en l'anàlisi d'obres i situacions musicals escoltades.</p> <p>Interès, respecte i curiositat per la diversitat de</p>	<p>BL2.1. Analitzar els elements musicals i les formes d'organització d'obres diverses, a partir de la seua audició, amb el suport de partitures, textos i/o musicogrames, emprant una terminologia musical adequada.</p> <p>BL2.2. Realitzar crítiques sobre diverses obres, gèneres, estils, cultures, i expressar opinions personals sobre les mateixes, de forma oral i escrita, per mitja de treballs i/o projectes, utilitzant diverses fonts d'informació.</p> <p>BL2.3. Diferenciar les funcions de la música en la vida i la seua relació amb les professions musicals, i evidenciar de forma reflexiva el paper dels mitjans de comunicació en la seua difusió i promoció, per mitja de treballs o projectes.</p>	<p>CEC CCLI</p> <p>SIEE CCLI</p> <p>CSC CEC SIEE</p>

<p>propostes musicals, així com pels gustos musicals d'altres persones.</p> <p>Elaboració de treballs que analitzen la presència constant de la música en la vida de les persones, en els espectacles i en els mitjans audiovisuals.</p> <p>Reconeixement de les funcions socials i expressives de la música, a partir d'audicions d'obres de diversos gèneres i estils, així com del llenguatge cinematogràfic i publicitari.</p> <p>Les professions musicals i la seua relació amb la música del nostre entorn. Identificació de les relacions que s'establixen entre estes.</p> <p>Argumentació crítica sobre el paper de la música en situacions i contextos diversos: actes de la vida quotidiana, espectacles, mitjans de comunicació, etc. L'edició, la comercialització i la difusió de la música. Identificació de les noves modalitats i la seua conseqüència en l'àmbit professional.</p> <p>Formulació de crítiques sobre l'oferta de concerts i altres manifestacions musicals tant en viu com divulgades a través dels mitjans de comunicació Rigor en la utilització d'un vocabulari adequat per a descriure la música.</p>		
--	--	--

Bloc 3: Contextos musicals i culturals. Curs 4t		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>L'evolució de la música popular moderna.</p> <p>Reconeixement auditiu i anàlisi de diferents obres i tipus de música popular moderna argumentant sobre les seues característiques i expressant opinions personals.</p> <p>Investigació sobre les diferents músiques del món, el jazz i el flamenc. Anàlisi d'obres o fragments d'obres, identificant les seues característiques fonamentals.</p> <p>Utilització de distintes fonts d'informació per a obtenir referències sobre músiques de diferents èpoques i cultures, incloses les actuals, i sobre l'oferta de concerts en viu i divulgades a través dels mitjans de comunicació.</p> <p>Valoració del patrimoni musical en general i del patrimoni espanyol i de la Comunitat Valenciana en particular. Elaboració de propostes per a la seua conservació i transmissió.</p> <p>Influències mútues entre la música espanyola i la internacional en diferents èpoques i estils, incloent-hi la música popular moderna.</p> <p>Anàlisi de crítiques musicals, a partir de programes de concerts, discos, sobre obres i/o compositors.</p> <p>Identificació dels distintes itineraris acadèmics i professionals relacionats amb la música. L'edició, la comercialització i la difusió de la música. Identificació de les noves modalitats de distribució de la música i les seues conseqüències per als professionals de la música i la indústria musical.</p> <p>Ús dels recursos de les noves tecnologies per a exposar els continguts de manera clara i innovadora.</p>	<p>BL3.1. Analitzar l'evolució de la música popular moderna i el seu desenrotllament sociocultural, i argumentar sobre les seues característiques, expressant les seues opinions amb una actitud oberta i respectuosa.</p> <p>BL3.2. Identificar l'estil, l'època i/o cultura a que pertanyen distintes obres, i els elements expressius que utilitzen, a partir dels seus elements musicals, i relacionar-les amb altres manifestacions artístiques, elaborant projectes, amb el suport de diferents recursos.</p>	<p>CC</p> <p>CEC CCLI</p> <p>CEC</p>

<p>Ocupació d'un vocabulari i una terminologia musical adequada al proposar juís de valor i opinions personals de forma oral o escrita amb rigor i claredat. Interés i respecte per la diversitat de propostes musicals, així com pels gustos musicals d'altres persones o cultures.</p> <p>La música acadèmica del s. XX i s. XXI. La música modernista: futurisme, atonalisme, dodecafonisme, serialisme, minimalisme, etc. La música contemporània. Influències del jazz i de l'art-rock. Identificació auditiva i anàlisi d'estil, època i/o cultura de distintes obres de música culta o popular, aprofundint en la comprensió dels seus elements musicals.</p> <p>La música i el cine. Identificació auditiva o audiovisual de les peces i bandes sonores més representatives de la història del cine, així com els seus compositors, recursos tecnològics i artístics utilitzats.</p> <p>Investigació i anàlisi de les funcions socials i/o expressives de la música, a partir dels seus elements musicals, en el cine, televisió, la ràdio, la publicitat, videojocs, etc.</p> <p>Elaboració de treballs i projectes, de forma individual i/o en grup, en els que s'establixen sinèrgies entre les obres musicals i altres manifestacions artístiques, amb un llenguatge apropiat i utilitzant les noves tecnologies. Debat i formulació d'argumentacions sobre el paper de la música en la vida quotidiana, en els espectacles i en els mitjans de comunicació, així com els factors que influeixen en les preferències i les modes musicals.</p>		
--	--	--

Bloc 4: Música i tecnologies. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Entrenament auditiu i edició de partitures per mitja de programes informàtics, aplicacions per a dispositius mòbils i ferramentes web. Audició i anàlisi de peces de diferents cultures i estils per mitja de suport informàtic.</p> <p>La música en els mitjans de comunicació i els videojocs. Evolució dels formats utilitzats i el seu tractament.</p> <p>Components d'un estudi de gravació: ordinadors, programari, taules de mesclades, monitors, microfonia, etc.</p> <p>La música en les produccions audiovisuals: el cine musical, el musical, l'òpera.</p> <p>La música en l'actualitat: esdeveniments musicals, transformació de valors, hàbits, consum i gust musical.</p> <p>Improvisació i interpretació de peces de diferents cultures, estils i gèneres amb el suport</p>	<p>BL4.1. Utilitzar diferents recursos digitals per a l'educació auditiva i la creació de produccions musicals i audiovisuals, per mitja de diverses aplicacions informàtiques d'àudio i de vídeo i compartir materials propis per mitja dels serveis de la web social respectant les normes i les llicències d'ús i difusió.</p>	<p>CD</p>

<p>d'aplicacions informàtiques i dispositius electrònics.</p> <p>Gravació i edició de vídeo digital. Principis i elements bàsics del llenguatge audiovisual.</p> <p>Creació de produccions musicals i audiovisuals en diferents contextos, dins i fora del centre.</p> <p>Sonorització d'imatges per mitja de diaporames, espots publicitaris i fragments cinematogràfics per mitja de fragments musicals preexistents o de creació pròpia.</p> <p>Utilització de les xarxes i serveis d'àudio i vídeo de la web social per a compartir creacions i interpretacions.</p> <p>Utilització de les llicències Copyright vs Copyleft, Creative Commons. Atenció i manteniment dels instruments electrònics, dispositius mòbils i ordinadors.</p>		
---	--	--

Bloc 5: Elements transversals a la matèria. Curs 4t ESO		
Continguts	Criteris d'avaluació	CC
<p>Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.</p> <p>Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.</p> <p>Planificació de textos orals</p> <p>Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses. Normes gramaticals.</p> <p>Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.).</p> <p>Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p> <p>Glossari termes conceptuals del nivell educatiu.</p> <p>Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura. Tipus de text. Lectura i escriptura de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.</p> <p>Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura. Formats de presentació.</p> <p>Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.). Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.</p> <p>Respecte en l'ús del llenguatge.</p>	<p>BLS.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.2. Expressar oralment textos previament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.</p> <p>BLS.S. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educa-</p>	<p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI</p>

<p>Estratègies de busca i selecció de la informació. Procediments de síntesi de la informació. Procediments de presentació de continguts. Procediments de cita i parafrasi.</p> <p>Bibliografia i bibliografia web. Iniciativa i innovació.</p> <p>Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats.</p> <p>Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.</p> <p>Pensament alternatiu.</p> <p>Sentit crític.</p> <p>Pensament mitjans-fi</p> <p>Estratègies de planificació, organització i gestió. Selecció de la informació tècnica i recursos materials.</p> <p>Estratègies de supervisió i resolució de problemes. Avaluació de processos i resultats.</p> <p>Valoració de l'error com a oportunitat. Habilitats de comunicació.</p> <p>Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea. Autoreconeixement d'aptituds i interessos.</p> <p>Procés estructurat de presa de decisions. Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.</p> <p>Assumpció de diferents rols en equips de treball.</p> <p>Pensament de perspectiva</p> <p>Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat. Tècniques d'escolta activa.</p> <p>Diàleg igualitari.</p> <p>Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu. Ferramentes digitals de busca i visualització.</p> <p>Busca en blogs, wikis, fóruns, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia, bases de dades especialitzades, etc.</p> <p>Estratègies de filtració en la busca de la informació.</p> <p>Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i serveis de la xarxa.</p> <p>Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació.</p> <p>Organització de la informació seguint diferents criteris.</p> <p>Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees</p>	<p>tiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.</p> <p>BLS.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant els seus aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuals de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori.</p> <p>BLS.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant adequadament la seua procedència.</p> <p>BLS.8. Realitzar de forma eficaç; tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent conscient de les seues fortaleses i debilitats, mostrar curiositat i interès durant el seu desenvolupament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives.</p> <p>BLS.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-ho a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de forma personal els resultats obtinguts.</p> <p>BLS.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenvolupament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional.</p> <p>BLS.11. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.</p> <p>BLS.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtració i de forma contrastada en mitjans digitals com</p>	<p>CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>CCLI CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA</p> <p>SIEE CAA CSC</p> <p>CD</p>
---	--	--

<p>alienes, etc. Compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu. Correu electrònic. Moduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social com blogs, wikis, forums, etc. Habits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males practiques com el ciberassetjament. Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció d'este. Habits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup. Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text. Disseny de presentacions multimedia. Tractament de la imatge. Producció senzilla d'àudio i vídeo. Ferramentes de producció digital en la web. Drets d'autor i llicències de publicació.</p>	<p>banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopedies en línia o bases de dades especialitzades, etc., registrant-la en paper de forma cuidadosa o emmagatzemant-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.</p> <p>BLS.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals i utilitzant la ferramentes de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir els altres de les males practiques com el ciberassetjament.</p> <p>BLS.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text, presentacions multimedia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències.</p>	<p>CD CSC</p> <p>CD</p>
--	--	-----------------------------

Mínims Exigibles.

1.- Mínims exigibles per a 1r ESO

- Conèixer els signes musicals que indiquen altura (pentagrama, clau de sol, notes i línies addicionals).
- Conèixer les figures i silencis musicals (rodona, blanca, negra, corxera i semicorxera), la seua durada i grafia. Conèixer els signes de prolongació del so (puntet i lligadura). Llegir i interpretar partitures en les quals apareixen aquests signes.
- Reconeixement del tipus de compàs utilitzat en un ritme mitjançant la distribució de les línies divisòries i la doble barra final. Lectura i interpretació de ritmes utilitzant i combinant les figures i silencis en compassos de 2/4, 3/4 i 4/4.
- Conèixer els signes principals signes de repetició.
- Conèixer el concepte de *tempo* i les expressions que ho indiquen en la partitura. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures.
- Conèixer els termes, abreviatures i reguladors que indiquen intensitat. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures.
- Conèixer els principals instruments de l'Aula.
- Conèixer els principals instruments de l'orquestra.
- Iniciar-se en la tècnica dels instruments de percussió i/o de la flauta de bec. Posició de les notes. Execució de senzills exercicis de tècnica i melodies a una veu en la tonalitat de Do Major.

2.- Mínims exigibles per a 2n ESO

- Conèixer els signes musicals que indiquen altura (pentagrama, clau de sol, notes i línies addicionals).
- Conèixer les figures i silencis musicals (rodona, blanca, negra, corxera i semicorxera), la seua durada i grafia. Conèixer els signes de prolongació del so (puntet i lligadura). Llegir i

interpretar partitures en les quals apareixen aquests signes.

- Reconeixement del tipus de compàs utilitzat en un ritme mitjançant la distribució de les línies divisòries i la doble barra final. Lectura i interpretació de ritmes utilitzant i combinant les figures i silencis en compassos de 2/4, 3/4 i 4/4. Conèixer els signes principals signes de repetició.
- Conèixer el concepte de *tempo* i les expressions que ho indiquen en la partitura. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures. Conèixer els termes, abreviatures i reguladors que indiquen intensitat. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures.
- Conèixer els principals instruments de l'orquestra.
- Conèixer els diferents tipus de veu humana.
- Iniciar-se en la tècnica dels instruments de percussió i/o de la flauta de bec. Posició de les notes. Execució de senzills exercicis de tècnica i melodies a una veu en la tonalitat de Do Major.
- Distingir i saber reconèixer auditivament els paràmetres del so, les formes musicals simples, les veus, els instruments, el temps i els matisos d'intensitat.

3.- Mínims exigibles per a 3r ESO

- Conèixer i diferenciar les qualitats del so (altura, duració, intensitat i timbre).
- Conèixer els signes musicals que indiquen altura (pentagrama, clau de sol, notes i línies addicionals).
- Conèixer les figures i silencis musicals (rodona, blanca, negra, corxera i semicorxera), la seua durada i grafia. Conèixer els signes de prolongació del so (puntet i lligadura). Llegir i interpretar partitures en les quals apareixen aquests signes.
- Reconeixement del tipus de compàs utilitzat en un ritme mitjançant la distribució de les línies divisòries i la doble barra final. Lectura i interpretació de ritmes utilitzant i combinant les figures i silencis en compassos de 2/4, 3/4 i 4/4. Distingir ritme regular de ritme irregular.
- Conèixer els signes de repetició.
- Conèixer el concepte de *tempo* i les expressions que ho indiquen en la partitura. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures.
- Conèixer els termes, abreviatures i reguladors que indiquen intensitat. Saber executar-los correctament en la interpretació de partitures.
- Reconèixer la Tònica, Dominant i Subdominant en diverses escales i partitures.
- Conèixer formes musicals que pertanyen a diferents estils i èpoques (concert, recitatiu, ària, simfonia, lied...). Distingir-los auditivament.
- Reconèixer els instruments actuals i d'èpoques anteriors per la seua forma i el seu timbre. Classificar-los.
- Conèixer els diferents tipus de veu humana i distingir-los auditivament.
- Conèixer i distingir en la partitura i auditivament la textura.
- Conèixer diferents períodes de la tradició musical clàssica. Principals característiques, obres i compositors. Distingir-los auditivament.
- Lectura i entonació de melodies, amb o sense acompanyament instrumental, adaptant l'expressió i entonació al nivell del grup.
- Iniciació a la tècnica dels instruments de percussió i a la flauta de bec. Posició de les notes en la flauta. Execució d'exercicis de tècnica, acompanyament o melodies a una veu en les tonalitats de Do Major, Sol Major i Fa Major. Execució de cançons de diversos estils i èpoques.

4.- Mínims exigibles per a 4t ESO

- Reconèixer les qualitats del so (altura, duració, intensitat i timbre), així com la seua expressió en la partitura (notes, figures, silencis, alteracions, matisos...).

- Distingir els diferents tipus de textura.
- Interpretar vocal i instrumentalment obres o fragments musicals de diferents èpoques i estils, a una o diverses veus, i amb alteracions.
- Conèixer els diferents períodes de la tradició musical clàssica espanyola. Les seues principals característiques, obres i representants. Distingir-los auditivament.
- Conèixer la música i els balls populars de les diferents comunitats autònomes.
- Reconèixer els instruments clàssics i populars per la forma i pel timbre. Classificar-los correctament.
- Conèixer de forma elemental els mitjans electrònics i informàtics aplicats a la música i el seu funcionament.
- Conèixer la utilització i les característiques de la música als mitjans audiovisuals i de comunicació.

OPTATIVA ARTS ESCÈNIQUES I DANSA

4rt ESO

INTRODUCCIÓ

L'àrea d'Arts Escèniques i Dansa comprén les disciplines destinades a l'estudi i la pràctica de qualsevol obra escènica. Tant la dramatització com la dansa són manifestacions artístiques vinculades a un espai escènic, cosa que implica una representació i un públic. Com la resta de llenguatges artístics, constitueixen un dels trets fonamentals d'una cultura. La història de les civilitzacions es veu reflectida en les diferents manifestacions escèniques des de l'antiguitat fins als nostres dies. La seua funció, principalment ritual i purificadora en els seus orígens, s'ha enriquit notablement al llarg del temps incorporant noves opcions en tots els àmbits. En les societats modernes, obertes i democràtiques, les tècniques i les regles d'ús han evolucionat i generat noves estratègies expressives. Actualment s'utilitzen les arts escèniques de maneres molt diverses, tant des del punt de vista del públic com dels intèrprets: per a reflexionar, comprendre's, evolucionar i relacionar-se entre si, entre moltes altres opcions.

En la societat de la informació i la comunicació els nous mitjans tecnològics (Internet, dispositius mòbils, videojocs, etc.) afavorixen l'expansió del teatre i la dansa pel fet d'haver-se multiplicat les opcions i les vies per a consumir-los i gaudir-ne. El sistema educatiu ha de promoure l'ús creatiu, responsable i crític per part de l'alumnat d'eixes noves eines tecnològiques en constant renovació, tant com a consumidors com a productors.

Les arts escèniques permeten expressar i comunicar idees, sentiments i vivències. La seua presència en l'educació és fonamental ja que contribueixen al desenrotllament humà d'una manera holística, ja que integren l'ús del cos, la veu i la mirada en un espai i un temps determinat. Al seu torn, les arts escèniques es nodriuen de llenguatges diversos, com la literatura, la música, la plàstica i el llenguatge audiovisual, cosa que permet fer-ne l'enfocament interdisciplinari. Per tot això, la matèria afavorix el desenrotllament cognitiu, afectiu i psicomotor de l'alumnat. La formació escènica activa processos com la percepció, atenció, concentració i memòria. Promou l'autoconeixement i la maduresa emocional, aspectes fonamentals per a refermar la pròpia identitat. La interpretació actoral i/o de dansa augmenta la sensibilitat estètica i la consciència corporal, i contribueix al desenrotllament de valors individuals com l'esforç, la constància, la disciplina o la presa de decisions. Per la seua banda, el treball grupal promou el respecte a l'altre, el

compromís amb el grup i l'assumpció de responsabilitats individuals i col·lectives.

La matèria posa atenció especial en la dansa pel fet de ser l'adolescència un moment clau del desenrotllament, quan les arts del moviment poden ser d'una gran ajuda per a aconseguir l'autonomia personal i la integració social del jove alumne. La dansa facilita el procés de maduresa biològica (per mitjà de la construcció del nou esquema corporal a través de la consciència corporal i el desenrotllament de capacitats físiques), la maduresa psicològica (reafirmant l'autoimatge i l'autoestima) i també la maduresa social cap a l'etapa adulta (promovent l'autonomia i la socialització des d'una comunicació no verbal). La matèria té dos principals contextos d'aplicació. D'una banda, el context personal des de la dimensió humanitzadora de les arts, i d'una altra, un context públic i social, ja que tant l'estudi i pràctica de les arts escèniques com l'assistència a representacions relacionen l'alumne amb l'entorn, i l'ajuden a entendre millor el món que l'envolta a través de la cultura. També està relacionada amb contextos acadèmics i professionals, i és una primera presa de contacte excel·lent per a l'alumnat que vullga seguir un itinerari acadèmic artístic o una formació professional especialitzada; a més de dotar l'alumnat d'habilitats necessàries en altres branques professionals, com la social, l'educació física, humanitats (psicologia, filologia, història, docència), etc.. D'altra banda, la inclusió de les arts escèniques com a matèria optativa afavorix la motivació de l'alumnat de Secundària per la seua metodologia lúdica, per la vinculació afectiva que es crea en el grup i per tindre un objectiu pràctic directe: la representació. Tot això fa que s'establisca una relació interpersonal de proximitat i confiança entre els estudiants i el docent.

Enfront del caràcter més global de les arts escèniques i la dansa en Primària, en què la matèria està integrada dins d'altres assignatures d'una manera general, el plantejament en Secundària permet un enfocament més diferenciat a l'hora de comprendre les distintes manifestacions escèniques, tenint en compte el major nivell d'abstracció de l'alumnat. Esta diferenciació no impedeix, no obstant això, que l'enfocament de la matèria siga vivencial i pràctic, treballant tots els continguts des del paradigma d'"aprendre fent". Els elements del currículum bàsic s'han organitzat en els blocs Arts escèniques, Teatre, Dansa, Altres arts escèniques i Comú i transversal.

Tots estos estan relacionats entre si, ja que compartixen múltiples elements, però esta divisió permet fer més abordable el seu estudi. El bloc Arts escèniques relaciona les arts escèniques entre si, i amb la cultura i la història. Promou el coneixement d'obres escèniques del patrimoni espanyol i universal, i fomenta el respecte, la tolerància i la solidaritat tant cap als companys, gràcies a la metodologia col·laborativa, com cap a l'art d'altres cultures i societats. El bloc Teatre inclou una aproximació als diferents estils i gèneres teatrals, i la improvisació i la interpretació teatral a través de l'expressió vocal i corporal. Això permet a l'alumnat representar diferents situacions i personatges de manera creativa utilitzant una tècnica adequada. En el bloc Dansa es descobreix la dansa a través del reconeixement dels diferents estils, junt amb la improvisació i la creació coreogràfica atenent la consciència corporal i el condicionament psicomotor. El bloc Altres arts escèniques presenta recursos i característiques d'altres arts escèniques, valorant la hibridació de llenguatges i l'ús de noves tecnologies aplicades a l'escena. Finalment, el bloc Comú i transversal aporta elements comuns a totes les àrees per al desenrotllament de les competències transversals, complementant els mateixos continguts de la matèria.

D'altra banda, estos blocs es vertebraren sobre tres eixos fonamentals:

Un eix teóricoconceptual centrat en el coneixement dels fonaments històrics i estètics de les diverses manifestacions escèniques i també la contextualització de les obres artístiques més representatives. Preveu els diversos àmbits professionals vinculats a les arts escèniques (artísticointerpretatius, creatius, educatius, socials i terapèutics) i com els diversos elements arquitectònics dels edificis teatrals i distintes les fases de producció

d'un procés creatiu escènic. Estos coneixements conceptuals contribuiran a augmentar el patrimoni cultural especialitzat de l'alumnat així la seua capacitat d'anàlisi, reflexió i crítica. Això li permetrà formular opinions ben argumentades sobre temes relacionats amb la matèria.

Un eix practicoexpressiu basat en l'adquisició de destreses relacionades amb la interpretació pròpia del teatre, la dansa i d'altres arts escèniques. Es desenrotllen aprenentatges significatius a través de continguts procedimentals de caràcter cíclic i progressiu que asseguren el coneixement i aplicació de les diferents tècniques actorals i de dansa. La seua orientació propedèutica partix dels principis, teories, estils i elements característics de cada disciplina artística per a desenrotllar les capacitats físiques, tècniques i interpretatives de l'alumne.

Un eix creativoartístic per mitjà de la realització d'improvisacions i també la composició coreogràfica i d'escenes dramàtiques. L'organització de projectes d'escenificació permet el desenrotllament de les capacitats creatives i expressives de l'alumne a través de l'ús dels diferents llenguatges escènics. A això cal afegir-hi l'acostament a l'alumnat dels diversos elements d'escenificació (espai escènic, sonor, luminotècnia, caracterització), cosa que afavorix l'apreciació de la influència i interdependència amb altres arts.

A causa d'este caràcter integral, l'àrea contribuïx al desenrotllament de totes les competències clau, però sobretot a la competència consciència i expressions culturals. Permet una millor comprensió del fet escènic i gaudir d'este a través dels processos d'expressió. El contacte amb les principals obres de distints períodes i estils, per a conèixer-ne les característiques i les relacions amb la societat en què es creen, promou la creació d'una identitat cultural. D'altra banda, es potencien actituds obertes i respectuoses, que estableixen connexions amb altres llenguatges artístics. També contribuïx a la competència sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, pel fet de posar en joc habilitats de planificació, innovació i gestió de projectes a través del desenrotllament de la imaginació i la creativitat. En els molts projectes possibles per a desenrotllar es promouen habilitats com ara l'assumpció de riscos, la resolució de problemes, la perseverança, el sentit de la responsabilitat, l'autoavaluació i la capacitat de lideratge, factors clau per a l'adquisició d'esta competència. Respecte a la competència de comunicació lingüística, desenrotlla destreses, tant per a l'obtenció d'informació a través de la lectura a partir de fonts diverses i la producció de textos en diferents formats, com per a expressar fets, sentiments o opinions a través de l'escriptura, l'escolta i el diàleg.

D'altra banda, en la mesura que constituïxen llenguatges amb un codi propi, les arts escèniques contribuïxen a l'aprenentatge d'un vocabulari bàsic. Quant a la competència digital, es desenrotlla a través de la cerca i selecció d'informació sobre les arts escèniques, a través dels mitjans i fonts adequats. També per mitjà del coneixement i aplicació de les tècniques d'edició digital, diferenciant els distints formats de vídeo. D'altra banda, es potencia l'ús de les diferents formes de comunicació quant a la creació i difusió de continguts escènics, tenint en compte qüestions ètiques com la identitat digital, els drets d'autor i les llicències d'ús. Les competències socials i cíviques es desenrotllen d'una manera molt notable en l'eix teóricoconceptual de la matèria. La participació en activitats escèniques de representació i creació en grup promou l'adquisició d'habilitats socials. La matèria contribuïx a desenrotllar la pròpia identitat cultural, i l'estima de l'alumnat pel seu entorn artístic. Per la seua banda, la presa de contacte amb una àmplia varietat d'obres afavorix el coneixement de diferents cultures, i desenrotlla la tolerància i la superació de prejuís. Al seu torn la competència aprendre a aprendre, amb els seus components de motivació intrínseca, organització, gestió, planificació estratègica i l'aprenentatge en grup s'adquirix a través dels eixos practicointerpretatiu i creativoartístic.

Quant als elements transversals, estan implícits d'alguna manera amb diversos continguts i criteris d'avaluació de l'àrea. La comprensió lectora, i també l'expressió oral i l'expressió escrita, estan presents en la mesura que reforcen i complementen, des del llenguatge verbal, els processos d'adquisició dels llenguatges escènics. Respecte a a comunicació audiovisual, està molt present per l'existència de nombrosos recursos específics en suport audiovisual. Igualment, elements com l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es treballen per mitjà de la realització de projectes diversos en què el treball col·laboratiu és la metodologia clau i en els quals el respecte i els valors cívics són essencials per a aconseguir un bon resultat. L'àrea contribueix també a desenrotllar altres elements transversals com cuidar la salut física, mental i emocional, el respecte a la diversitat cultural, la sensibilització cap als estereotips de gènere i els diferents rols socials al llarg de la història.

En la societat de la informació i la comunicació els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans del segle XXI. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, han d'incorporar-se plantejaments metodològics coherents amb el desenrotllament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es considera com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent ha d'orientar-se al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos per l'alumnat.

L'aprenentatge competencial per la seua mateixa naturalesa requereix la integració dels diversos modes d'ensenyar i l'ús de diferents mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc. Hui més que mai cal incorporar a les aules els últims avanços que desenrotllen les ciències de l'educació. Només així podrem consolidar el dret de tots i totes a la millor educació possible. Les arts escèniques han de treballar-se des d'un enfocament principalment pràctic i vivencial, que preveja diferents formes de treballar els continguts i superar les dificultats. Igual que en les altres matèries, no hi ha un model perfecte i únic. Cal considerar cada individu en la seua totalitat, tindre en compte els seus interessos, les seues característiques físiques i vocals, la seua personalitat, el seu estat anímic, etc. Un aspecte fonamental és la integració de tot l'alumnat i la creació d'un bon ambient de treball, per a això, cal fomentar el diàleg constant en l'aula i la reflexió compartida a partir de la pròpia experiència.

Els diferents blocs de continguts no han de seguir un orde cronològic en la seqüenciació del curs, sinó que han d'interrelacionar-se, treballant en una mateixa sessió continguts de diferents blocs. Així doncs, un exemple de sessió dins de l'eix expressiu podria començar per una posada a punt i sensibilització, seguida d'exercicis de moviment i expressivitat vocal i corporal, improvisacions dramàtiques i/o coreogràfiques i finalitzar amb la reflexió i posada en comú del que treballa. En estes sessions és recomanable la disposició circular, i que el docent participe de les activitats com un individu més, mostrant, en definitiva, que a pesar de posseir més experiència i coneixements tècnics està també immers en un procés de cerca i aprenentatge constant. D'esta manera, el professor es convertix en un referent d'implicació i desinhibició, cosa que resulta fonamental per a generar confiança i cohesió en el grup, i afavorix que l'alumne prenga consciència de la seua pròpia responsabilitat en el procés d'aprenentatge i augmente el seu grau d'autonomia. Convé disposar d'una àmplia gamma de recursos didàctics materials, des d'una aula àmplia on poder desplaçar-se còmodament, sòl preparat o estoretes per al treball de sòl, material audiovisual i bibliogràfic, equip de so, etc. En la mesura que l'entorn ho permeta, és molt

recomanable realitzar visites a un teatre i la recepció d'espectacles en viu.

L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del binomi ensenyança/aprenentatge. Els criteris d'avaluació inclouen processos de diferent complexitat i fan referència a continguts de distint tipus. Estan redactats com a resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar-ne l'avaluació en contextos reals, i aporten detalls sobre la naturalesa de l'execució, cosa que facilita el disseny de les situacions i proves d'avaluació. D'altra banda, els instruments d'avaluació han de ser variats en funció del tipus de continguts que s'avaluen (observació diària, rúbriques, mostra de pràctiques i processos, entrevista, escala de valoració, anecdotari, dossiers de docència, informes d'autoavaluació personal i col·lectiva, etc.) i observar la particularitat de cada alumne, evitant les proves homogènies.

Des de les arts escèniques s'han d'explorar les múltiples possibilitats de trobada amb la resta d'àrees i llenguatges, per a dissenyar tasques integrals multidisciplinàries. És temps de sumar-se a les noves propostes i enfocaments competencials incorporant nous elements sobre com ensenyar i avaluar. La interdisciplinarietat és un dels aspectes clau que, en general, fins ara no han estat ben resolts en la pràctica de l'aula. Cada dia és més urgent superar la parcel·lació del saber que implica la distribució en matèries, que no es correspon amb la realitat que envolta l'alumnat. El treball en equip del professorat i la realització de projectes creatius compartits, a pesar de la complexitat organitzativa que comporta, aporten un gran valor educatiu. Per això, les arts escèniques ofereixen el marc idoni per al treball conjunt d'un professorat que considera l'alumne com el verdader protagonista de l'educació.

A - Continguts i criteris d'avaluació

Bloc 1: Arts escèniques

Principals manifestacions escèniques: dansa, teatre, circ, òpera, etc.

Característiques bàsiques de les arts escèniques, i el seu origen, evolució i tendències actuals, i també les seues obres i figures més representatives.

Correspondència de les arts escèniques entre si i amb altres branques de l'art.

Funció de les arts escèniques en contextos diversos (actes de la vida quotidiana, espectacles, mitjans de comunicació, etc.).

Elaboració de juís crítics i arguments sobre el paper de les arts escèniques en la vida.

Els àmbits professionals relacionats amb les arts escèniques. (artísticointerpretatiu, creatiu, educatiu, socials i terapèutics).

Interés per promoure el coneixement i difusió de les obres escèniques, com a part del patrimoni espanyol i universal.

Interés per conèixer i comprendre altres cultures i tendències artístiques.

Potenciació de la desinhibició i l'espontaneïtat a través del joc dramàtic, dinàmiques de contacte i moviment creatiu.

Desenrotllament de les capacitats psicomotores i hàbits de vida saludables (nutrició, hidratació, relaxació i descans) per a un millor condicionament físic general.

Reconeixement d'una alineació i higiene postural adequades per a la prevenció de possibles lesions vocals o corporals.

Desenrotllament de la consciència corporal interna (escolta propioceptiva, control respiratori i percepció anímica).

Pràctica de les tècniques interpretatives dramàtiques, cinestèsiques i musicals com a mitjà de desenrotllament individual, social i cultural a través de l'expressió d'accions, sensacions,

sentiments i idees.

Interès pel desenrotllament d'una personalitat autònoma i independent i acceptació del nostre cos i expressivitat.

Coneixement bàsic de les parts d'un teatre i dels seus elements tècnics per mitjà de l'estudi teòric i la visita a un teatre de l'entorn.

Les diferents àrees de treball (tècnica, estètica, creativa, de producció i de distribució) i les seues respectives fases dins d'un projecte escènic.

Anàlisi crítica i debat sobre espectacles escènics, la visió a través de gravacions audiovisuals, amb suport de fonts literàries i gràfiques.

Estudi comparatiu de diverses propostes escèniques, atenent el format, context, estil, llenguatge, signes escènics, missatges, etc.

Pràctica de joc i improvisacions, individuals i en grup manejant diversos llenguatges expressius (gest, text, veu, acció dramàtica, acció dansada) de manera simultània.

Tècniques organitzatives i de gestió de recursos personals, materials i temporals aplicades a un projecte escènic.

Estratègies creatives grupals fent ús del pensament divergent, la imaginació i la innovació. Foment de l'autonomia i responsabilitat individual cap a la cooperació, participació i interacció amb el grup i l'entorn, acceptant les diferències de gustos i criteris, i expressant opinions de manera assertiva.

Estudi i posada en pràctica dels conceptes tecnicodisciplinars propis del teatre i la dansa relacionats amb l'expressió i la creativitat.

Exercicis individuals i grupals de concentració i consciència corporal cinestèsica (grau de tensió-relaxació, pes, impuls, esquema corporal, orientació espacial i ritme).

Pràctiques d'estimulació perceptiva, escolta grupal i relació espacial a través del diàleg no verbal amb els companys i l'entorn.

criteris d'avaluació

BL1.1. Elaborar juís sobre la funció sociocultural de les arts escèniques en diverses èpoques i contextos, i promoure el manteniment i difusió d'obres escèniques com a part del patrimoni espanyol i universal. CCLI; CEC; CSC

BL1.2. Explicar les aportacions de la dansa i el teatre a la millora de la salut física i psíquica, i al coneixement d'un mateix, i argumentar sobre les seues possibilitats com a mitjà d'expressió de sensacions, sentiments i idees. CEC; SIEE

BL1.3. Analitzar de manera crítica espectacles de dansa, teatre i altres arts escèniques en els seus contextos socioculturals utilitzant diverses fonts d'informació, i expressar opinions fonamentades de manera oral i escrita. CEC; CSC

BL1.4. Participar de manera desinhibida en dinàmiques de grup creatives mostrant un comportament responsable i tolerant, contribuir a l'organització del treball grupal assumint responsabilitats i distints rols i resoldre conflictes i discrepàncies a través del diàleg. SIEE; CSC

BL1.5. Participar activament en representacions escèniques individuals i grupals aplicant destreses tècniques verbals i no verbals amb expressivitat per a augmentar-ne les possibilitats comunicatives. CCLI; CEC

Bloc 2: Teatre.

Característiques dels diferents estils teatrals (teatre d'objectes, musical, textual, gestual...).

Visionament i anàlisi d'obres teatrals en viu i/o a partir de gravacions.

Similituds i diferències entre els diferents gèneres teatrals (drama, comèdia...).

Convencions teatrals: la quarta paret, l'espai i el temps teatrals, el personatge...

Gaudi i valoració de les obres, gèneres i estils teatrals.

Utilització de diversos recursos expressius (cos, veu i emoció), psicològics (rols socials, personalitats i conductes) i plàstics (caracterització i indumentària) per a la construcció de rols.

Acostament a llenguatges com el mim i el teatre d'objectes (ús de titelles, màscares, etc.) per a ampliar el registre expressiu de moviment.

Interés i gaudi per l'exploració de diferents registres vocals i corporals per mitjà de la imitació, el joc i el cant.

Pràctica de la relaxació, respiració, vocalització, dicció i prosòdia.

Pràctica de la ressonància i la projecció de la veu, en relació al moviment corporal.

Principis bàsics del llenguatge no verbal. Consciència de la postura i el signe corporal.

Treball amb el text. Estructura, intenció, subtext, paraules clau, ritme i pauses.

Improvisacions dramàtiques individuals i en grup, lliures o a partir d'una pauta.

Improvisacions dramàtiques partint de diferents estats (nerviosisme, cansament, ebrietat, etc.), emocions i intensitats.

Interpretació d'escenes a partir de situacions amb conflicte dramàtic, atenent els objectius i circumstàncies donades dels personatges.

Treball sobre la naturalitat en els gestos i accions, buscant la implicació orgànica del cos i la veu.

Aplicació de tècniques creatives per a la generació de diversos materials: escenes, coreografies, àudios, vídeos, etc.

Creació de personatges i rols, més enllà de tòpics, clixés i convencionalismes.

d'obres des de diverses fonts i contextos, i descriure'n les similituds i diferències a partir de l'anàlisi de les seues característiques.

Criteris d'avaluació

BL2.1. Reconéixer els estils, gèneres i formes teatrals, a partir del visionament CEC

BL2.2. Representar en grup escenes o petites peces teatrals fent un ús adequat de la tècnica vocal i corporal per a la creació de personatges i l'assumpció de diferents rols dramàtics. CEC; CCLI; SIEE

BL2.3. Improvisar individualment i en grup seqüències i escenes teatrals lliures i pautades, aplicant els recursos expressius del cos i la veu i arriscant en les propostes, per damunt de clixés i convencionalismes. CEC; CCLI; SIEE

Bloc 3: Dansa.

Els estils de dansa com a llenguatges artístics i expressius. Les especialitats acadèmiques de la dansa (dansa clàssica, contemporània, espanyola i flamenc) i altres danses populars i urbanes.

Recorregut històric de la dansa i estudi comparatiu entre els diferents estils de la dansa.

Repertori d'elements fonamentals de cada estil de dansa (tècniques, passos, tendències, etc.)

Diversos elements artístics (espai sonor, dramatúrgia, caracterització, luminotècnia, escenografia, etc.) característics de cada estil, temps i cultura presents en la dansa escènica.

Visionament d'obres coreogràfiques tant en viu com a través de suport audiovisual.

Consulta de material literari i gràfic sobre la dansa.

Coneixement dels conceptes tècnico-disciplinars de dansa en relació a l'àrea de cos, espai i temps.

Aprenentatge de la terminologia pròpia de la dansa acadèmica, les seues posicions i

passos bàsics segons estils (moviments estàtics, desplaçaments, girs, bots, caigudes).
Aplicació de la consciència corporal i alineació postural a una rutina de condicionament físic (control, elongació, resistència, velocitat, mobilitat articular, equilibri, propiorecepció i coordinació).

Desenrotllament de la percepció musical per al reconeixement de les estructures rítmiques i melòdiques.

Identificació i interiorització musical a través del cos (polsos, canvis rítmics, harmonies, cànon, repeticions, diàlegs musicals).

Interpretació de seqüències de moviment i coreografies breus codificades utilitzant els factors de moviment (pes, flux, espai i temps).

Representació de treballs coreogràfics individuals i col·lectius, de creació pròpia o aliena, amb èmfasi en la utilització correcta de l'espai i de la música.

Tipus d'improvisacions lliures, pautades i/o codificades partint d'idees prèvies.

Pràctiques de moviment espontani que configuren el llenguatge propi individual.

Improvisacions per parelles atenent la sensació de contacte, pes, to muscular, ús dinàmic de l'espai i l'optimització de l'energia.

Improvisacions en grup en què s'exploren les diferents dinàmiques de moviment (impuls, suspensió, desequilibri, caiguda, recuperació, etc.), els diferents nivells, espais i trajectòries.

Improvisacions obertes (jam-sessions) amb especial atenció a l'escolta grupal i a l'espai pròxim i esfèric, combinant la consciència corporal interior i cinestèsica.

Coneixement i pràctica de les fases de composició d'estructures coreogràfiques (inici, desenrotllament, final).

Composició coreogràfica després de processos creatius iniciats des de diverses fonts d'inspiració procedents d'altres llenguatges (música, text, disseny de vestuari, objectes, material audiovisual i gràfic, etc.)

Criteris d'avaluació

BL3.1. Analitzar les principals característiques de distintes danses i coreografies a partir del visionament d'obres des de diverses fonts i contextos, i reconèixer els estils, períodes i tendències a què pertanyen. CEC

BL3.2. Representar en grup seqüències de moviment, danses i material coreogràfic mostrant una correcta alineació de l'esquema corporal, i aplicar els factors de moviment optimitzant l'ús del cos en tot moment. CEC; SIEE; CEC.

BL3.3. Improvisar seqüències de moviment, lliures i pautades, aplicant diferents dinàmiques i qualitats del moviment, i crear petites coreografies a partir de la relació amb altres llenguatges seguint les fases de composició coreogràfica. CAA; SIEE

Bloc 4: Altres arts escèniques.

Característiques i recursos i d'altres arts escèniques com el circ (pallaso, cabaret, màgia, etc.) i la lírica (òpera, sarsuela, etc.).

Pràctica d'exercicis bàsics d'acrobàcia individual i grupal on es treballa el control del pes i l'equilibri.

Característiques i recursos de la performance i de l'art conceptual, i la seua influència en les arts escèniques contemporànies (incursió de la realitat en l'escena, interacció i participació del públic, rebuig del concepte de representació i de formats convencionals).

Ús creatiu de les noves tecnologies aplicades a l'escena.

Valoració de la hibridació i contaminació de les arts escèniques amb altres llenguatges artístics (fotografia, audiovisuals, dansa teatre, teatre circ, vídeo dansa, action painting, etc.).

Criteris d'avaluació

BL4.1. Descriure les característiques d'altres arts escèniques i la seua evolució a partir del visionament d'obres, i aplicar-les en alguna pràctica utilitzant enfocaments de diverses tendències i combinant recursos de diferents llenguatges. CEC

Bloc 5: Elements transversals a la matèria.

Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.

Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.

Planificació de textos orals.

Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.

Normes gramatical.

Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.

Respecte en l'ús del llenguatge.

Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.).

Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.

Respecte en l'ús del llenguatge.

Glossari de termes conceptuals del nivell educatiu.

Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.

Tipus de text. Lectura i escriptura de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i, de manera especial, argumentatius.

Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.

Formats de presentació.

Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.).

Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.

Respecte en l'ús del llenguatge.

Estratègies de cerca i selecció de la informació.

Procediments de síntesi de la informació.

Procediments de presentació de contingut.

Procediments de citació i paràfrasi.

Bibliografia i bibliografia web.

Iniciativa i innovació

Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació. Resiliència, superar obstacles i fracassos.

Perseverança, flexibilitat.

Pensament alternatiu.

Sentit crític.

Pensament mitjans-fi.

Estratègies de planificació, organització i gestió.

Selecció de la informació tècnica i recursos materials.

Estratègies de supervisió i resolució de problemes.

Avaluació de processos i resultats.

Valoració de l'error com a oportunitat.

Habilitats de comunicació.

Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.

Autoconeixement d'aptituds i interessos.

Procés estructurat de presa de decisions.

Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.

Assumpció de distints rols en equips de treball.

Pensament de perspectiva.

Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.

Tècniques d'escolta activa.

Diàleg igualitari.

Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.

Eines digitals de cerca i visualització.

digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.

Cerca en blogs, wikis, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades, etc.

Estratègies de filtratge en la cerca de la informació.

Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.

Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació.

Organització de la informació seguint diferents criteris.

Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees onstructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.

Criteris d'avaluació.

BL5.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.

CCLI; CAA

BL5.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre'n de manera organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI; CAA

BL5.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori. CCLI; CAA

BL5.4. Reconéixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional.

BL5.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge. CCLI; CAA

BL5.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, atenent-ne els aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre'n de manera organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI; CAA

BL5.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de manera contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar-ne els coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-ne adequadament la procedència. CCLI; CAA

BL5.8. Realitzar de manera eficaç tasques o projectes, tindre iniciativa per a emprendre i proposar accions sent-ne conscient de les fortaleeses i debilitats, mostrar curiositat i interès

durant el seu desenrotllament i actuar amb flexibilitat buscant solucions alternatives. SIEE; CAA

BL5.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, fent una previsió de recursos i temps ajustada als objectius proposats, adaptar-ho a canvis i imprevistos transformant les dificultats en possibilitats, avaluar amb ajuda de guies el procés i el producte final i comunicar de manera personal els resultats obtinguts. SIEE; CAA

BL5.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional. SIEE; CSC

BL5.11. Participar en equips de treball per a aconseguir metes comunes assumint diversos rols amb eficàcia i responsabilitat, donar suport a companys i companyes demostrant empatia i reconeixent les seues aportacions i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies. SIEE; CAA; CSC

BL5.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtratge i de manera contrastada en mitjans digitals com banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de manera atenta o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. CD

BL5.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals i utilitzant les eines de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i

previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. CD; CSC

BL5.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus llicències. CD

ACTIVITATS.

La base principal d'aquesta àrea interdisciplinària quedarà representada al llarg dels cursos en que siga present a la Programació de l'àrea de Música.

Al curs present, la base pràctica tindrà lloc a partir d'un començament en l'explicació, introducció i la posta en escena per part de l'alumnat inscrit a l'àrea (de forma voluntària) a mode de teatre i la repercussió que pot tindre el resultat final en un FLASH-MOB amb involucració de tot l'alumnat, inclòs els de Batxillerat de Llenguatge i Pràctica Musical i la participació del professorat.

A més per aquest curs 2017-2018, i degut a la gran acceptació de l'àrea, com queda recollit a l'organització del curs, hi ha dos grups, prou massificats, i amb poca disponibilitat d'aules per a la seua activitat. S'intentarà fer una representació per a l'època de Halloween amb Thriller ed Michael Jackson. A més de les activitats corresponents al dia de la Pau, de la Dona.

LLENGUATGE I PRÀCTICA MUSICAL

L'àrea Llenguatge i pràctica musical es concep com una continuació de la formació musical rebuda per l'alumnat en l'etapa anterior que li permet ampliar, desenvolupar i aplicar, amb autonomia i en contextos diversos, els coneixements que contribuïxen a l'adquisició d'una sòlida cultura musical. Considerant que la finalitat primordial de la música és la comunicació, pareix necessari que l'alumnat dispose de ferramentes que li permeten comprendre el fet musical.

Les disciplines musicals afavorixen l'educació integral de l'alumnat, ja que no sols desenvolupen la creativitat, la sensibilitat artística o el criteri estètic, sinó que també l'ajuden a adquirir els coneixements i les habilitats necessaris per a construir la seua personalitat, a desenvolupar el pensament crític i a convertir-se en ciutadans madurs, responsables i autònoms. Tal com demostren nombrosos estudis publicats, la pràctica musical millora la memòria, la concentració, la psicomotricitat, el control de les emocions, l'autoestima, les habilitats per a enfrontar-se a un públic o la capacitat per a treballar en grup.

El principal objectiu de la matèria Llenguatge i pràctica musical ha de ser despertar l'interés de l'alumnat per a participar en l'aprenentatge de forma activa, informada i lúdica, des dels diferents rols com a oient, intèrpret o compositor, tant en la vida acadèmica com en la vida privada. L'ensenyança d'esta assignatura ha de partir dels coneixements previs, gustos i costums musicals de l'alumnat, i abordar-se des de la pràctica musical conscient i responsable, vinculada a la reflexió sobre els mitjans empleats i l'avaluació constant sobre el que es realitza. Estos principis, orientats al desenvolupament de les capacitats perceptives i expressives i a la comprensió del fet musical serviran com a base per a consolidar aprenentatges que transcendisquen el context en què es van produir.

L'expressió i el llenguatge musical són els dos àmbits del coneixement entorn dels quals s'organitza la matèria, cosa que suposa un aprofundiment en els continguts ja treballats en els blocs "Escolta" i "Interpretació" de l'etapa secundària, amb el llenguatge musical com a element vertebrador.

Els continguts estan estructurats en blocs diferenciats a fi de facilitar-ne la comprensió. El primer bloc, "Destreses musicals", desenvolupa les capacitats auditives i les habilitats vocals i psicomotores, buscant la millora dels resultats expressius a partir d'una major consciència corporal i un major coneixement de les característiques i funcionament. El segon bloc, "L'audició comprensiva", constituïx l'inici del procés d'interiorització de les estructures i els elements del llenguatge musical, amb el suport de la lectoescriptura musical. El tercer bloc, "Teoria musical", ofereix el vocabulari necessari per a un correcte enteniment i utilització del llenguatge musical. El quart bloc, "La creació i la interpretació", desenvolupa, d'una banda, l'exploració creativa dels elements musicals a través de la improvisació, la creació d'arreglaments i la composició i, d'altra banda, l'expressió musical a través d'un repertori ampli i variat que permet l'aplicació i reforç dels coneixements del llenguatge musical adquirits. El quint bloc, "Les tecnologies aplicades al so", promou l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a suport a la creació i interpretació musical. Les TIC són un important recurs per a l'educació auditiva, així com per a la comunicació i l'obtenció d'informació sobre músiques de tots els estils i cultures. El sext bloc, denominat "Elements transversals a la matèria", incorpora elements comuns a totes les àrees per al desenvolupament de les competències transversals, i complementa els continguts de la matèria.

Atés que els diferents blocs i àmbits de la matèria (expressió i llenguatge musical) es

complementen, interactuen i es desenrotllen mútuament, s'ha de mantindre l'enfocament global d'etapes anteriors i organitzar els continguts de forma combinada en les diferents activitats d'ensenyança i aprenentatge. La comprensió dels elements morfològics i sintàctics del llenguatge musical millora, al seu torn, les capacitats expressives per mitjà de la interpretació i la creació musical, completant així el procés d'adquisició d'un llenguatge propi. De la mateixa manera, l'ús adequat del llenguatge musical com a instrument de comunicació ha de potenciar-se des de l'audició comprensiva, la memòria musical i la pràctica vocal i instrumental, amb el suport de la lectoescriptura musical per a fixar i enriquir els elements lingüístics.

Respecte a les competències clau, la matèria Llenguatge i pràctica musical contribuïx de manera especial a l'adquisició de la competència en consciència i expressions culturals. Una millor comprensió del fet musical des de l'audició, la interpretació i la creació afavorixen la consideració de la música com a font d'enriquiment personal. L'expressió artística a partir de l'aprofundiment en el coneixement del llenguatge musical permet expressar i compartir noves idees i sentiments amb una actitud oberta i respectuosa. Respecte a la competència en comunicació lingüística, des de la matèria es desenrotllen destreses a través de la lectura i la producció de textos, així com l'expressió de fets i opinions per mitjà de l'escolta i el diàleg. D'altra banda, en la mesura que és un llenguatge amb un codi propi, la música contribuïx a l'aprenentatge d'un vocabulari específic. Quant a la competència digital, des del bloc "Les tecnologies aplicades al so" es practica la busca, la selecció i la transformació de la informació musical, així com l'audició d'obres de diferents estils i èpoques. També es promou l'ús d'aplicacions informàtiques per a l'educació auditiva. Tenen una gran importància en l'àrea les aplicacions d'edició d'àudio i d'edició de partitures, ja que suposen un reforç fonamental per a l'expressió musical. La matèria desenrotlla al seu torn la competència en matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia mitjançant la representació dels paràmetres sonors en la partitura que reflectisca els atributs, les relacions temporals i les proporcions de diversos elements musicals. Pel que fa a les competències socials i cíviques, la participació en activitats musicals, especialment interpretació i creació en grup, promou l'adquisició d'habilitats de relació. Les experiències col·lectives oferixen l'oportunitat de coordinar les accions i els esforços propis amb els del grup i responsabilitzar-se dels resultats. Quant a la competència en el sentit de la iniciativa i esperit emprenedor, es potencien les habilitats de planificació i elaboració de tasques personals i col·lectives. També es promou la competència en aprendre a aprendre al desenrotllar l'aprenentatge autònom, la reflexió i l'anàlisi, així com un alt grau de motivació per a assolir els objectius proposats a través dels projectes d'àrea.

Respecte als elements transversals, la "comprensió lectora", així com "l'expressió oral" i "l'expressió escrita" tenen una presència destacada des de la matèria, ja que l'ús del llenguatge verbal en totes les seues modalitats comunicatives és un element fonamental per a comprendre, analitzar i valorar els processos vinculats a un llenguatge no semàntic com el musical. La comunicació audiovisual està present en l'aula a través dels abundants recursos específics en suport audiovisual: concerts, òperes, musicals, etc. Quant a les TIC, la seua presència està reforçada per un bloc de continguts específic. I pel que fa a l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional, s'hi contempen a partir del treball col·laboratiu necessari en les tasques d'interpretació i creació grupal, en les quals el respecte i els valors cívics són essencials.

En el segle XXI els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans i adaptar-se als requeriments de la vida contemporània. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, s'han d'incorporar plantejaments metodològics coherents amb el desenrotllament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de

l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es contempla com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent s'ha d'orientar al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos. Hui més que mai és necessari incorporar a les aules els últims avanços que desenrotllen les ciències de l'educació. El treball competencial, lluny del mètode únic, convida a la integració dels diversos mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc.

L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del procés d'ensenyança-aprenentatge. Els criteris d'avaluació estan redactats com resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar-ne l'observació i avaluació en contextos reals. La seua sintaxi permet una millor selecció dels instruments més adequats (proves objectives, entrevistes, qüestionaris, escales d'observació, etc.) per a avaluar els diferents tipus de continguts. Les rúbriques són un instrument molt apropiat per a valorar els treballs d'investigació i les produccions de les i dels alumnes, atés que aporten objectivitat i precisió a l'avaluació. Igual que els portafolis, faciliten l'autoavaluació i la coavaluació entre iguals i, per tant, la reflexió crítica per a aconseguir l'autonomia de l'alumnat. Per la seua banda, les diferents proves (escrites o orals) són molt útils per a avaluar els continguts conceptuals. L'avaluació competencial requereix varietat i adequació en l'ús d'instruments d'avaluació perquè cap tipus de continguts quede al marge. D'esta manera s'aconsegueix un procés complet i una avaluació autèntica, necessària per a millorar els models d'ensenyança-aprenentatge.

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER BLOCS

Bloc 1: Destreses musicals.

Continguts

L'aparell fonador. Reconeixement dels seus òrgans i funcions, a través del visionat de vídeos.

Realització d'exercicis per a l'adquisició de la tècnica vocal basats en la relaxació, la respiració, l'emissió, l'afinació, l'articulació, etc.

Reproducció vocal, a partir de l'audició d'interval·ls, models melòdics senzills, acords arpegiats, a partir de diferents altures.

Interpretació vocal de fragments musicals adaptats al nivell, amb una correcta tècnica vocal i afinació, aplicant les indicacions relatives a l'expressió, dinàmica i agògica, presents en la partitura.

Interpretació vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusi, etc.

Interpretació vocal o instrumental, d'estructures i desenrotllaments rítmics i melòdics simultanis de fragments o peces breus, amb canvi de compàs o sense, en un tempo establert, per al desenrotllament de la lateralitat i la dissociació motriu.

Pràctica de la lectura i escriptura musical tant melòdicament com harmònicament, utilitzant les claus de Sol i Fa en quarta.

Reconèixer la importància de la lectura i l'escriptura musical per a aprofundir en l'aprenentatge del llenguatge musical.

Criteris d'avaluació CC

BL1.1. Produir estructures rítmiques i polirítmiques, interval·ls, escales, esquemes melòdics i polifònics, així com acords diversos, en un tempo establert, de forma individual o conjunta,

amb suport de la partitura i sense, i millorar la tècnica vocal i instrumental segons les possibilitats de partida. CEC

Bloc 2: L'audició comprensiva.

Continguts Reconeixement auditiu del pols d'una obra o fragment, així com de l'accent periòdic, i interiorització per a mantindre'l durant breus períodes de silenci.

Identificació auditiva d'aspectes rítmics, melòdics, tonals, modals, cadencials, formals, texturals, etc., de les obres escoltades o interpretades.

Identificació auditiva de les característiques pròpies de cada estil o gènere musical, tant les que tenen com a fonament el llenguatge de la música culta, com les que tenen com a fonament els llenguatges musicals contemporanis, el jazz, el rock i el flamenc.

Identificació auditiva i sobre partitura dels instruments i agrupacions més rellevants en les obres escoltades.

Descripció del mode de producció del so en cada cas concret i la pertinença a famílies i subfamílies.

Audició d'obres musicals, seguint la partitura i pràctica de la lectura i escriptura musical com a suport a l'audició.

Interés, respecte i curiositat per la diversitat de propostes musicals, així com pels gustos musicals d'altres persones.

El ritme en la música

Discriminació auditiva, transcripció i anàlisi de ritmes binaris i ternaris, simples i complexos, regulars i irregulars.

Transcripció en partitura de diversos esquemes rítmics que incloguen notes a contratemps, síncopes i grups de valoració especial.

Descripció dels diferents tempos i canvis de moviment escoltats adoptant una terminologia musical adequada.

Identificació auditiva i gràfica dels matisos d'articulació: legato i staccato.

La melodia

Reconeixement auditiu d'interval·lons consonants i dissonants a partir de l'escala diatònica.

Les escales. Discriminació auditiva del tipus d'escala

Audició i lectura d'escales pentatòniques i cromàtiques.

Audició de melodies de distinta interval·lica i caràcter, i expressió verbal de les sensacions i emocions generades.

Identificació d'errors o diferències entre un fragment escrit i el que s'escolta. Dictat rítmic i melòdic.

L'harmonia

Consonància i dissonància. Reconeixement d'acords majors, menors, augmentats, disminuïts i de 7a. Audició d'acords de 7a i 9a.

Identificació auditiva i anàlisi en la partitura de diverses seqüències cadencials.

Audició i diferenciació d'acords i arpegis mitjançant l'audició de peces de diferents estils, amb suport de partitures.

La forma musical

Anàlisi de la sintaxi i diferents principis de configuració de la forma en obres de diversos estils.

Pràctica de la lectura d'obres musicals utilitzant partitures per a seguir-les.

Valorar la importància de la lectura i l'escriptura musical per a aprofundir en l'aprenentatge del llenguatge musical.

Criteris d'avaluació CC

BL2.1. Descriure els trets característics de les obres escoltades i interpretades, de diferents gèneres i estils per a una millor comprensió i gaudi. CEC, CAA

BL2.2. Identificar auditivament intervals, acords, fragments melòdics, esquemes rítmics i de combinacions dels seus elements, i fer la transcripció dels seus elements a una partitura. CEC

Bloc 3: La Teoria musical.

Contingut Identificació dels diferents tipus de notació al llarg de la història fins a la música contemporània, a partir de la reproducció de partitures originals, inclosa la notació en l'Edat Mitjana i Contemporània.

Reconeixement i aplicació de les normes en la notació referides a l'altura i alteracions, la duració, les abreviatures i els signes de repetició i les claus.

Identificació dels diferents tipus de ritmes: binari/ternari, simple/compost, de començament anacrústic, tètic i acèfal, de final masculí i femení, de valoració especial, síncope, contratemps i polirítmia.

Identificació, classificació i ocupació dels diferents tipus de compassos.

Reconeixement, classificació i producció de diferents tipus d'intervals, així com la seua descripció qualitativa i quantitativa.

Reconeixement, classificació i producció dels diferents tipus d'escales, incloses la cromàtica, la pentatònica, l'hexatona i la del blues.

Reconeixement dels diferents modes i la classificació en distintes èpoques històriques: modes grecs, modes gregorians, modes del Renaixement, etc.

Identificació i ocupació dels diferents termes i signes utilitzats en l'expressió agògica: uniformes, graduals, momentanis, de canvi sobtat, de retorn al moviment. Fermata.

Identificació i ocupació dels diferents termes i signes utilitzats en l'expressió dinàmica: matisos uniformes (pp-ff), graduals i canvis bruscos.

Reconeixement dels termes i signes d'accentuació, d'articulació i fraseig, expressius bàsics d'interpretació, així com del caràcter.

Identificació i anàlisi dels elements bàsics de la tonalitat. Els graus tonals, tipus de modulació i el concepte d'atonalitat. Armadures (orde de sostinguts i bemolls). Les tonalitats veïnes.

Els acords, inclosa la classificació i disposició de tètades.

Anàlisi dels diferents tipus de cadències i les seues funcions.

Identificació i descripció de notes estranyes a l'acord i notes d'adorn.

Fonaments bàsics d'acústica musical. El fenomen psicoacústic.

Descripció dels diferents sistemes d'afinació: sistema temperat, de Zarlino, de Pitàgores i de Holder.

Organologia: classificació dels instruments i agrupacions instrumentals. Instruments transpositors.

El transport musical i les seues aplicacions.

Reconeixement de la forma amb suport de la partitura. Identificació de frases, semifrases i motius, així com tipus de començaments i final. La repetició, la variació i el contrast.

Reflexió sobre la importància de la forma com a mostra fonamental de la presència dels principis artístics d'unitat/varietat i equilibri/contrast en una obra

Identificació i descripció de formes simples i la resta de representatives de la música culta.

Gènere musical: instrumental/vocal, culta/folklòrica/lleugera, religiós/profà, de cambra/simfònic, representada, funcional, descriptiva, programàtica, abstracta, per a la imatge, escènica, etc.

Reconeixement, en diferents suports, dels elements bàsics del llenguatge musical, inclosos els signes gràfics contemporanis.

Valoració del llenguatge musical com a llenguatge universal capaç de transmetre un missatge artístic.

criteris d'avaluació CC

BL3.1. Reconèixer, a través de partitures convencionals i contemporànies, els termes i signes del llenguatge musical referits al ritme, la melodia, l'harmonia, la forma i l'expressió musical. CEC

Bloc 4: La creació i la interpretació.

Continguts

Interpretació de variacions de fórmules rítmiques conegudes i improvisació lliure, amb el pols i el compàs del fragment escoltat, de manera individual i conjunta.

Improvisació d'estructures rítmiques sobre un fragment escoltat de manera individual i conjunta.

Interiorització del pols. Realització de ritmes a través de la pràctica d'activitats de dansa i moviment evolucionant en l'espai, i component figures harmonioses acords amb el caràcter de la música.

Improvisació de coreografies, de forma individual i en grup, aplicant elements musicals i expressius treballats.

Creació de coreografies grupals adequant-ne la concepció al caràcter formal i expressiu d'una obra creada a partir d'una melodia donada o composta prèviament.

Respecte com a espectador i intèrpret de totes les propostes musicals i coreogràfiques.

Interpretació vocal, instrumental i amb el cos, de fórmules rítmiques basades en combinacions d'accentuació, canvis de compàs i diferents tempos, buscant la correcció en la interpretació de contratemps i polirítmies.

Interpretació amb l'instrumental d'aula amb una tècnica correcta.

Interpretació de peces vocals, instrumentals i de percussió corporal a diverses veus, mostrant un domini en la interpretació.

Ampliació del repertori de cançons i peces vocals, instrumentals i de percussió corporal, desenrotllant esperit crític, capacitat de memorització, sensibilitat musical i capacitat expressiva.

Interpretació memoritzada d'obres instrumentals i vocals, adequades al nivell, de fragments d'obres seleccionats prèviament, amb acompanyament o sense.

Creació de peces musicals sobre escales de diferents estils i tonalitat, de forma individual i en grup.

Creació i interpretació de melodies tonals i modals, a partir d'elements morfològics del llenguatge musical proposats, refermant i ampliant el domini dels elements musicals.

Valoració de les aportacions del grup i desenrotllament d'un esperit crític.

Elaboració d'arreglaments per a cançons senzilles.

Coneixement del repertori treballat i capacitat de memorització, sensibilitat musical i capacitat expressiva.

Pràctica de tècniques per a controlar la por escènica.

Respecte com a espectador i intèrpret de totes les propostes musicals.

Criteris d'avaluació CC

BL4.1. Produir corporalment exercicis psicomotors i estructures rítmiques sobre un fragment escoltat, de manera individual i conjunta, i incorporar moviment coreogràfic, mostrant una actitud respectuosa com a espectador i com a intèrpret. CSC, CEC, SIEE

BL4.2. Crear melodies tonals i modals, individual o col·lectivament, i interpretar de memòria fragments d'obres seleccionats prèviament, superant les inhibicions per a controlar la por escènica. CEE, SIEE, CAA

Bloc 5: Les tecnologies aplicades al so.

Continguts

La música en les produccions audiovisuals: el cinema musical, el musical, l'òpera.

La música en els mitjans de comunicació i els videojocs. Evolució dels formats utilitzats i tractament.

Utilització d'aplicacions informàtiques i dispositius electrònics per a l'audició, improvisació i interpretació de peces diverses.
Edició de partitures per mitjà de programes informàtics, aplicacions per a dispositius mòbils i eines web.
Components d'un estudi de gravació: ordinadors, programari, taules de mesclades, monitors, microfonia, etc.
Gravació i edició de vídeo digital. Principis i elements bàsics del llenguatge audiovisual.
Fer projectes en què intervinguen sistemes de gravació i processament del so, així com creació de produccions musicals i audiovisuals en diferents contextos, dins i fora del centre.
Sonorització d'imatges, mitjançant diaporames, espots publicitaris, i fragments cinematogràfics, per mitjà de fragments musicals preexistents o de creació pròpia.
Experimentació a partir de la síntesi del so: el mostreig (samplers), multipistes, etc.
Els recursos tecnològics en la música d'avantguarda.
Utilització de programari musical per a visualitzar les característiques acústiques del so; transmissió sonora, paràmetres de les ones sonores, el timbre dels instruments i de les veus, etc.
Utilització de les xarxes i serveis d'àudio i vídeo de la web social per a compartir creacions i interpretacions.
Utilització de les llicències Copyright vs Copyleft, Creative Commons.
Atenció i manteniment dels instruments electrònics, dispositius mòbils i ordinadors.

Criteris d'avaluació CC

BL5.1. Elaborar projectes sonors i musicals, utilitzant diversos recursos digitals i aplicacions informàtiques d'àudio i vídeo per a l'educació auditiva i l'expressió musical, de forma autònoma i crítica, respectant les normes i les llicències d'ús i difusió. CEC, CD, SIEE

Bloc 6: Elements transversals a la matèria.

Continguts

Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació, memorització i retenció de la informació.
Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.
Planificació de textos orals
Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i de les pauses.
Normes gramaticals
Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)
Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Glossari dels termes conceptuals del nivell educatiu.
Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.
Tipus de text. Lectura i escriptura de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i sobretot argumentatius.
Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.
Formats de presentació
Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.)
Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Estratègies de busca i selecció de la informació
Procediments de síntesi de la informació

Procediments de presentació de continguts
Procediments de cita i paràfrasi.
Bibliografia i bibliografia web.
Imaginació i creativitat
Autoconeixement. Valoració de fortaleces i debilitats. Autoconcepte positiu. Proactivitat.
Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació.
Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.
Procés estructurat de presa de decisions.
Responsabilitat
Pensament alternatiu.
Pensament causal i conseqüencial.
Sentit crític.
Pensament mitjans-fi
Pensament alternatiu
Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes. Selecció de la informació tècnica i dels recursos materials.
Procés estructurat de presa de decisions. Calibrat d'oportunitats i de riscos.
Estratègies de supervisió i resolució de problemes.
Avaluació de processos i resultats.
Valoració de l'error com a oportunitat.
Habilitats de comunicació.
Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.
Autoconeixement d'aptituds i d'interessos.
Procés estructurat de presa de decisions.
Assumpció de distints rols en equips de treball. Lideratge.
Pensament de perspectiva
Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.
Estratègies de motivació i automotivació.
Tècniques d'escolta activa
Diàleg igualitari.
Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.
Responsabilitat i sentit ètic.
Ferramentes digitals de busca i visualització.
Busca en blogs, wikis, fòrums, bancs de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades o mitjançant la sindicació de fonts de continguts (RSS), etc.
Estratègies de filtrat en la busca de la informació.
Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.
Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la busca i contrast d'informació.
Organització de la informació seguint diferents criteris.
Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup per tal de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.
Compartir informació i recursos, i construir un producte o meta col·lectiu.
Correu electrònic.
Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social, com blogs, wikis, fòrums, etc.
Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció de l'individu, i d'altres, de les males pràctiques, com ara el ciberassetjament.
Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació en funció del públic.
Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.
Realització, formatat senzill i impressió de documents de text.
Disseny de presentacions multimèdia.

Tractament de la imatge.
Producció senzilla d'àudio i vídeo.
Ferramentes de producció digital en la web.
Drets d'autor i llicències de publicació.

criteris d'avaluació CC

BL6.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge. CCLI, CAA

BL6.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu, i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL6.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral i utilitzant un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL6.4. Reconèixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu, i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional. CCLI, CAA

BL6.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtenir informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge. CCLI, CAA

BL6.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, cuidant-ne els aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu, i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL6.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-n adequadament la procedència. CCLI, CAA

BL6.8. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el desenrotllament, prendre decisions raonades, i assumir riscos i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les conseqüències. SIEE, CAA

BL6.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, i descriure accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla

durant el desenrotllament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final, i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats. SIEE, CAA

BL6.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, les habilitats i les competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional. SIEE, CSC

BL6.11. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos, perquè tots els seus membres participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres, generar implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, actuant amb responsabilitat i sentit ètic. SIEE, CAA, CSC

BL6.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtrat i de forma contrastada en mitjans digitals, com xarxes socials, bancs de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de forma cuidadosa o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. CD

BL6.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals, seleccionant ferramentes de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques, com ara el ciberassetjament. CD, CSC

BL6.14. Crear i editar continguts digitals, com documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals, amb sentit estètic utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, i conèixer com aplicar els diferents tipus de llicències. CD

C - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE

Bloc 1. Destreses musicals

- 1.1. Coneix els òrgans i les funcions de l'aparell fonador.
- 1.2. Du a terme exercicis de respiració, relaxació, ressonància, articulació, fraseig... i els valora com a elements imprescindibles per a l'adquisició de la tècnica vocal.
- 1.3. Aplica la tècnica vocal per cantar entonadament i afinadament, i aplica les indicacions expressives i dinàmiques presents a la partitura.
- 2.1. Reprodueix i identifica intervals, escales o acords a partir de diferents altures, utilitzant una correcta emissió de la veu.
- 3.1. Interpreta instrumentalment o vocalment amb tota precisió dins d'un tempo establert estructures rítmiques adequades a aquest nivell d'una obra o fragment, sentint internament el pols i aplicant, si escau, les equivalències en els canvis de compàs.
- 3.2. Executa amb independència estructures rítmiques simultànies utilitzant i desenvolupant la dissociació auditiva i motriu.
- 3.3. Practica la lectura i l'escriptura musical, i en reconeix la importància per aprofundir en l'aprenentatge del llenguatge musical.

Bloc 2. L'audició comprensiva

1.1. Percep el pols com a referència bàsica per a l'execució rítmica, així com la identificació de l'accent periòdic base del compàs, i aconsegueix una correcta interiorització del pols que li permet posteriorment dur a terme una adequada execució individual o col·lectiva.

2.1. Percep aspectes rítmics, melòdics, tonals, modals, cadencials, formals, tímbrics, etc. de les obres escoltades o interpretades.

2.2. Utilitza la lectura i escriptura musicals com a suport a l'audició. 2.3. Escolta obres musicals seguint la partitura. 2.4. Escolta i reconeix els elements bàsics dels llenguatges propis de la música culta, jazz, rock,

flamenc, així com els més importants del llenguatge musical contemporani. 2.5. Descriu els trets característics de les obres escoltades utilitzant la terminologia adequada.

Bloc 3. La teoria musical

1.1. Identifica i interpreta els termes i signes relacionats amb el ritme i amb l'expressió musical.

1.2. Identifica i interpreta els signes gràfics propis del llenguatge musical contemporani. 2.1. Identifica els elements bàsics del llenguatge musical utilitzant diferents suports. 2.2. Reconeix elements bàsics harmònics i formals.

2.3. Aplica correctament la terminologia pròpia de la teoria musical.

Bloc 4. La creació i la interpretació

1.1. Practica variants de fórmules rítmiques conegudes i les improvisa lliurement acordant-les amb el pols i el compàs del fragment escoltat.

2.1. Assimila els conceptes tonals i modals bàsics desenvolupant la creativitat i la capacitat de seleccionar i usar lliurement els elements del llenguatge musical d'acord amb una idea i estructurats en una forma musical.

3.1. Coneix el repertori treballat i té capacitat de memorització, sensibilitat musical i capacitat expressiva.

3.2. Manté una actitud positiva davant la música i els companys.

3.3. Utilitza els instruments de l'aula amb una tècnica correcta.

3.4. Aplica la tècnica vocal per cantar entonadament i afinadament en les activitats d'interpretació.

3.5. Manté una actitud positiva per integrar-se com un membre més al grup.

4.1. Crea una petita obra musical utilitzant els coneixements musicals adquirits.

4.2. Construeix a través del moviment una creació coreogràfica adequant la seva concepció al caràcter expressiu de l'obra.

5.1. Es comporta de manera correcta com a espectador i com a intèrpret.

3.3. Practica les tècniques necessàries per controlar la por escènica.

Bloc 5. Les tecnologies aplicades al so

1.1. Utilitza correctament editors de partitures, seqüenciadors, MIDI i programari per a aplicacions audiovisuals.

1.2. Utilitza de manera autònoma els recursos tecnològics com eines per a l'audició, la interpretació, la creació, l'edició, la gravació, la recerca i l'aprenentatge del fet musical.

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I DE LA DANSA. 2N BATXILLERAT

L'àrea Història de la Música i de la Dansa suposa un aprofundiment en la formació musical per mitjà de l'estudi de la seua evolució en el temps. Afavorix una millor comprensió de les diferents manifestacions artístiques dins d'un context sociocultural. Tot això permet una visió global sobre el lloc que ocupen ambdós disciplines en la història de l'art. Tant la música com la dansa són expressions artístiques inherents a l'ésser humà. Com a llenguatges i modes de comunicació no verbals estan molt presents en la vida de les persones i, igual que altres llenguatges artístics, servixen com a mitjà d'expressió d'idees, pensaments i emocions.

La matèria d'Història de la Música i de la Dansa es concep com una continuació de la formació musical rebuda per l'alumnat en etapes educatives anteriors, en què s'accedix a la música de manera global i vivencial. Els coneixements adquirits en cursos anteriors junt amb l'estudi d'esta matèria permetran a l'alumnat comprendre millor l'evolució de la música i de la dansa, establir associacions amb altres manifestacions artístiques de les societats en què es van produir, ubicar temporalment les obres i, finalment, construir argumentacions fonamentades en l'anàlisi i la valoració d'estes. També contribuïx al fet que l'alumnat es familiaritze amb la lectura de documents procedents de diverses fonts d'informació, que li permeten un major coneixement de tots els aspectes tècnics i estètics relatius a la música i a la dansa. En suma, proporciona un coneixement musical en profunditat que facilita l'accés a estudis especialitzats com la investigació musicològica, la interpretació i la composició musical; i, en altres àmbits professionals, la gestió d'esdeveniments culturals i la programació de concerts, de ràdio i televisió, etc.

Enfront del caràcter global de l'educació musical en Secundària, en Batxillerat es pretén una aproximació específica en algun aspecte musical des de cada matèria. La Història de la Música i de la Dansa suposa un aprofundiment en els continguts treballats en els blocs Escolta i Contextos musicals i culturals, de l'etapa Secundària, amb un enfocament més cronològic. Això permet un major coneixement de la seua evolució i dels recursos expressius utilitzats en cada període històric, i també de les diverses teories i principis estètics que sustenten les principals creacions, considerades com un tot. S'amplia la perspectiva per a observar la música i la dansa, no tant a través d'un estudi detallat dels autors o del catàleg de les seues obres com de la comprensió i valoració de les seues grans aportacions a la cultura i el seu esdevindre en el temps. Són objecte d'estudi les característiques més rellevants que configuren un estil, una època, i també els autors més representatius les obres dels quals van impulsar l'evolució i el canvi cap a noves concepcions estètiques. Per a no perdre l'enfocament globalitzador que requereix l'educació musical, cal coordinar i complementar el tractament dels continguts de la matèria amb els continguts d'Anàlisi Musical, des d'un enfocament interdisciplinari.

L'assignatura d'Història de la Música i de la Dansa, tenint en compte el major grau de maduresa de l'alumnat, permet avançar en els processos cognitius per a conèixer, comprendre, apreciar i valorar críticament el fet musical. Els continguts específics s'han organitzat en set blocs. El primer està referit a la Percepció, anàlisi i documentació i assenta les bases procedimentals per a l'adquisició de la resta de blocs, per tant, cal entendre'l com un bloc comú que incorpora plantejaments metodològics i didàctics relacionats amb els continguts de la matèria, amb el desenrotllament de les competències en contextos reals i l'aprenentatge dels elements transversals. Els blocs successius passen per les diferents etapes històriques i culturals, tractant les creacions i autors més representatius de cada una d'estes. El segon bloc, La música en l'antiguitat. Evolució de la monodia a la polifonia, disposa el punt d'inici d'este procés en l'antiguitat i s'endinsa amb major atenció en els períodes de l'Edat Mitjana i el Renaixement. El seu títol, igual que la resta, agrupa diversos períodes o estils amb un denominador comú que l'introduïx i definix, referit a l'evolució harmònica de la música, des de

la música modal fins a l'atonalisme, passant per tota l'evolució i metamorfosi de la tonalitat, que en gran part, determina canvis en els estils musicals. D'esta manera, es presenten els blocs successius: el tercer bloc, Consolidació de la tonalitat. Barroc i Classicisme, el quart bloc, Expansió de la tonalitat. El Romanticisme, el Nacionalisme, el Postromanticisme, l'Impressionisme i l'Expressionisme, i el quint bloc, Pluralitat de llenguatges: Música acadèmica del s. XX, referit a l'abandó de la tonalitat i l'aparició massiva d'avantguardes. El sext bloc, Altres músiques i cultures, aglutina altres músiques que per les seues característiques particulars no estan en el marc de la música històrica, però que per la seua importància en mereixen l'atenció; el jazz, el flamenc, la música lleugera, música ètnica, etc. S'ha afegit un setè bloc, Elements transversals a la matèria, que incorpora elements comuns a totes les àrees per al desenrotllament de les competències transversals, complementant els mateixos continguts de la matèria.

Respecte a les competències clau, la matèria d'Història de la Música i de la Dansa, contribueix de manera especial a l'adquisició de la competència consciència i expressions culturals. Fomenta la capacitat de percebre, comprendre i enriquir-se amb les produccions musicals: una millor comprensió del fet musical afavorix que se'l considere com a font d'enriquiment personal. El contacte amb les principals obres, períodes i estils artístics promou la identitat cultural i es potencien actituds obertes i respectuoses, establint connexions amb altres manifestacions socials i artístiques. Respecte a la competència en comunicació lingüística, desenrotlla destreses, tant per a l'obtenció d'informació a través de la lectura a partir de fonts diverses i la producció de textos en diferents formats, com per a expressar fets, sentiments o opinions a través de l'escriptura, l'escolta i el diàleg. D'altra banda, en la mesura que constitueixen llenguatges amb un codi propi, la música i la dansa contribueixen a l'aprenentatge d'un vocabulari específic. L'adquisició de la competència digital s'afavorix per mitjà de la cerca i selecció d'informació sobre música i dansa, i utilitzant les TIC com a recurs per a l'audició i anàlisi d'obres de diferents estils i èpoques. L'ús d'aplicacions per a l'edició del so i de partitures promou una millor comprensió dels continguts treballats. D'altra banda, es fomenta l'ús de les diferents formes de comunicació quant a la creació i difusió de continguts, atenent els drets d'autor i les llicències d'ús. Quant a les competències socials i cíviques, la comprensió de l'evolució social de la música i la dansa i de les seues formes de composició al llarg del temps contribueix a desenrotllar la pròpia identitat cultural, i l'estima de l'alumnat pel seu entorn artístic. Per la seua banda, la presa de contacte amb una àmplia varietat de d'obres afavorix el coneixement de diferents cultures, i desenrotlla la tolerància i la superació de prejudis. La realització de treballs i projectes d'investigació de forma cooperativa desenrotlla destreses socials fonamentals.

Respecte als elements transversals, la comprensió lectora, i també l'expressió oral i l'expressió escrita, tenen una presència destacada des de la matèria ja que l'ús del llenguatge verbal, en totes les seues modalitats comunicatives, és un element fonamental per a comprendre, analitzar i valorar els processos vinculats a l'evolució històrica d'un llenguatge no semàntics com el musical i el corporal. La comunicació audiovisual està present en l'aula a través dels abundants recursos específics en suport audiovisual: concerts, òperes, musicals, ballets, etc. Quant a les TIC, són fonamentals per a la realització d'investigacions i projectes sobre diferents aspectes de l'àrea. Igualment, elements com l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional es preveuen a partir del treball col·laboratiu necessari per a la realització de tasques grupals, en les quals el respecte i els valors cívics són essencials.

En el segle XXI els sistemes educatius han de donar resposta a les necessitats dels ciutadans i adaptar-se als requeriments de la vida contemporània. Per això, en línia amb les recomanacions del Parlament Europeu, han d'incorporar-se plantejaments metodològics coherents amb el desenrotllament de les competències, les quals han d'integrar-se amb la resta d'elements curriculars per a propiciar una renovació de la pràctica docent. Es proposen

nous enfocaments en l'aprenentatge i avaluació que han de suposar un canvi en el paper de l'alumnat com a protagonista del seu aprenentatge. La competència es considera com a coneixement en la pràctica, un coneixement adquirit a través de la participació activa en la realització de tasques. El rol del docent ha d'orientar-se al disseny de situacions d'aprenentatge que afavorisquen l'aplicació dels coneixements apresos. Hui més que mai cal incorporar a les aules els últims avanços que desenrotllen les ciències de l'educació. El treball competencial, lluny del mètode únic, invita a la integració dels diversos mètodes actius d'ensenyança: el treball cooperatiu, l'aprenentatge basat en projectes, l'estudi de casos, etc.

L'avaluació ha de ser un procés continu d'obtenció d'informació per a la presa de decisions sobre la millora del procés d'ensenyança-aprenentatge. Els criteris d'avaluació estan redactats com a resultats d'aprenentatge amb l'objecte de possibilitar-ne l'observació i avaluació en contextos reals. La seua sintaxi permet una millor selecció dels instruments més adequats (proves objectives, entrevistes, qüestionaris, escales d'observació, etc.) per a avaluar els diferents tipus de continguts. Les rúbriques són un instrument molt apropiat per a valorar els treballs d'investigació i les produccions de l'alumnat, atés que aporten objectivitat i precisió a l'avaluació. Igual que els dossiers de docència, faciliten l'autoavaluació i la coavaluació entre iguals i, per tant, la reflexió crítica per a aconseguir l'autonomia de l'alumnat. Per la seua banda, les diferents proves (escrites o orals) són molt útils per a avaluar els continguts conceptuals. L'avaluació competencial requereix varietat i adequació en l'ús d'instruments d'avaluació perquè cap tipus de continguts quede al marge. Assegurant una avaluació d'este tipus, millorarem el procés d'ensenyança-aprenentatge en tot moment.

CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ PER BLOCS

Bloc 1: Percepció, anàlisi i documentació.

Continguts

Escolta i visionament d'obres de música i dansa representatives, per a apreciar-ne i identificar-ne les característiques estètiques i estilístiques.

Elaboració d'arguments crítics, utilitzant el lèxic i la terminologia específica, sobre obres i textos relacionats amb la música o la dansa, amb els corrents estètics o amb els autors.

Elaboració de valoracions estètiques pròpies sobre autors i obres, interrelacionant la música i la dansa amb el seu context i utilitzant la informació procedent de diverses fonts, incloent-hi les tecnològiques.

Reconeixement de la importància de la música i de la dansa com a manifestacions artístiques d'una societat, considerant la influència de factors de tipus cultural, sociològic i estètic en el procés creatiu.

Interés per la música i la dansa com a part del patrimoni històric i cultural, reconeixent les aportacions significatives realitzades des d'Espanya i la Comunitat Valenciana en particular.

Anàlisi de textos relatius al fet musical i descripció dels arguments plasmats pels seus autors, en relació als corrents estètics i estilístics.

Síntesi ordenada d'idees principals dels textos analitzats, distingint la informació principal amb un vocabulari tècnic apropiat.

La funció de la música i la dansa com a suport d'un text literari o mitjà d'intensificació dramàtica en relació a altres manifestacions artístiques: plàstiques i escenogràfiques.

Elaboració de comentaris i opinions personals.

Selecció de peces musicals per a sonoritzar o ambientar situacions artístiques concretes.

Identificació de la relació existent entre la literatura i les altres arts, elaborant treballs i comentaris.

Reconeixement de la importància de la música i de la dansa com a manifestacions artístiques d'una societat, considerant la influència de factors de tipus cultural, sociològic i estètic en el procés creatiu.

Característiques fonamentals que definixen els períodes històrics.

L'obra artística en el seu context històric. Funció social de la música i la dansa i el paper dels seus creadors en les diferents èpoques.

Anàlisi de les principals característiques dels estils, els gèneres o les escoles, a través dels seus autors i obres més representatives.

La partitura com a element per a l'anàlisi i identificació dels períodes de la història de la música, incloent-hi l'evolució de la notació i la grafia musical.

Reconeixement dels instruments i agrupacions característiques de l'època.

Comparar obres semblants de cada estil, per a establir semblances i diferències entre estes.

Reconeixement auditiu i/o visual dels diferents períodes de la història de la música i de la dansa, i contextualitzant-los en el seu moment històric i estilístic.

Criteris d'avaluació CC

BL1.1. Argumentar sobre obres musicals i de dansa a partir de l'audició o visionament d'estes, amb suport de partitures, i realitzar investigacions a través d'anàlisis estètiques i comentaris crítics, considerant els aspectes tècnics, expressius i interpretatius, i també el seu desenrotllament sociocultural. CEC, CCLI, CAA

BL1.2. Analitzar la utilització de la música i de la dansa com a suport d'un text literari o com a mitjà d'intensificació dramàtica en òperes, ballet, cine, teatre o altres situacions concretes, per mitjà de l'estudi de diverses fonts d'informació. CEC, CCLI

BL1.3. Analitzar les principals característiques de diferents obres de música i dansa després de fer-ne l'escolta o visionament, i ubicar-les en el temps per a comparar-les amb altres obres representatives de cada estil, per a descobrir semblances i diferències entre estes. CEC, CSC.

Bloc 2: La música en l'Antiguitat. Evolució de la monodia a la polifonia.

Continguts

Edat Antiga. Context sociocultural.

Els orígens de la música i de la dansa: manifestacions en les civilitzacions antigues i en l'antiga Grècia.

Edat Mitjana. Context sociocultural.

Evolució del cant hispànic, el cant gregorià i el moviment trobadoresc.

El naixement de la polifonia. Ars antiqua i ars nova.

Patrimoni musical dels períodes estudiats a Espanya i la Comunitat Valenciana.

La dansa en l'entorn plebeu, en el context senyorial i en l'àmbit religiós.

El Renaixement. Context sociocultural.

La música instrumental renaixentista. Formes instrumentals improvisadores, derivades de formes vocals, en forma de variacions i danses. Organologia i principals representants.

La música vocal religiosa i profana. Formes i principals representants.

Les escoles renaixentistes. El Segle d'Or de la polifonia espanyola.

La transició al Barroc: l'escola veneciana i Monteverdi.

Criteris d'avaluació CC

BL2.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa de l'Edat Antiga, Edat Mitjana i Renaixement, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals. CEC, CSC

Bloc 3: Consolidació de la tonalitat. Barroc i Classicisme.

Continguts

Barroc. Context sociocultural.

La música instrumental barroca. Organologia i formes instrumentals. Fuga, suite i concerto grosso.

La música vocal barroca. Formes vocals. Cantata, oratori i passió.

Principals compositors. Bach, Vivaldi i Haendel.

L'òpera i la seua evolució. La sarsuela.

Ballet de cour, òpera ballet i comèdia ballet. Lully. Danses cortesanes del Barroc.

Classicisme. Context sociocultural.

Estils preclàssics. L'escola de Manheim.

Música vocal. La reforma de Gluck, òpera bufa i òpera seriosa.

Música instrumental. Evolució de la forma sonata. Desenrotllament de la música simfònica.

Haydn, Mozart i Beethoven. Música de cambra i el quartet de corda. Organologia i representants.

El ballet d'acció. Noverre.

Criteris d'avaluació CC

BL3.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del Barroc i Classicisme, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals. CEC, CSC

Bloc 4: Expansió de la tonalitat: el Romanticisme, el Nacionalisme, el Postromanticisme, l'Impressionisme i l'Expressionisme.

Continguts

Romanticisme. Context sociocultural. Influències literàries.

El desenrotllament de les formes simfòniques.

La música programàtica. El poema simfònic.

Música de cambra i lied. El piano.

Grans representants del Romanticisme a partir de Beethoven. L'òpera romàntica a Itàlia i Alemanya. El bel cant i el verisme.

La sarsuela a Espanya.

El ballet romàntic i la dansa sobre la sabatilla de punta.

Els nacionalismes musicals: escoles, estils i autors.

El ballet imperial rus. Marius Petipa i Tchaikovsky.

Postromanticisme musical. Mahler i Strauss.

Els canvis en el llenguatge musical. Expansió i abandó progressiu de la tonalitat: impressionisme i expressionisme. Representants.

Stravinsky i els ballets russos de Diaghilev.

Generació del 98 a Espanya: Falla.

Criteris d'avaluació CC

BL4.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del Romanticisme, els Nacionalismes, el Postromanticisme, Impressionisme i Expressionisme, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals. CEC, CSC

Bloc 5: Pluralitat de llenguatges: Música Acadèmica del segle XX.

Continguts

Música Acadèmica del Segle XX (cultura, erudita o docta). Context sociocultural.

La música fora del marc de la tonalitat.
Segona escola vienesa. Schönberg i influències.
Desenrotllament de l'atonalitat des del dodecafonisme al serialisme integral.
Diversitat de tendències musicals. Música concreta, electrònica, electroacústica, aleatòria, postserial, etc.
La música d'avantguarda espanyola: la Generació del 27 i la Generació del 51.
El Neoclassicisme. Reacció a l'atonalitat. Escoles i compositors representatius.
Dansa neoclàssica, expressionista alemanya i moderna americana.

Criteris d'avaluació CC

BL5.1. Analitzar les característiques d'obres de música i dansa del segle XX, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals. CEC, CSC

Bloc 6: Altres músiques i cultures.

Continguts

La música i dansa popular moderna: música lleugera. El pop-rock
El cant i ball flamenc.
La importància de la música cinematogràfica, publicitària i d'ambientació. La dansa en el cine.
Teatre musical europeu i americà al començament del segle XX.
Origen i desenrotllament de la música de jazz.
La música exòtica, ètnica, folklòrica, popular.
La música i la dansa en els ritus, tradicions i festes.
Estils de cant, melodies, escales, textures, ritmes.
Organologia.
Valors estètics de la tradició no occidental.

Criteris d'avaluació CC

BL6.1. Analitzar les característiques de manifestacions de música i dansa de la música popular moderna, del jazz, del flamenc, de la música tradicional del món o altres músiques, a través de l'audició o del visionament, justificant-ne la pertinença a este període històric, i també la seua relació amb els aspectes socioculturals. CEC, CSC

Bloc 7: Elements transversals a la matèria.

Continguts

Estratègies de comprensió oral: activació de coneixements previs, manteniment de l'atenció, selecció de la informació; memorització i retenció de la informació.
Tipus de text: descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.
Planificació de textos orals
Prosòdia. Ús intencional de l'entonació i les pauses.
Normes gramaticals
Propietats textuais de la situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Situacions d'interacció comunicativa (conversacions, entrevistes, col·loquis, debats, etc.)
Estratègies lingüístiques i no lingüístiques: inici, manteniment i conclusió; cooperació, normes de cortesia, fórmules de tractament, etc.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Glossari termes conceptuals del nivell educatiu.

Estratègies de comprensió lectora: abans, durant i després de la lectura.
Tipus de text. Lectura i escriptura de textos narratius, descriptius, instructius, expositius i de manera especial argumentatius.
Estratègies d'expressió escrita: planificació, escriptura, revisió i reescriptura.
Formats de presentació
Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals (signes de puntuació, concordança entre els elements de l'oració, ús de connectors oracionals, etc.).
Propietats textuais en situació comunicativa: adequació, coherència i cohesió.
Respecte en l'ús del llenguatge.
Estratègies de cerca i selecció de la informació
Procediments de síntesi de la informació
Procediments de presentació de continguts
Procediments de citació i paràfrasi.
Bibliografia i bibliografia web.
Imaginació i creativitat
Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats. Autoconcepte positiu. Proactivitat.
Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació.
Resiliència, superar obstacles i fracassos. Perseverança, flexibilitat.
Procés estructurat de presa de decisions.
Responsabilitat
Pensament alternatiu.
Pensament causal i conseqüencial.
Sentit crític.
Pensament mitjans-fi
Pensament alternatiu
Estratègies de planificació, organització i gestió de projectes. Selecció de la informació tècnica i recursos materials.
Procés estructurat de presa de decisions. Calibratge d'oportunitats i riscos.
Estratègies de supervisió i resolució de problemes.
Avaluació de processos i resultats.
Valoració de l'error com a oportunitat.
Habilitats de comunicació.
Estudis i professions vinculats amb els coneixements de l'àrea.
Autoconeixement d'aptituds i interessos.
Procés estructurat de presa de decisions.
Assumpció de distints rols en equips de treball. Lideratge.
Pensament de perspectiva
Solidaritat, tolerància, respecte i amabilitat.
Estratègies de motivació i automotivació.
Tècniques d'escolta activa
Diàleg igualitari.
Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatiu.
Responsabilitat i sentit ètic.
Eines digitals de cerca i visualització.
Cerca en blogs, wikis, fòrums, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades o o per mitjà de la sindicació de fonts de continguts (RSS), etc.
Estratègies de filtratge en la cerca de la informació.
Emmagatzematge de la informació digital en dispositius informàtics i servicis de la xarxa.
Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i contrast d'informació.
Organització de la informació seguint diferents criteris.
Ús de les eines més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre

les idees alienes, etc.

Compartir informació i recursos; i construir un producte o meta col·lectiu.

Correu electrònic.

Mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge. Servicis de la web social com blogs, wikis, fòrums, etc.

Hàbits i conductes en la comunicació i en la protecció del mateix individu i d'altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

Anàlisi del públic destinatari i adaptació de la comunicació segons este.

Hàbits i conductes per a filtrar la font d'informació més completa i compartir-la amb el grup.

Realització, formatació senzilla i impressió de documents de text.

Disseny de presentacions multimèdia.

Tractament de la imatge.

Producció senzilla d'àudio i vídeo.

Eines de producció digital en la web.

Drets d'autor i llicències de publicació.

Críteris d'avaluació CC

BL7.1. Interpretar textos orals del nivell educatiu procedents de fonts diverses utilitzant les estratègies de comprensió oral per a obtindre informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge.

CCLI, CAA

BL7.2. Expressar oralment textos prèviament planificats, de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional, amb una pronunciació clara, aplicant les normes de la prosòdia i la correcció gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL7.3. Participar en intercanvis comunicatius de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional aplicant les estratègies lingüístiques i no lingüístiques del nivell educatiu pròpies de la interacció oral utilitzant un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL7.4. Reconéixer la terminologia conceptual de l'assignatura i del nivell educatiu i utilitzar-la correctament en activitats orals i escrites de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional. CCLI, CAA

BL7.5. Llegir textos de formats diversos i presentats en suport paper i digital, utilitzant les estratègies de comprensió lectora del nivell educatiu per a obtindre informació i aplicar-la en la reflexió sobre el contingut, l'ampliació dels seus coneixements i la realització de tasques d'aprenentatge. CCLI, CAA

BL7.6. Escriure textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional en diversos formats i suports, atenent-ne els aspectes formals, aplicant les normes de correcció ortogràfica i gramatical del nivell educatiu i ajustats a les propietats textuais de cada tipus i situació comunicativa, per a transmetre de forma organitzada els seus coneixements amb un llenguatge no discriminatori. CCLI, CAA

BL7.7. Buscar i seleccionar informació en diverses fonts de forma contrastada i organitzar la informació obtinguda per mitjà de diversos procediments de síntesi o presentació dels continguts; per a ampliar els seus coneixements i elaborar textos de l'àmbit personal, acadèmic, social o professional i del nivell educatiu, citant-ne adequadament la procedència.

CCLI, CAA

BL7.8. Gestionar de forma eficaç tasques o projectes, fer propostes creatives i confiar en les seues possibilitats, mostrar energia i entusiasme durant el seu desenrotllament, prendre decisions raonades assumint riscos i responsabilitzar-se de les pròpies accions i de les seues conseqüències. SIEE, CAA

BL7.9. Planificar tasques o projectes, individuals o col·lectius, descrivint accions, recursos materials, terminis i responsabilitats per a aconseguir els objectius proposats, adequar el pla durant el seu desenrotllament considerant diverses alternatives per a transformar les dificultats en possibilitats, avaluar el procés i el producte final i comunicar de forma creativa els resultats obtinguts amb el suport dels recursos adequats. SIEE, CAA

BL7.10. Buscar i seleccionar informació sobre els entorns laborals, professions i estudis vinculats amb els coneixements del nivell educatiu, analitzar els coneixements, habilitats i competències necessàries per al seu desenrotllament i comparar-les amb les seues pròpies aptituds i interessos per a generar alternatives davant de la presa de decisions vocacional. SIEE, CSC

BL7.11. Organitzar un equip de treball distribuint responsabilitats i gestionant recursos perquè tots els seus membres hi participen i arriben a les metes comunes, influir positivament en els altres generant implicació en la tasca i utilitzar el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies, actuant amb responsabilitat i sentit ètic. SIEE,CAA, CSC

BL7.12. Buscar i seleccionar informació, documents de text, imatges, bandes sonores, vídeos, etc. a partir d'una estratègia de filtratge i de forma contrastada en mitjans digitals com xarxes socials, banc de sons, pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia o bases de dades especialitzades, etc., i registrar-la en paper de forma atenta o emmagatzemar-la digitalment en dispositius informàtics i servicis de la xarxa. CD

BL7.13. Col·laborar i comunicar-se per a construir un producte o tasca col·lectiva filtrant i compartint informació i continguts digitals seleccionant la eines de comunicació TIC, servicis de la web social i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir altres de les males pràctiques com el ciberassetjament. CD, CSC

BL7.14. Crear i editar continguts digitals com documents de text, presentacions multimèdia i produccions audiovisuals amb sentit estètic, utilitzant aplicacions informàtiques d'escriptori o servicis de la web per a una millor comprensió dels continguts treballats, coneixent com aplicar els diferents tipus de llicències. CD

6. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Les evidències que podem recollir en l'àrea de Música seran:

- Activitats del llibre o de la guia que treballen explícitament sobre els estàndards definits en la unitat.
- Mapes mentals o conceptuals elaborats pels alumnes.
- Productes d'aprenentatge dissenyats en Activitats d'aplicació en un context real
- Proves escrites que recullen els estàndards d'aprenentatge.
- Problemes d'aplicació de continguts en els quals és necessari el desenvolupament del raonament lògic.
- Aplicació del treball teòric a la pràctica o interpretació instrumental i/o vocal.
- Eines d'autoavaluació i coavaluació del treball a l'aula.

A més disposem també dels següents instruments d'avaluació:

- Registre d'avaluació
- Escala d'observació del quadern
- Registre del treball diari
- Registre de gestió i organització
- Rúbrica per a exposició amb ferramentes digitals
- Rúbrica per a treballs escrit
- Registre per a avaluar la conducta a l'aula
- Registre per avaluar el treball cooperatiu
- Registre per a avaluar el tractament de diversitat individual

7. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació, tal i com disposa la llei, serà contínua i formativa i tindrà com a finalitat detectar les dificultats en el moment en que es produeixquen, analitzar les causes i reorientar la intervenció educativa.

a) Criteris d'avaluació

Per a registrar el nivell d'assoliment de l'aprenentatge vinculat als estàndards utilitzarem diferents instruments. Al llarg de les diferents unitats didàctiques anirem planificant la realització i recollida de productes que mostre el nivell de consecució de l'estàndard i mostre l'evolució del mateix al llarg del curs. El dossier d'aprenentatge és una bona eina per a aquesta recollida.

El dossier d'aprenentatge és una eina d'avaluació del procés d'aprenentatge que consisteix fonamentalment en la recollida d'evidències d'evolució de l'alumne, pot reglar-se la recollida d'evidències o deixar a a l'alumne que seleccione quins vol mostrar. Cada evidència porta una reflexió afegida sobre el treball realitzat, les dificultats trobades i objectius de millora personal. El document del dossier d'aprenentatge pot realitzar-se en paper o format digital.

b) Criteris de qualificació

EINES D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE EN LA QUALIFICACIÓ					
	PRIMER ESO	SEGON ESO	TERCER ESO	QUART ESO	Batxillerat 1r i 2n	Optativa AA EE
Eines d'avaluació del treball competencial (treball pràctic)	40%	40%	40%	40%	50%	40%
Proves d'avaluació escrites	40%	40%	40%	40%	40%	20%
Evidències dels estàndards d'aprenentatge	20%	20%	20%	20%	10%	40%
Qualificació total	100%					

Necessàriament el professorat ha de poder avaluar cada un dels apartats anteriors, es a dir, és necessària la implicació de l'alumne o l'alumna en l'assignatura en general.

NOTA FINAL DE CURS

Per al càlcul de la nota del final del curs, el percentatge de cada avaluació serà el següent:

1a AVAL.	2a AVAL.	3a AVAL.
30%	30%	40%

COMPETÈNCIA COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA (CCLI): Comprendre el sentit global de textos llegits identificant la informació més rellevant.

OBJECTIUS

- Dominar la terminologia musical específica com a mitjà d'expressió i de comprensió oral i escrita.
- Valorar de manera crítica dels missatges explícits i implícits al voltant de manifestacions artístiques procedents de diverses fons.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es realitzaran activitats tant d'expressió oral com a escrita.
- S'afavoriran els agrupaments flexibles.

ACTUACIONS

- Lectura de textos en classe identificant les idees principals, subratllant-les i fent un esquema.
- Incorporació del vocabulari bàsic de l'àrea.
- Localització d'informació en un text.
- Recomanació de llibres de lectures al voltant de temes d'interès musical.
- Interpretació vocal de fragments musicals atenent a l'entonació, la pronunciació, els accents....

INDICADORS

- Correcció i adequació en la realització de les activitats escrites i orals (ortografia, vocabulari...).
- Interpretació vocal de fragments musicals amb una tècnica correcta.

COMPETÈNCIA DIGITAL (CD): Tractament de la informació i competència digital.

OBJECTIUS

- Millorar el domini de llenguatges específics bàsics.
- Utilitzar els diversos suports digitals d'àudio i de les tècniques de tractament i de gravació de so. La seva publicació i divulgació en la xarxa. La seva utilització en les activitats d'oci.
- Utilitzar recursos digitals per a la creació d'obres musicals.
- **Conèixer i dominar de manera bàsica el hardware i el software musical.**
- Comprendre i utilitzar les TIC per a accedir, crear i compartir informació i recursos en múltiples formats.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es realitzaran activitats variades com escoltar i compondre música, contestar a qüestionaris tipus text, navegar per la xarxa...).
- Es treballarà de manera individual (obrir, guardar i modificar arxius d'àudio, contestar a qüestionaris on-line en format hot-potatoes...), i col·lectiva (creació d'un blog de música).
- Es faran grups flexibles segons les necessitats de cadascuna de les activitats.

ACTUACIONS

- Explicació dels diferents formats de so i d'àudio digital (Wave, MIDI, MP3, OGG...).
- Explicació dels diferents software (edició de partitures, edició de so, convertidors d'àudio...).
- Treballar amb unitats didàctiques interactives.
- Obrir, escoltar, convertir i guardar arxius d'àudio a diferents formats d'àudio en dispositius locals i en la xarxa.
- Escripura de partitures amb un editor de partitures, gravar-les, escoltar-les i importar-les a altres formats.
- Obrir arxius d'àudio, modificar-los, gravar-los i exportar-los a altres formats amb un programa d'edició de so.
- Gravació i edició digital de les pròpies interpretacions musicals.
- Creació d'un blog de música del centre.

INDICADORS

- Reconeix els diferents formats de so.
- Obri, escolta, modifica, grava i importa diferents arxius d'àudio.
- Escriu, grava i importa senzilles partitures amb un editor de partitures.
- Realitza les activitats tipus test en format *hot-potatoes*.
- Treballa on-line en un curs *moodle* i en un blog.
- Navega per la xarxa, troba i publica la informació que se li demana.

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I COMPETÈNCIES BÀSIQUES EN CIÈNCIA I TECNOLOGIA, (CMCT): Utilitzar raonaments matemàtics, produir i interpretar diferents tipus de informació al voltant d'aspectes quantitius, espacials de la realitat, així com la capacitat d'utilitzar dades i argumentacions matemàtiques.

OBJECTIUS

- Utilitzar els elements matemàtics bàsics en activitats proposades en l'Aula de Música.
- Identificar situacions quotidianes en l'Aula de Música que necessiten de l'aplicació d'estratègies de resolució de problemes.
- Identificació dels elements que intervenen en la construcció d'una obra musical: relacions entre l'altura del so i la freqüència, relacions intervàliques, organització de sons en escales; proporcions rítmiques, patrons de diferent durada sonora; relació entre el pols i el temps musical).

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà la interpretació vocal i instrumental dels alumnes.
- S'afavorirà l'audició activa.
- Els alumnes treballaran de manera individual i en grup.

ACTUACIONS

- Explicació de les figures i els silencis musicals, així com del puntet (signe de prolongació) i la seva divisió proporcional.
- Realització de sumes de figures i silencis, utilitzant també el puntet, per a calcular el valor total.
- Lectura i execució rítmica de fragments musicals.
- Explicació del compàs i la seva expressió en fraccions.
- Composició i escriptura de ritmes amb diferent tipus de compàs.
- Audició de fragments musicals seguint el pols i reconeixent el tipus de compàs (binari, ternari i quaternari).
- Execució de fragments musicals amb diversos tipus de compassos (binaris, ternaris i quaternaris).

- Explicació del *pols* de la música i la indicació metronòmica del temps o moviment en la partitura.
- Audició de diferents fragments musicals seguint el *pols* i indicant el *temps*.
- Explicació de les notes musicals com la representació de l'altura del so i la seva relació amb la freqüència (l'Hz).
- Explicació dels intervals melòdics i harmònics.
- Realització d'activitats de mesura d'interval.

INDICADORS

- Realitza de manera correcta les activitats escrites de mesura d'interval.
- Realitza de manera correcta les activitats escrites de suma de figures i silencis.
- Executa correctament els fragments musicals relacionant les fraccions numèriques amb els diferents ritmes i identificant el temps.
- Reconeix auditivament el *temps* i els compassos.
- Composa i escriu correctament fragments rítmics.

SENTIT D'INICIATIVA I ESPRIT EMPRENEDOR (SIEE): La iniciativa personal, la participació. Gaudi amb l'expressió artística i la confiança en si mateix.

OBJECTIUS

- Valorar el silenci i el so com a part integral, prenent consciència dels problemes creats per la contaminació acústica i les seues conseqüències amb finalitat emprenedora.
- Adquirir l'hàbit de parlar i cantar amb una tècnica correcta com a motiu de participació activa. que evite danys físics a curt i llarg termini.
- Valorar el poder màgic i curatiu que algunes societats atorguen a la música. La musicoteràpia.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Interpretacions vocals i instrumentals amb la flauta de bec.
- Lectura i comentari de textos.

ACTUACIONS

- Lectura de textos al voltant de la contaminació acústica i estudi dels efectes negatius que té.
- Estudi i pràctica dels diferents tipus de respiració.

INDICADORS

- Respecta el marc del silenci en les activitats d'audició i en les interpretacions musicals.
- Gestionar el treball del grup coordinant tasques i temps.
- Crea noves melodies amb finalitat emprenedora.

COMPETÈNCIA SOCIAL I CÍVICA (CSC): Respectar les normes de conducta acordades socialment per a regular l'ús de bens culturals i artístics i les seues fonts en els diferents suports.

OBJECTIUS

- Respectar els drets d'autor.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Lectura i comentari de textos.

ACTUACIONS

- Estudiar la normativa vigent respecte als drets d'autor.

INDICADORS

- Realitza de manera correcta les activitats escrites.

CONSCIÈNCIA I EXPRESSIONS CULTURALS (CEC): Conèixer i comprendre el fet artístic i cultural en la societat.

OBJECTIUS

- Conèixer i utilitzar els diversos codis, tècniques i recursos expressius.
- Apreciar i valorar de manera crítica les diferents manifestacions musicals.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà la lectura i interpretació de fragments musicals de diferents estils.

ACTUACIONS

- Assistir a concerts fora del centre i visitar museus d'instruments.
Interpretar, improvisar i compondre de manera individual i col·lectiva.

INDICADORS

- Interpreta de manera correcta els fragments musicals de diferents estils.
- Composa i improvisa de manera correcta seguint unes pautes acordades prèviament.

COMPETÈNCIA APRENDRE A APRENDRE (CAA): Respecte, cooperació i ajuda respecte a les diferents formes i ritmes d'aprenentatge. Els llocs de treball.

OBJECTIUS

- Respecte, cooperació i ajuda respecte als diferents ritmes d'aprenentatge i a les interpretacions dels companys.
- Reconèixer els museus d'instruments i les sales de concerts com a llocs de treball.

PROCEDIMENT DE TREBALL

- Es fomentarà l'escolta i la interpretació col·lectiva.

ACTUACIONS

- Interpretació de fragments musicals de diferents graus de complexitat.
- Visita a museus d'instruments i a concerts en sales de l'entorn.

INDICADORS

- Participació en les activitats d'interpretació a classe.
- Participació en les activitats extraescolars que suposen una visita a un museu o a un concert.

d) Activitats de reforç

Per a completar el procés d'aprenentatge dels alumnes disposem en el departament de material addicional tant de reforç com d'ampliació.

En el cas de detectar que l'alumne necessita potenciar o ampliar els coneixements amb més activitats s'utilitzarien dels dossiers corresponents per a cada curs.

RECUPERACIÓ D'ASSIGNATURA PENDENT DE CURSOS ANTERIORS

- L'alumne/a que curse l'assignatura de música en el curs actual i tinga l'assignatura pendent del curs anterior podrà recuperar-la automàticament si aprova la primera i la segona avaluació del curs actual.
- En cas de que l'alumne/a sols aprobe una de les dues avaluacions (1a o 2a), serà el professor/a qui determine si l'alumne/a supera l'assignatura del curs anterior o no, i si cal que es presente a l'avaluació extraordinària amb tots els continguts de la matèria.
- En qualsevol cas, l'alumnat amb l'assignatura pendent sempre tindrà la possibilitat de presentar-se a l'examen extraordinari de les convocatòries d'abril/maig i de juliol.
- L'alumne/a que tinga l'assignatura pendent però actualment no la cursa (és el cas d'alumnes de 4t d'ESO que tenen música pendent de tercer però no cursen l'optativa de quart) haurà de

presentar-se necessàriament a la prova extraordinària per tal de recuperar l'assignatura.

- En les proves extraordinàries, serà el/la professor/a de l'alumne/a qui elabore una prova individualitzada que s'ajuste al contingut treballat. En qualsevol cas, aquesta prova constarà d'una part pràctica i d'una part teòrica i l'alumne/a serà informat/da amb antelació dels continguts de la mateixa.

8. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

Treballar de manera competencial a l'aula suposa un canvi metodològic important; el docent passa a ser un gestor de coneixement de l'alumnat i l'alumne o alumna adquireix un grau de protagonisme més gran.

En el desenvolupament de les Activitats es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Activitat que permeta estimular l'experiència musical mitjançant la participació en la interpretació instrumental. Inculcar la importància del silenci per a l'escolta atenta de les audicions proposades.
- Activitats de posada en pràctica de les recomanacions bàsiques per a la interpretació de melodies amb la flauta dolça. Utilització del joc cooperatiu com a base de l'expressió musical utilitzant metodologies actives i involucrant l'alumnat en les activitats de forma activa, participativa i cooperativa.
- Detecció d'idees prèvies sobre els conceptes de la unitat.
- Partir de les síl·labes rítmiques per a facilitar l'acompanyament de ritmes més complexos.
- Predisposició a l'escolta atenta de les audicions proposades.
- Estimular la improvisació rítmic-corporal.
- Activitats de recerca i treball en grup i posterior exposició.
- Activitats de composició individual i en grup a partir de les indicacions o recomanacions del professor.
- Exposició del professorat.

a) Metodologia general i específica de l'àrea

Treballar de manera competencial a l'aula suposa un canvi metodològic important; el docent passa a ser un gestor de coneixement de l'alumnat i l'alumne o alumna adquireix un grau de protagonisme més gran.

En concret, en l'àrea de Música:

Els pilars fonamentals de l'ensenyament de la música són l'audició i l'expressió i, per tant, la metodologia ha de dirigir-se a desenvolupar-les en les seues diferents manifestacions.

L'audició permet el gaudi de la música, facilita l'assimilació dels continguts i desenvolupa les capacitats perceptives per a augmentar la capacitat d'anàlisi i despertar l'interés. Aquests tres plans de l'audició s'han de potenciar mútuament perquè els coneixements tècnics milloren la percepció i el gaudi i aquests al seu torn milloren la compressió i l'aprofundiment tècnic i analític.

L'expressió engloba la interpretació vocal, instrumental i corporal, la composició i la improvisació.

La interpretació vocal, en utilitzar l'instrument més immediat, la veu, permet una expressió directa i espontània i més imbricada en la personalitat de cada alumne. És un vehicle idoni per a millorar la interiorització i la formació auditiva.

La interpretació instrumental és eix vertebrador entorn del qual s'organitzen els diferents

continguts al llarg de cada curs i durant l'etapa. Açò és així perquè a més de millorar les destreses instrumentals, és capaç d'interconnectar continguts d'escolta, creació i improvisació, evolució històrica, de llenguatge musical, lecto-escriptura, valors, etc. donant continuïtat als ensenyaments musicals.

La interpretació corporal, basada en els llaços entre el moviment corporal i el moviment musical, desenvolupa el sentit kinestèsic a través del qual, el moviment corporal es relaciona amb el moviment sonor, creant imatges audiomotrices que constitueixen un repertori de percepcions, que, al seu torn, permetrà enriquir la musicalitat de l'alumnat i afavorir l'autoconfiança i la superació d'inhibicions expressives.

Totes les activitats d'interpretació, no només responen a les necessitats expressives i individuals i com a canalitzador d'emocions, sinó també al plaer de participar i fer música en grup fomentant amb això l'autoestima, l'autonomia, la responsabilitat i els valors socials.

La improvisació a més de ser un medi d'expressió creativa i de reforç de l'autoestima i de la iniciativa personal es convertix en un recurs metodològic de gran importància per a explorar els elements del llenguatge musical i corporal i reforçar el pensament creatiu juntament amb la composició musical.

La composició, guiada o lliure, és la manifestació última de la interiorització dels continguts assimilats corresponents amb el nivell. A més de servir de curs expressiu i creatiu en qualsevol moment de l'aprenentatge, implica reflexió, selecció, estructuració, presa de decisions i tot això d'una manera lògica i crítica. També, és un vehicle ideal per a exercitar la lectura i l'escriptura musical.

Per a instruir la selecció d'estratègies metodològiques seria convenient seguir als principals autors que han desenvolupat mètodes i sistemes didàctics d'educació musical, Orff, Kodály, Dalcroze, Willems, Elizalde, etc. per a la millor aplicació dels continguts a l'aula.

Necessitem entrenar de manera sistemàtica els procediments que conformen la bastida de l'assignatura. Si bé la finalitat de l'àrea és adquirir coneixements essencials que s'inclouen en el currículum bàsic, l'alumnat haurà de desenvolupar actituds conduents a la reflexió i l'anàlisi musical, els seus avantatges i les implicacions ètiques que en ocasions es plantegen. Per a això necessitem un cert grau d'entrenament individual i treball reflexiu de procediments bàsics de l'assignatura: la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, l'argumentació en públic i la comunicació audiovisual.

En alguns aspectes de l'àrea, sobretot en aquells que pretenen la interpretació i l'expressió musical grupal, el treball en grup col·laboratiu aporta, a més de l'entrenament d'habilitats socials bàsiques i enriquiment personal des de la diversitat, una eina perfecta per a discutir i aprofundir en continguts d'aquest aspecte.

D'altra banda, cada alumne partix d'unes potencialitats que definixen les seues intel·ligències predominants, enriquir les Activitats amb activitats que es desenvolupen des de la teoria de les intel·ligències múltiples facilita que tots els alumnes puguin arribar a comprendre els continguts que pretenem adquirir per al desenvolupament dels objectius d'aprenentatge.

En l'àrea de Música és indispensable la vinculació a contextos reals, així com generar possibilitats d'aplicació dels continguts adquirits. Per a això, les Activitats competencials facilita aquest aspecte, que es podria complementar amb projectes d'aplicació dels continguts.

b) Orientacions i recursos didàctics

La importància que se li dona a la construcció del coneixement per part dels alumnes, a la seua autonomia personal ens fa orientar el treball cap a un aprenentatge en que el professor no siga sols un transmissor de coneixements i l'alumne un oient al que se li dona tot fet. És precís orientar el treball a que l'alumne investigue, pense i decideixca com fer les coses.

Suggerim l'ús dels materials següents:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats per a treballar la Activitat, activitats de reforç i ampliació i el registre d'avaluació.
- Equip de música amb lector de CD àudio i els CD àudio de la proposta didàctica.
- Flauta dolça i instruments de percussió i de làmines. Instrumental Orff.

c) Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge

Les activitats que es realitzen a l'aula són diverses. Encara que es poden donar variacions en funció del grup, es planteja una metodologia activa i participativa, en la qual utilitzem una tipologia variada d'activitats: d'introducció-motivació, de coneixements previs, de desenvolupament –de consolidació, funcionals, de recerca–, de reforç, de recuperació, d'ampliació/aprofundiment, globals o finals.

Tipus d'activitats a les unitats didàctiques:

- *Activitats motivacionals*: es presenta per a provocar l'interès respecte allò que va a aprendre l'alumnat.
- *Activitats de coneixements previs*: són les que realitzem per a conèixer les idees i opinions que tenen els nostres alumnes sobre els continguts que van a tractar-se.
- *Activitats de desenvolupament*: permeten conèixer els conceptes, procediments o les noves actituds que van adquirint. Aquestes poden ser individuals o grupals.
- *Activitats d'avaluació*: permeten conèixer el nivell de consecució dels objectius per part de l'alumnat, en el moment inicial, mig i final de la U.D.
- *Activitats de reforç*: per a l'alumnat que no arriba als objectius proposats
- *Activitats d'ampliació*: per a l'alumnat que supera el nivell.
- *Activitat de consolidació*: per als alumnes que no han acabat d'assolir els objectius proposats en la unitat.
- *Activitat Global*: és la recopilació per avaluacions a més de la final del treball que han anat fent en l'editor de partitures i recordatori de cançons.

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O ALUMNAT QUE REQUERIXCA ACTUACIONS PER A LA COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS

A l'hora de plantejar les mesures d'atenció a la diversitat i inclusió hem de recollir, en primer lloc, diversa informació sobre cada grup d'alumnes i alumnes; com a mínim s'ha de conèixer la relativa a:

- El nombre d'alumnes i alumnes.
- El funcionament del grup (clima de l'aula, nivell de disciplina, atenció...).
- Les fortaleses que s'identifiquen en el grup quant al desenvolupament de continguts curriculars.
- Les necessitats que s'hagen pogut identificar; convé pensar en aquesta fase com es poden abordar (*planificació d'estratègies metodològiques, gestió de l'aula, estratègies de seguiment de l'eficàcia de mesures, etc.*).
- Les fortaleses que s'identifiquen en el grup quant als aspectes competencials.
- Els acompliments competencials prioritaris que cal practicar en el grup en aquesta matèria.
- Els aspectes que s'han de tindre en compte en agrupar els alumnes i les alumnes per als treballs cooperatius.
- Els tipus de recursos que es necessiten adaptar nivell general per a obtindre un assoliment òptim del grup.

Necessitats individuals

L'avaluació inicial ens facilita no només coneixement sobre el grup com conjunte, sinó que també ens proporciona informació sobre diversos aspectes individuals dels nostres estudiants; a partir d'ella podem:

- Identificar els alumnes o les alumnes que necessiten un seguiment més gran o personalització d'estratègies en el seu procés d'aprenentatge. (S'ha de tindre en compte aquell alumnat amb necessitats educatives, amb altes capacitats i amb necessitats no diagnosticades, però que requerisquen atenció específica per estar en risc, per la seua història familiar, etc.).
- Saber les mesures organitzatives a adoptar. (Planificació de reforços, ubicació d'espais, gestió de temps grupals per a afavorir la intervenció individual).
- Establir conclusions sobre les mesures curriculars a adoptar, així com sobre els recursos que es faran servir.
- Analitzar el model de seguiment que s'utilitzarà amb cada un d'ells.
- Delimitar l'interval de temps i la manera en què s'avaluaran els progressos d'aquests estudiants.
- Fixar la manera en què es compartirà la informació sobre cada alumne o alumna amb la resta de docents que intervenen en el seu itinerari d'aprenentatge; especialment, amb el tutor.

10. UNITATS DIDÀCTIQUES: ORGANITZACIÓ I DISTRIBUCIÓ TEMPORAL

UNITATS DIDÀCTIQUES 1r ESO

Unitat 1. So, soroll i silenci. Qualitats del so.

Temporalització

Mes de setembre

Objectius didàctics

- Escoltar de forma atenta diverses audicions i percebre el silenci i la finalitat del mateix dins de l'audició.
- Comprendre les qualitats del so i la seua representació gràfica.
- Conèixer el silenci i el soroll i prendre consciència de les molèsties d'aquest.
- Practicar amb la flauta: repàs de les notes i les seues posicions.
- Entonar amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Acompanyar amb senzills bordons als instruments de làmines.
- Seguir el ritme i la pulsació en cada audició.
- Seguir el ritme i la pulsació en cada part de la dansa.
- Aplicar correctament els passos coreogràfics a la dansa interpretada en la unitat.
- Desenvolupar habilitats musicals per a crear una melodia basant-se en una melodia donada.
- Saber enregistrar sons de l'entorn identificant les qualitats del so.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES	COMP CLAU
ESCOLTA	- El so i el silenci.	1. Reconèixer la dimensió quotidiana del so i no només en l'àmbit musical.	1.1. Coneix el so com a fenomen físic que hi ha al nostre voltant.	CAA, CMCT, CCL
		2. Conèixer el valor i la funcionalitat del silenci dins d'una composició musical.	2.1. Valora la importància del silenci dins d'una obra musical.	CAA, CMCT, CCL
	- Les qualitats del so: altura, intensitat, durada i timbre	3. Conèixer les qualitats del so.	3.1. Adquirix el coneixement de les quatre qualitats del so.	CAA, CMCT, CEC
		4. Discriminar auditivament famílies d'instruments.	4.1. Coneix i percep auditivament diferents famílies d'instruments dins d'una obra musical.	CAA, CMCT, CEC
	- El pols en la música: la durada del pols.	5. Distingir el pols de diferents fragments musicals.	5.1. Distingix els diferents polsos d'un fragment musical.	CAA, CMCT

		6. Comprendre la relació entre el tempo i el pols dins de la composició musical.	6.1. Comprén la importància de seguir el pols per a conèixer el tempo de l'obra musical.	CAA, CMCT
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- L'entonació com a recurs expressiu.	7. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.	7.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	SIEP, CSYC
	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfon soprano: <i>Melodies hongareses</i> . - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Orfeu als inferns</i> . - Acompanyament amb bordons: <i>Quen a omagen</i> .	8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	8.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC
	- Execució de la dansa adaptada a la composició: <i>Branle de Champagne</i> .	9. Participar i aprendre els moviments de la dansa proposada i conèixer la forma musical de la cançó <i>Branle de Champagne</i> .	9.1. Participa de la coreografia de <i>Branle de Champagne</i> i coneix la forma musical.	SIEP, CAA
	- Elaboració d'una melodia sobre una melodia donada.	10. Desenvolupar habilitats musicals per a crear una melodia basant-se en una melodia donada.	10.1. Crea una melodia sobre una altra melodia donada.	SIEP, CCL
CONTEXTOS MUSICALS	- Audició de la <i>Branle de Champagne</i> . - Context històric artístic en el qual es va desenvolupar la dansa. - El Renaixement musical.	11. Conèixer els instruments renaixentistes que apareixen en l'audició.	11.1. Discrimina auditivament la flauta dolça i coneix les agrupacions musicals del Renaixement.	CEC, CAA
		12. Tindre coneixement de les característiques més importants del barroc.	12.1. Coneix les característiques musicals més representatives del Renaixement.	CEC, CAA
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Enregistrament de sons de l'entorn amb dispositius mòbils i identificació de les qualitats dels esmentats sons.	13. Saber gravar sons de l'entorn identificant les qualitats del so.	13.1. Grava sons de l'entorn amb tecnologia mòbil i identifica qualitats del so.	CD, CMCT

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Segueix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demuestra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i participa en les danses cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la música com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la música.

Temporalització

Mes d'octubre

Objectius didàctics

- Integrar el pols dins del sentit rítmic de les audicions.
- Relacionar el concepte de pols amb situacions de la vida quotidiana.
- Reconèixer les síl·labes accentuades dins de la composició.
- Distingir els polsos en diferents composicions musicals.
- Conèixer els compassos binaris, ternaris i quaternaris.
- Comprendre la relació entre el tempo i el pols dins de la composició musical.
- Percebre i identificar les variacions de tempo dins d'una composició musical.
- Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.
- Desenvolupar el llenguatge expressiu a través del moviment i la dansa.
- Integrar l'aportació individual i respectar la dels companys en les activitats de conjunt instrumental.
- Interpretar partitures amb la flauta que continguin les notes *fa, do*'.
- Desenvolupar habilitats creatives per a crear un text basant-se en una melodia donada.
- Conèixer un exemple de música del segle XX.
- Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del segle XX.
- Saber modificar el tempo d'una cançó amb una aplicació de tecnologia mòbil.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
ESCOLTA	- L'accent en música. - Audició: «Como nació en la calle de la Paloma», sarsuela <i>El barberillo de Lavapiés</i> , de Francisco Asenjo Barbieri.	1. Reconèixer les síl·labes accentuades dins de la composició.	1.1. Distingir les síl·labes accentuades dins de la composició percebent l'accent natural de les paraules.	CCL, CAA, CEC
		2. Marcar la pulsació dins d'una composició musical.	2.1. Interioritza la seqüència de pulsacions dins d'una composició musical.	CCL, CAA, CEC
	- Concepte de compàs i tipus de compassos: representacions gràfiques. - Audició: ««Cinqué moviment vivace» del <i>concerto Grosso en sol menor</i> , d'A. Corelli.	3. Conèixer el concepte de compàs i els tipus més representatius.	3.1. Adquirir el coneixement del compàs i els tipus més representatius.	CAA, CEC
	- El tempo musical i les variacions de tempo. - Audicions: - «Primer moviment», <i>Concert per a dues mandolines en sol major</i> , d'A. Vivaldi - <i>Concert de Brandenburg núm. 1</i> , de J. S. Bach.	4. Comprendre la relació entre el tempo i el pols dins de la composició musical.	4.1. Comprén la importància de seguir el pols per a conèixer el tempo de l'obra musical.	CAA, CEC
		5. Conèixer les variacions del tempo: ritardando i accelerando.	5.1. Comprén els conceptes de ritardando i accelerando com variacions del tempo.	CAA, CEC

INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- L'entonació com a recurs expressiu.	6. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.	6.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en.	CSYC, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfon soprano: <i>Quen serve Santa Maria</i> .	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	CSYC, CEC
	- Execució de la dansa adaptada a la composició. - «Dansa Trepak», ballet <i>trecanous</i> , de Txaikovski.	8. Participar i aprendre els moviments de la dansa proposada.	8.1. Participa de la coreografia de «Dansa Trepak», ballet <i>trecanous</i> , de Txaikovski.	CAA, CSYC, SIEP
	- Posicions de la flauta: <i>fa, do</i> '.	9. Interpretar partitures amb la flauta que continguin les notes <i>fa, do</i> '.	9.1. Interpreta melodies formades per notes, entre d'altres, <i>fa, do</i> '.	CAA, CEC
CONTEXTOS MUSICALS	- Elaboració d'una lletra per a la cançó <i>em quede en aquesta festa</i> .	10. Desenvolupar habilitats creatives per a crear un text basant-se en una melodia donada.	10.1. Crea un text sobre una altra melodia donada.	CCL, SIEP
	- Audició de la cançó « <i>Ecce gratum</i> », <i>Carmina burana</i> , de Carl Orff. - La música del segle XX.	11. Conèixer un exemple de música del segle XX.	11.1. Coneix les característiques musicals de la composició « <i>Ecce gratum</i> », <i>Carmina burana</i> , de Carl Orff.	CAA, CEC
		12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del segle XX.	12.1. Desenvolupa sensibilitat artística en activitats d'audició del segle XX.	CAA, CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	- El tempo d'una cançó i la seua modificació digital a través de la tecnologia mòbil.	13. Saber modificar el tempo d'una cançó amb una aplicació de tecnologia mòbil.	13.1. Sap modificar el tempo d'una cançó amb una aplicació de tecnologia mòbil.	CD, CMCT

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Segueix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprén el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Adquirir competència que desenvolupi la capacitat rítmica de l'alumne.	Escolta amb actitud atenta i vivenciació del pols musical.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies individuals i cooperatives que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar objectius grupals a interessos particulars dins de les activitats d'interpretació instrumental.	Realitza interpretacions col·lectives.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical cantada com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període del segle XX.

Unitat 3. El nostre instrument: la veu.

Temporalització

Mes de novembre

Objectius didàctics

- Conèixer el significat del concepte de timbre.
- Adquirir coneixement sobre el concepte de veu com a instrument musical i conèixer les tessitures de la veu: aguda, mitja i grave.
- Saber les tres famílies d'instruments: corda, vent i percussió.
- Conèixer les agrupacions vocals i instrumentals més representatives.
- Conèixer les parts del violí i les seues característiques.
- Entonar amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Interpretar melodies formades per notes, entre d'altres, *do* i *re*.
- Crear fragments melòdics de quatre compassos en ritme ternari.
- Discriminar auditivament les agrupacions vocals que apareixen en «Cor dels pelegrins», òpera *Tannhäuser*, de R. Wagner.
- Conèixer les característiques musicals més representatives del període romàntic.
- Conèixer com processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- El timbre del so i l'instrument musical. - L'elecció del timbre. - Audició: melodia interpretada amb veu i instruments.	1. Conèixer el significat dels conceptes de timbre de so i instrument musical.	1.1. Coneix el timbre del so com una qualitat particular de cada objecte sonor que hi ha al nostre voltant.	CAA, CMCT
	- La veu i la seua classificació per tessitura. - Audició: «O mio babbino caro», òpera <i>Gianni Schicchi</i> , de G. Puccini.	2. Conèixer en què consistix la veu com a instrument musical i les tres tessitures de la veu i la seua classificació.	2.1. Adquirix el coneixement sobre el concepte de veu com a instrument musical i coneix les tessitures de la veu: aguda, mitja i grave.	CAA, CMCT
	- Els instruments i la seua classificació. - Audició: «Menuetto», <i>Sonatina en sol menor</i> , de F. Schubert.	3. Conèixer les tres famílies d'instruments.	3.1. Coneix les tres famílies d'instruments: corda, vent i percussió.	CAA, CMCT, CEC
	- Les agrupacions musicals: les agrupacions vocals i instrumentals.	4. Apreciar les formes d'agrupació dels conjunts vocals i instrumentals.	4.1. Coneix les agrupacions vocals i instrumentals més representatives.	CAA, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - El violí. - Audició: balla espanyola «Zapateado» de Pablo Sarasate. 	5. Conèixer les parts del violí i la seua tímbrica.	5.1. Coneix les parts del violí i la seua tímbrica.	SIEP, CSYC
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- L'entonació com a recurs expressiu.	6. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant <i>Els nois del cor</i> .	6.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	CAA, CSYC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta: <i>Els nois del cor</i>. - Acompanyament amb instrumental Orff <i>Els nois del cor</i>. 	7. Acompanyar la cançó <i>Els nois del cor</i> desenvolupant destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	CSYC
	- Posicions de la flauta: <i>do, re</i> .	8. Interpretar partitures amb la flauta que continguen les notes <i>do</i> i <i>re</i> .	8.1. Interpreta melodies formades per notes, entre d'altres, <i>do</i> i <i>re</i> .	CEC, CAA
	- Elaboració d'un fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	9. Desenvolupar habilitats musicals per a crear fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	9.1. Crea un fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	SIEP
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - Audició «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i>, de R. Wagner. - R. Wagner i el context històric artístic en el qual va desenvolupar la seua obra musical. - El romanticisme musical. 	10. Reconèixer auditivament les dues agrupacions vocals que apareixen en l'audició: «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i> , de R. Wagner.	10.1. Discrimina auditivament les agrupacions vocals que apareixen en «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i> , de R. Wagner.	CEC, CAA, CCL
		11. Tindre coneixement de les característiques més importants del romanticisme musical.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives del període romàntic.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Processament de sons i cançons al mòbil o tablet.	12. Processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.	12.1. Coneix com processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.	CSYC, CD

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Segueix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital desenvolupant capacitats per a seleccionar informació de manera crítica.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Identificar potencialitats de l'alumne com a aprenent.	Realitza tècniques basades en metodologies actives per a desenvolupar el pensament crític.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Crear noves possibilitats de coneixement dels temes de la unitat.	Afavorix la creativitat a través de noves recerques d'informació.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Mostrar respecte envers el patrimoni musical espanyol.	Aprecia els compositors espanyols i les seues obres musicals.

Unitat 4: els instruments musicals

Temporalització

Mes de desembre

Objectius didàctics

- Conèixer el significat del concepte de timbre.
- Adquirir coneixement sobre el concepte de veu com a instrument musical i conèixer les tessitures de la veu: aguda, mitja i grave.
- Saber les tres famílies d'instruments: corda, vent i percussió.
- Conèixer les agrupacions vocals i instrumentals més representatives.
- Conèixer les parts del violí i les seues característiques.
- Entonar amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Interpretar melodies formades per notes, entre d'altres, *do* i *re*.
- Crear fragments melòdics de quatre compassos en ritme ternari.
- Discriminar auditivament les agrupacions vocals que apareixen en «Cor dels pelegrins», òpera *Tannhäuser*, de R. Wagner.
- Conèixer les característiques musicals més representatives del període romàntic.
- Conèixer com processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- El timbre del so i l'instrument musical. - L'elecció del timbre. - Audició: melodia interpretada amb veu i instruments.	1. Conèixer el significat dels conceptes de timbre de so i instrument musical.	1.1. Coneix el timbre del so com una qualitat particular de cada objecte sonor que hi ha al nostre voltant.	CAA, CMCT
	- La veu i la seua classificació per tessitura. - Audició: «O mio babbino caro», òpera <i>Gianni Schicchi</i> , de G. Puccini.	2. Conèixer en què consisteix la veu com a instrument musical i les tres tessitures de la veu i la seua classificació.	2.1. Adquirix el coneixement sobre el concepte de veu com a instrument musical i coneix les tessitures de la veu: aguda, mitja i grave.	CAA, CMCT
	- Els instruments i la seua classificació. - Audició: «Menuetto», <i>Sonatina en sol menor</i> , de F. Schubert.	3. Conèixer les tres famílies d'instruments.	3.1. Coneix les tres famílies d'instruments: corda, vent i percussió.	CAA, CMCT, CEC
	- Les agrupacions musicals: les agrupacions vocals i instrumentals.	4. Apreciar les formes d'agrupació dels conjunts vocals i	4.1. Coneix les agrupacions vocals i instrumentals més representatives.	CAA, CEC

		instrumentals.		
	<ul style="list-style-type: none"> - El violí. - Audició: balla espanyola «Zapateado» op. 23, núm. 2, de Pablo Sarasate. 	5. Conèixer les parts del violí i la seua tímbrica.	5.1. Coneix les parts del violí i la seua tímbrica.	SIEP, CSYC
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- L'entonació com a recurs expressiu.	6. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació.	6.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	CAA, CSYC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfon soprano: <i>Cançó hongaresa</i> - Acompanyament amb instrumental Orff <i>Cançó hongaresa</i> 	7. Acompanyar la cançó <i>Cançó hongaresa</i> desenvolupant destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	CSYC
	- Posicions de la flauta: <i>do, re.</i>	8. Interpretar partitures amb la flauta que continguen les notes <i>do</i> i <i>re.</i>	8.1. Interpreta melodies formades per notes, entre d'altres, <i>do</i> i <i>re.</i>	CEC, CAA
	- Elaboració d'un fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	9. Desenvolupar habilitats musicals per a crear fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	9.1. Crea un fragment melòdic de quatre compassos en ritme ternari.	SIEP
	CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - Audició «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i>, de R. Wagner. - R. Wagner i el context històric artístic en el qual va desenvolupar la seua obra musical. - El romanticisme musical. 	10. Reconèixer auditivament les dues agrupacions vocals que apareixen en l'audició: «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i> , de R. Wagner.	10.1. Discrimina auditivament les agrupacions vocals que apareixen en «Cor dels pelegrins», òpera <i>Tannhäuser</i> , de R. Wagner.
		11. Tindre coneixement de les característiques més importants del romanticisme musical.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives del període romàntic.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Processament de sons i cançons al mòbil o tablet.	12. Processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.	12.1. Coneix com processar cançons o sons amb aplicació de telèfon mòbil o tablet.	CSYC, CD

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Segueix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital desenvolupant capacitats per a seleccionar informació de manera crítica.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Identificar potencialitats de l'alumne com a aprenent.	Realitza tècniques basades en metodologies actives per a desenvolupar el pensament crític.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Crear noves possibilitats de coneixement dels temes de la unitat.	Afavorix la creativitat a través de noves recerques d'informació.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Mostrar respecte envers el patrimoni musical espanyol.	Aprecia els compositors espanyols i les seues obres musicals.

Unitat 5: La forma musical

Temporalització

Mes de gener

Objectius didàctics

- Comprendre la forma musical que es desenvolupa en el temps.
- Conèixer el concepte de forma musical.
- Saber l'entramat que conforma l'estructura de la forma musical.
- Comprendre l'estructura de les formes musicals vocals: cançó, òpera i sarsuela.
- Comprendre l'estructura de les formes musicals instrumentals: sonata, simfonia i concert.

- Percebre la síncope dins de la composició musical.
- Tindre coneixement de les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.
- Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.
- Desenvolupar el llenguatge expressiu a través del moviment i la dansa.
- Conèixer la forma musical de la «Marxa núm. 1», *Pompa i circumstància*, d'E. Elgar.
- Desenvolupar habilitats creatives per a crear un text basant-se en una melodia donada.
- Conèixer la música del s. XX.
- Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del s. XX.
- Desenvolupar la competència digital a l'editar i transformar una composició musical a través del mòbil o la tablet.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- La forma en la música i fora d'ella.	1. Reconèixer les formes en altres àmbits no relacionats amb la música.	1.1. Reconeix visualment formes d'obres d'art.	CAA, CEC
		2. Comprendre la forma musical que es desenvolupa en el temps.	2.1. Reconeix auditivament una forma musical.	CAA, CEC
	- Concepte i estructura general de forma musical	3. Conèixer el concepte de forma musical.	3.1. Adquirir el coneixement en què consistix la forma musical.	CAA, CEC
	- Audició: «Ich will hier bei dir stehen», <i>Oratori de la Passió segons San Mateu</i> , de J. S. Bach.	4. Saber l'entramat que conforma l'estructura de la forma musical.	4.1. Entén l'estructura interna d'una forma musical.	CAA, CEC
	- Les formes de la música vocal: cançó, òpera i sarsuela	5. Comprendre l'estructura de les formes musicals vocals: cançó, òpera i sarsuela.	5.1. Comprén l'estructura de les formes musicals vocals: cançó, òpera i sarsuela.	CAA, CEC
	- Audicions: - «When I am laid», òpera <i>Dido i Enees</i> , d'Henry Purcel. - «Coro ronda de los enamorats», sarsuela <i>La del Soto del Parral</i> , de Soutullo i Vert.			
- Les formes de la música instrumental: sonata, simfonia i concert.	6. Comprendre l'estructura de les formes musicals instrumentals: sonata, simfonia i concert.	6.1. Comprén l'estructura de les formes musicals instrumentals: sonata, simfonia i concert.	CAA, CEC	
- Audicions: <i>Sonata per a piano Clar de lluna</i> , de L.V. Beethoven. - <i>Simfonia núm. 5</i> , de				

	D. Xostakóvitx. - «Giga» de la <i>Suite francesa núm. 5</i> , de J. S. Bach.			
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- Les síncopes.	7. Treballar la síncope dins de la composició musical.	7.1. Interpreta melodies que utilitzen síncopes.	CAA
	- L'entonació com a recurs expressiu.	8. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.	8.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	CSYC, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfons: <i>Llum al bus</i> i <i>La vida és bella</i> . - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Llum al bus</i> i <i>La vida és bella</i> .	9. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	9.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Execució de la dansa adaptada a la composició «Marxa núm. 1», <i>Pompa i circumstància</i> , d'E. Elgar.	10. Participar i aprendre els moviments de la dansa proposada.	10.1. Participa en l'activitat assumint de forma responsable el seu paper dins de la dansa.	SIEP, CSYC, CEC
		11. Conèixer la forma musical de la «Marxa núm. 1», <i>Pompa i circumstància</i> , d'E. Elgar.	11.1. Coneix la forma musical de la «Marxa núm. 1», <i>Pompa i circumstància</i> , d'E. Elgar.	SIEP, CSYC, CEC
	- Anàlisi de la partitura d'una cançó.	12. Analitzar una partitura i detectar els elements que falten.	12.1. Analitza una partitura i detecta aquells elements que falten.	CAA
CONTEXTOS MUSICALS	- Audició de la cançó <i>La vida és bella</i> , de Nicola Piovani. - La música del s. XX. - Les bandes sonores.	13. Conèixer un exemple de música del s. XX.	13.1. Coneix les característiques musicals de la composició cançó <i>La vida és bella</i> , de Nicola Piovani.	CAA, CEC
		14. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del s. XX.	14.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CAA, CEC

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Edició musical digital.	15. Desenvolupar la competència digital a l'editar i transformar una composició musical a través del mòbil o la tablet.	15.1. Sap canviar les seccions d'una composició a través de programes digitals d'edició musical.	CD, CMCT
---------------------	---------------------------	---	--	-------------

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprén el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies individuals i cooperatives que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre les parts de la forma musical.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar el valor de la música cinematogràfica com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la música cinematogràfica en el període del s. XX.

Unitat 6: Els gèneres musicals

Temporalització

Mes de febrer

Objectius didàctics

- Comprendre valorar i respectar els aspectes bàsics dels diferents gèneres musicals.
- Conèixer el concepte de gènere vocal.
- Conèixer el concepte de gènere instrumental.
- Desenvolupar la capacitat d'anàlisi d'obres musicals com a exemples de creació artística i comprendre el seu us social i les seues intencions expressives.
- Valorar i respectar els diferents gèneres i el fet que a altres alumnes els ens puguen agradar de diferents als nostres.
- Diferenciar música religiosa de música profana i popular.
- Conèixer altres gèneres musicals, com el cinematogràfic, l'escènic o el publicitari.
- Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.
- Desenvolupar el llenguatge expressiu a través del moviment i la dansa.
- Conèixer la música del s. XX.
- Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts		Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- Els gèneres musicals.	1. Demostrar interès per conèixer músiques de diferents funcions i característiques.	1.1. Distingeix els diferents gèneres musicals.	CL, CEC
		2. Mostrar interès pels diferents gèneres musicals.	2.1. Reconeix auditivament els gèneres musicals.	CL, AA, CEC
	- Conceptes i termes bàsics referits als gèneres musicals.	3. Conèixer els conceptes referents a les formes musicals.	3.1. Adquirix el coneixement en què consistixen els gèneres musicals.	CAA, CEC
		4. Valorar el silenci com a element indispensable per a l'audio-relaxació.	4.1. Escolta amb silenci i atenció.	CAA, CEC
	- Lectura musical per a facilitar l'audició.	5. Treballar la lectura de partitures.	5.1. Interpreta partitures.	CAA
	- L'entonació com a recurs expressiu.	6. Conèixer les possibilitats expressives de l'entonació interpretant cançons.	6.1. Entona amb afinació apropiada en les activitats de cant en grup.	CSYC, CEC

INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Flauta i xilòfons: <i>Simfonia del nou món</i> . - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>El senyor dels anells</i> .	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Anàlisi de la partitura d'una cançó.	8. Analitzar una partitura i detectar els elements que falten.	8.1. Analitza una partitura i detecta aquells elements que falten.	CAA
MÚSICA I CONTEXTOS MUSICALS	- Audició de l'obra: <i>Simfonia del nou món</i> .	9. Conèixer un exemple de música del s. XIX.	9.1. Coneix les característiques musicals de la Simfonia del nou món de Dvorak.	CAA, CEC
		10. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del s. XIX.	10.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CAA, CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Edició musical digital.	11. Desenvolupar la competència digital a l'editar i transformar una composició musical a través del mòbil o la tablet.	11.1. Sap canviar les seccions d'una composició a través de programes digitals d'edició musical.	CD, CMCT

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprén el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet, per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies individuals i cooperatives que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre les parts de la forma musical.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.

	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar el valor de la música simfònica.	Valora l'aportació artística de la música simfònica.

Unitat 7: La música popular

Temporalització

Mes de març

Objectius didàctics

- Conèixer les principals característiques del blues.
- Saber quins són els diferents estils del jazz i l'evolució del mateix.
- Tindre coneixement de l'origen de la música rock i la seua evolució en diferents estils.
- Conèixer les característiques de la música pop.
- Comprendre la importància que va tindre el rock i el pop a Espanya.
- Conèixer en què consistix la cançó d'autor i qui són els seus compositors més representatius.
- Conèixer els elements que conformen els instruments electròfons i el seu funcionament.
- Escoltar de forma atenta audicions interpretades per instruments electròfons.
- Improvisar motius musicals utilitzant les notes la, si, do i re.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Conèixer en què consistix la mescla final.
- Tindre la capacitat de conèixer els diferents processos d'enregistrament.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- El blues. - El jazz. - Audició: <i>Boom Boom</i> , John Lee Hooker.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals del blues i del jazz.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del blues i del jazz.	SIEP, CEC
	- La música rock. Evolució i estils. - Audició: <i>Whole lotta love</i> , de Led Zeppelin.	2. Reconèixer auditivament les característiques musicals del rock.	2.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del rock.	CAA, SIEP, CEC
	- La música pop i altres estils. - Audició: <i>Thriller</i> , de Michael Jackson.	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals del pop.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del pop.	CAA, SIEP, CEC
	- El rock i el pop espanyol. - Audició: <i>La chica de ayer</i> , de Nacha Pop.	4. Reconèixer auditivament les característiques musicals del pop espanyol.	4.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del pop espanyol.	CAA, SIEP, CEC
	- La cançó d'autor. - Audició: <i>L'estaca</i> , de Lluís Llach.	5. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la cançó d'autor.	5.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la cançó d'autor.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	- Improvisació de motius musicals amb notes <i>la</i> , <i>si</i> , <i>do</i> i <i>re</i> .	6. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en una melodia donada.	6.1. Improvisa motius melòdics sobre una base musical donada.	SIEP, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Footprints</i> , de Wayne Shorter.	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- El blues. - El jazz. - Audició: <i>Boom Boom</i> , de John Lee Hooker.	8. Tindre coneixement de les característiques més importants del blues i el jazz.	8.1. Coneix les característiques musicals més importants del blues i el jazz.	CEC, CAA, CCL

CONTEXTOS MUSICALS	- La música rock. Evolució i estils. - Audició: <i>Whole lotta love</i> , de Led Zeppelin.	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música rock. 10. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de rock.	9.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música rock. 10.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb el rock.	CEC, CAA, CCL
	- La música pop i altres estils. - Audició: <i>Thriller</i> , de Michael Jackson.	11. Tindre coneixement de les característiques més importants del pop. 12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de cançons pop.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives del pop. 12.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb les cançons pop.	CEC, CAA, CCL
	- El rock i el pop espanyol. - Audició: <i>La chica de ayer</i> , de Nacha Pop.	13. Tindre coneixement de les característiques més importants del rock i el pop espanyol.	13.1. Té coneixement de les característiques més importants del rock i el pop espanyol.	CAA, SIEP, CEC
	- La cançó d'autor. - Audició: <i>L'estaca</i> , de Lluís Llach.	14. Tindre coneixement de les característiques més importants de la cançó d'autor.	14.1. Té coneixement de les característiques més importants de la cançó d'autor.	CAA, SIEP, CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	- El món digital: la mescla final.	15. Conèixer el procés següent a l'enregistrament per pistes fins a arribar al disc original.	15.1. Coneix el procés següent a l'enregistrament per pistes fins a arribar al disc original.	SIEP, CMCT, CAA, CD

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en

	context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús de la percussió corporal d'una manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents ritmes.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària. Realitzar interpretacions grupals i participar-ne cercant l'interés col·lectiu.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies populars urbanes.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva composicions proposades.

Unitat 8: El folklore musical

Temporalització

Mes d'abril

Objectius didàctics

- Conèixer les característiques de la música de tradició oral.
- Tindre coneixement del material en el folklore espanyol.
- Conèixer els diferents gèneres de música de tradició oral.
- Conèixer les danses rituals i les danses d'entreteniment.
- Tindre coneixement de les diferents representacions de tradició pagana i tradició religiosa.
- Saber l'origen i l'evolució del flamenc.
- Conèixer les característiques dels instruments tradicionals: els seus elements, el seu funcionament i la seua classificació.
- Escoltar de forma atenta audicions en les quals apareguen diferents instruments del folklore.
- Crear motius musicals i interpretar-los amb la flauta.
- Participar en improvisacions instrumentals.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental i vocal de forma activa.
- Conèixer com es construeix un monocord.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
ESCOLTA	- Característiques de la música de tradició oral. - <i>Pasacalles</i> de Zamora, La Musgaña.	1. Reconèixer auditivament les característiques de la música tradicional.	1.1. Reconeix auditivament les característiques de la música tradicional.	SIEP, CEC
	- Gèneres de la música de tradició oral. - Audició: <i>Canto de ronda</i> (Estremera – Madrid), de Manuel Luna i La Musgaña.	2. Reconèixer auditivament les característiques musicals d'un canto de ronda.	2.1. Reconeix auditivament les característiques musicals d'un canto de ronda.	CAA, SIEP, CEC
	- Danses i balls. - Audició: <i>Jota valenciana</i> , d'Eliseo Parra.	3. Reconèixer auditivament les característiques d'una jota.	3.1. Reconeix auditivament les característiques d'una jota.	CAA, SIEP, CEC
	- El flamenc. - Audicions: <i>Buleries</i> . <i>Alegries</i> .	4. Reconèixer auditivament les característiques principals del flamenc.	4.1. Reconeix auditivament les característiques principals del flamenc.	CAA, SIEP, CEC
	- Creació de ritmes sobre melodies populars.	5. Desenvolupar habilitats per a crear ritmes basant-se en una melodia donada.	5.1. Crea ritmes sobre una base musical donada.	SIEP, CEC

INTERPRETACIÓ CREACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>En un mercat persa de Ketelway</i>. 	6. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	6.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - Característiques de la música de tradició oral: <i>Pasacalles de Zamora</i>, de La Musgaña. 	7. Tindre coe neixement de les característiques més importants de la música tradicional.	7.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música tradicional.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - Gèneres de la música de tradició oral. - Audició: <i>Canto de ronda</i> (Estremera – Madrid), de Manuel Luna i La Musgaña. 	8. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música tradicional.	8.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música instrumental tradicional.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - Danses i balls. - Audició: <i>Jota valenciana</i>, d'Eliseo Parra. 	9. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de danses tradicionals.	9.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música de danses tradicionals.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - El flamenc. Els pals flamencs. - Audicions: <i>Buleries</i>, <i>Alegries</i>. 	10. Tindre coneixement de trets característics del flamenc.	10.1. Té coneixement de trets característics del flamenc.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - L'edició de vídeo. 	11. Adquirir coneixement de diferents eines multimèdia per a editar vídeos, com Windows Movie Maker o Photostage.	11.1. Adquirix coneixement de diferents eines multimèdia per a editar vídeos, com Windows Movie Maker o Photostage.	SIEP, CMCT, CAA, CD

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Segueix les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies, generant textura polifònica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les

		composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en la música tradicional.

Unitat 9: La música i les arts escèniques

Temporalització:

Mes de maig

Objectius didàctics

- Conèixer les principals manifestacions de música escènica.
- Tindre coneixement de la relació entre la música i la dansa.
- Conèixer les principals danses socials.
- Comprendre la importància del naixement de l'òpera i la seua transcendència internacional.
- Conèixer el naixement i evolució del ballet clàssic.
- Comprendre la importància de la sarsuela com a gènere propi espanyol.
- Saber què és un musical.
- Escoltar de forma atenta audicions de música escènica.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Tindre la capacitat de muntar una peça rítmica senzilla.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- La música escènica. - Audicions: peces de diferents músiques escèniques.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la dansa.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la dansa.	SIEP, CEC
	- La dansa social. - Audicions: <i>Dances de diferents èpoques</i> .	2. Reconèixer auditivament les característiques de la dansa.	2.1. Reconeix auditivament diferents danses.	CAA, SIEP, CEC
	- L'òpera. - Audició: Orfeu de Monteverdi.	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de l'òpera.	3.1. Reconeix auditivament les característiques de l'òpera.	CAA, SIEP, CEC
	- El ballet clàssic. - Audició: El trencaclosques de Txaiovski.	4. Reconèixer auditivament la música de ballet.	4.1. Reconeix auditivament la música de ballet.	CAA, SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La sarsuela. - Audició: <i>El rey que rabió. Coro de doctores. Chapí.</i> 	5. Reconèixer auditivament els elements d'una sarsuela.	5.1. Reconeix auditivament els elements d'una sarsuela.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - El musical. - Audició: <i>Cats. Lloyd Weber.</i> 	6. Reconèixer auditivament un musical.	6.1. Reconeix auditivament un musical.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	- Interpretació de les partitures proposades al dossier.	7. Desenvolupar habilitats per a interpretar les melodies donades.	7.1. Desenvolupa habilitats per a interpretar les melodies donades.	SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta. - Acompanyament amb instrumental Orff: «Minuet I», <i>Música per als reials focs artificials</i>, de G. F. Händel. 	8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	8.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
CONTEXTOS MUSICALS	- La música de dansa.	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la dansa.	9.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la dansa.	CEC, CAA, CCL
	- L'òpera	10. Tindre coneixement de les característiques més importants de l'òpera. 11. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició d'òpera.	10.1. Coneix les característiques musicals més representatives de l'òpera. 11.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb l'òpera.	CEC, CAA, CCL
	- La sarsuela	12. Tindre coneixement de les característiques més importants de la sarsuela.	12.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la sarsuela.	CEC, CAA, CCL
	- El musical	13. Tindre coneixement de les característiques del musical.	13.1. Té coneixement de les característiques del musical.	CAA, SIEP, CEC

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Ritme.	14. Crear un patró rítmic amb un programa del mòbil.	14.1. Crea un patró rítmic amb un programa del mòbil.	SIEP, CMCT, CAA, CD
---------------------	----------	--	---	---------------------------

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús de la percussió corporal d'una manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta, amb actitud atenta i respectuosa, els diferents ritmes.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies barroques.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit</i>	Desenvolupar la iniciativa de	Demostra interès, constància i

<i>emprenedor</i>	l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa buscant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta, amb instruments i de forma expressiva, les composicions proposades.
	Apreciar les diferents formes de música escènica com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de les formes escèniques.

Unitat 10: Música i tecnologia

Temporalització

Final de maig principi de juny

Objectius didàctics

- Conèixer la relació entre la música i la tecnologia.
- Conèixer com funciona el procés d'enregistrament i reproducció del so.
- Saber quins són els avantatges de l'àudio digital.
- Diferenciar els formats d'àudio més importants i conèixer les seues característiques.
- Tindre informació sobre les aplicacions de la informàtica musical.
- Saber les característiques del midi.
- Percebre la importància de la música legal i la pirateria.
- Conèixer què és la propietat intel·lectual.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
MÚSICA	ESCOLTA	- Formats d'àudio comprimits i sense comprimir.	1. Reconèixer auditivament les diferències de qualitat entre els formats comprimits i els que no ho estan.	1.1. Reconeix auditivament les diferències de qualitat entre els formats comprimits i els que no ho estan.	SIEP, CEC
	INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- Interpretació de melodies proposades pel professor amb la flauta.	2. Desenvolupar habilitats per a interpretar melodies amb la flauta.	2.1. Desenvolupa habilitats per a interpretar melodies amb la flauta.	SIEP, CCL
		- Acompanyament de xicoteta percussió. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Tetris</i> .	3. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	3.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
MÚSICA	CONTEXTOS MUSICALS	- Enregistrament i reproducció del so.	4. Tindre coneixement del procés d'enregistrament i reproducció del so.	4.1. Coneix el procés d'enregistrament i reproducció del so.	CEC, CAA, CCL
			5. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de monodia medieval.	5.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CEC, CAA, CCL
		- Formats d'àudio comprimits i sense comprimir.	6. Reconèixer els formats comprimits i els que no ho estan.	6.1. Reconeix els formats comprimits i els que no ho estan.	CEC, CAA, CCL
		- El midi	7. Tindre coneixement de què és el midi.	7.1. Coneix què és el midi.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Treball amb midi.	8 - Obtinc arxius midi i els manipule amb l'audacity.	8.1. Manipule midis amb l'audacity.	SIEP, CMCT, CAA	

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i participa en les danses buscant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la importància de la tecnologia del so.	Aprecia la importància de la tecnologia del so.

Temporalització

1^r Trimestre.

1. Elements musicals: ritme, melodia i harmonia

2. La forma musical

3. La música popular urbana

Flauta

Llenguatge musical

2ⁿ Trimestre.

4. El folclore musical

5. La música i les arts escèniques

6. Música i tecnologia

Digitació flauta

Llenguatge musical

3^r Trimestre.

7. La música en el Renaixement

8. La música en el Barroc

9. El Classicisme musical

Digitació flauta

Llenguatge musical

UNITATS DIDÀCTIQUES 3r ESO

Unitat 1: La música en l'antiguitat clàssica

Temporalització

Mes de setembre

Objectius didàctics

- Escoltar de forma atenta diverses audicions i percebre el silenci i la finalitat d'aquest dins de l'audició.
- Conèixer com va sorgir la música.
- Saber la civilització en la qual es troben les bases de la música occidental.
- Comprendre l'aportació grega a la música occidental.

- Escoltar de forma atenta diverses audicions de música gregues.
- Saber les característiques de la monodia grega.
- Tindre coneixement dels instruments musicals grecs.
- Conèixer la música en la Roma antiga.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Improvisar esquemes rítmics amb un instrument de percussió.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- La música grega. - Audició: <i>Epitafi de Seikilos</i>	1. Reconèixer auditivament les característiques de la música grega.	1.1. Reconeix auditivament les característiques de la música grega.	SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- Creació de lletra sobre base de música rap.	2. Desenvolupar habilitats lingüístiques per a crear la lletra basant-se en una melodia donada.	2.1. Crea una lletra sobre una base musical donada.	SIEP, CCL
	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Acompanyament amb instrumental Orff.	3. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	3.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Els orígens de la música occidental. - La notació musical grega.	4. Conèixer l'origen de la música i els precedents grecs.	4.1. Coneix l'origen de la música i la base de la música occidental en la civilització grega.	CAA, SIEP, CEC
CONTEXTOS MUSICALS	- La mousiké. - Audició: <i>Cant d'Orestes</i> .	5. Tindre coneixement de les característiques més importants de la monodia grega.	5.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la monodia grega.	CEC, CAA, CCL
		6. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de monodia grega.	6.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CEC, CAA, CCL
	- La música en Roma antiga. - Audició: música de Roma.	7. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música en Roma.	7.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música en Roma.	CEC, CAA, CCL
		8. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de música antiga.	8.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música.	CEC, CAA, CCL

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Els motors de cerca de contingut a Internet.	9. Conèixer els principals motors de cerca de contingut a Internet.	9.1. Coneix els principals motors de cerca de contingut a Internet.	SIEP, CMCT, CAA
---------------------	--	---	---	-----------------------

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.

	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i participa en les danses buscant l'interés col·lectiu.
Consciència i expressions culturals.	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar les formes musicals medievals com manifestacions artístiques.	Valora l'aportació artística de la forma en el període de l'edat mitjana.

UNITAT 2: La música en l'Edat Mitjana

Temporalització

Mes d'octubre i dues primeres setmanes de novembre

Objectius didàctics

- Escoltar de forma atenta diverses audicions i percebre el silenci i la finalitat d'aquest dins de l'audició.
- Conèixer com va sorgir la música.
- Saber la civilització en la qual es troben les bases de la música occidental.
- Comprendre el significat de la notació pneumàtica i notació quadrada en l'edat mitjana.
- Conèixer les aportacions de Guido d'Arezzo a l'escriptura musical.
- Escoltar de forma atenta diverses audicions monòdiques i polifòniques medievals.
- Saber les característiques de la monodia religiosa i profana medievals.
- Percebre la importància del naixement de la polifonia en l'àmbit musical.
- Conèixer la forma polifònica més antiga: *l'organum*.
- Tindre coneixement de compositors medievals i les seues aportacions a la música.
- Practicar diferents ritmes sobre bases rítmiques ja dissenyades.
- Conèixer en què consistixen els gremis medievals, en concret els musicals.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Improvisar esquemes rítmics amb un instrument de percussió.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	<ul style="list-style-type: none"> - La monodia religiosa: el cant gregorià. - Audició: <i>Lux fulgebit</i>. - Audició: <i>Lux fulgebit</i>. - Audició: <i>Lux fulgebit</i>. 	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals del cant gregorià.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del cant gregorià.	SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La monodia profana: cant trobadoresc. - Audició: <i>Quan vei la lauzeta mover</i>, de Bernart de Ventadorn. 	2. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música trobadoresca.	2.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música trobadoresca.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La polifonia medieval. - Audició: <i>Sederunt Principes</i>, de Perotin. - Audició: <i>Ballade Dame, se vous m'estes lointeinne</i>, de G. Machaut. 	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música polifònica religiosa i profana.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música polifònica religiosa i profana.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de lletra sobre base de música rap. 	4. Desenvolupar habilitats lingüístiques per a crear la lletra basant-se en una melodia donada.	4.1. Crea una lletra sobre una base musical donada.	SIEP, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Cantiga 100</i>. 	5. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	5.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Els orígens de la música occidental. - La notació musical medieval: notació pneumàtica i quadrada. 	6. Conèixer l'origen de la música i els precedents grecs	6.1. Coneix l'origen de la música i la base de la música occidental en la civilització grega.	CAA, SIEP, CEC
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - El cant gregorià. - Audició: <i>Lux fulgebit</i>, cant gregorià. - Música trobadoresca. - Audició: <i>Quan vei la lauzeta</i>, de Bernart de Ventadorn. 	7. Tindre coneixement de les característiques més importants de la monodia medieval.	7.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la monodia medieval.	CEC, CAA, CCL
		8. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de monodia medieval.	8.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - L'Ars Antiqua. - Audició: <i>Sederunt Principes</i>, de Perotin. 	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la polifonia medieval.	9.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la polifonia medieval.	CEC, CAA, CCL
		10. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de polifonia medieval.	10.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb l'Ars Antiqua.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - L'Ars Nova. - Audició: <i>Ballade Dame, se vous m'estes lointeinne</i>, de G. Machaut. 	11. Tindre coneixement de les característiques més importants de la polifonia medieval.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la polifonia medieval.	CEC, CAA, CCL
		12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de polifonia medieval.	12.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb l'Ars Nova.	CEC, CAA, CCL

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Els motors de cerca de contingut a Internet.	13. Conèixer els principals motors de cerca de contingut a Internet.	13.1. Coneix els principals motors de cerca de contingut a Internet.	SIEP, CMCT, CAA
---------------------	--	--	--	-----------------------

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.

	d'aprenentatge.	
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i participa en les danses buscant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Appreciar les formes musicals medievals com manifestacions artístiques.	Valora l'aportació artística de la forma en el període de l'edat mitjana.

Unitat 3: La música en el Renaixement

Temporalització

Dues segones setmanes de novembre i dues primeres de desembre.

Objectius didàctics

- Conèixer el moviment intel·lectual i cultural que es va desenvolupar en el renaixement: l'humanisme.
- Tindre coneixement de les formes instrumentals renaixentistes.
- Conèixer les característiques principals de la música renaixentista.
- Comprendre el paper que va jugar la Reforma protestant i la Contrareforma catòlica en l'àmbit de la música religiosa.
- Conèixer el madrigal com a principal forma vocal profana renaixentista.
- Tindre coneixement de les tres escoles europees més representatives del renaixement musical: escola franc-flamenca, italiana i espanyola.
- Escoltar de forma atenta audicions.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.

- Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- La música instrumental renaixentista. - Audició: Diferències sobre <i>Guárdame las vacas</i> , d'Antonio Cabezón.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals del renaixement instrumental.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del renaixement instrumental.	SIEP CEC
	- La música vocal religiosa. - Audició: «Glòria» de la <i>Missa del papa Marcel</i> , de G. Palestrina.	2. Reconèixer auditivament la polifonia de la música vocal religiosa.	2.1. Reconeix auditivament la polifonia de la música vocal religiosa.	CAA, SIEP CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal profana. - Audició: <i>Bella angioletta, da le vaghe piume</i>, de C. Gesualdo. 	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música vocal profana.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música vocal profana.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Les escoles europees. - Audició: <i>Ave Maria</i>, de T. L. de Victoria. 	4. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música vocal religiosa.	4.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música vocal religiosa.	CAA SIEP CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de motius musicals. 	5. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en una melodia donada.	5.1. Crea motius sobre una base musical donada.	SIEP CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrument Orff: <i>Belle qui tiens ma vie</i>. 	6. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	6.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP CSYC CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Treball sobre la veu. 	7. Crear un treball basat en la veu.	7.1. Crea un treball basat en la veu.	SIEP CAA CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - La música instrumental renaixentista. - Audició: Diferències sobre <i>Guárdame las vacas</i>, d'Antonio Cabezón. 	8. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música instrumental renaixentista.	8.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música instrumental renaixentista.	CEC CAA CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal religiosa. - Audició: «Glòria» de la <i>Missa del papa Marcel</i>, de G. Palestrina. 	<p>9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música vocal religiosa renaixentista.</p> <p>10. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música vocal religiosa renaixentista.</p>	<p>9.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la de la música vocal religiosa renaixentista.</p> <p>10.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música vocal religiosa renaixentista.</p>	CEC CAA CCL

	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal profana. - Audició: <i>Bella angioletta, da le vaghe piume</i>, de C. Gesualdo. 	<p>11. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música vocal profana renaixentista.</p> <p>12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música vocal profana renaixentista.</p>	<p>11.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música vocal profana renaixentista.</p> <p>12.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música vocal profana renaixentista.</p>	<p>CEC CAA CCL</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Les escoles europees. - Audició: <i>Ave Maria</i>, de T. L. de Victoria. 	<p>13. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música vocal religiosa renaixentista de la Contrareforma catòlica.</p>	<p>13.1. Coneix les característiques més importants de la música vocal religiosa renaixentista de la Contrareforma catòlica.</p>	<p>CAA SIEP CEC</p>
MÚSICA I TECNOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - Veu i tecnologia: la presa de so. 	<p>14. Conèixer el procés d'enregistrament i edició del so.</p>	<p>14.1. Coneix el procés d'enregistrament i edició del so.</p>	<p>SIEP CMCT CAA CD</p>

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor o professora.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta, amb actitud atenta i respectuosa, els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.

<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies, generant textura polifònica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa buscant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període del renaixement.

Unitat 4: La música en el Barroc

Temporalització

Mes de gener i principi de febrer

Objectius didàctics

- Conèixer les principals característiques de la música barroca.
- Saber quins són els instruments que constitueixen l'orquestra barroca.
- Tindre coneixement de les formes instrumentals barroques.
- Conèixer les característiques principals de la música renaixentista.
- Comprendre la importància del naixement de l'òpera i la seua transcendència internacional.
- Conèixer les formes vocals religioses: l'oratori i la cantata.
- Tindre coneixement dels compositors més representatius del lent barroc.
- Escoltar de forma atenta audicions de música vocal i instrumental barroca.
- Conèixer els elements que conformen els instruments de vent i el seu funcionament.
- Escoltar de forma atenta audicions interpretades per instruments de vent fusta i vent metall.
- Crear motius musicals utilitzant les notes re, mi, sol, la, si.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Conèixer en què consistix l'enregistrament per pistes.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	<ul style="list-style-type: none"> - La música instrumental barroca. - Audicions: <i>Segon moviment, allegro del Concert per a oboè i orquestra en sol menor núm. 3</i> de G. F. Händel. - <i>Sonata piano forte</i>, de G. Gabrieli. 	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals del Barroc instrumental.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del Barroc instrumental.	SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal profana. - Audició: «En questo lieto e Fortunato giorno», <i>Orfeo</i> de C. Monteverdi. 	2. Reconèixer auditivament la polifonia de la música vocal profana.	2.1. Reconeix auditivament la polifonia de la música vocal profana.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal religiosa. - Audició: Coral «Befiehl du deine Wege» de l'oratori <i>La passió segons sant Mateu</i>, de J. S. Bach. 	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música vocal religiosa.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música vocal religiosa.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu de J. S. Bach. - Audició: <i>Tocata en Re menor</i>, J. S. Bach. 	4. Reconèixer auditivament l'instrument que interpreta la tocata.	4.1. Reconeix auditivament l'instrument que interpreta la tocata.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu de G. F. Händel. - Audició: «Segon moviment Alla Hornpipe», de la <i>Suite núm. 2 en Re major, Música aquàtica</i>. 	5. Reconèixer auditivament si apareixen instruments de vent o corda.	5.1. Reconeix auditivament si apareixen instruments de vent o corda.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu d'Antonio Vivaldi. - Audició: «Primer moviment concert per a violí i orquestra de corda», <i>L'hivern, Les quatre estacions</i>, d'A. Vivaldi. 	6. Reconèixer auditivament l'estructura formal.	6.1. Reconeix auditivament l'estructura formal.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de motius musicals amb notes <i>re, mi, sol, la, si</i>. 	7. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en una melodia donada.	7.1. Crea motius melòdics sobre una base musical donada.	SIEP, CEC

INTERPRETACIÓ CREACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Sarabanda</i>, de G. F. Händel. 	8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	8.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Muntatge de composició rítmica. 	9. Crear una composició rítmica.	9.1. Crea una composició rítmica.	SIEP, CAA, CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - La música instrumental barroca. - Audicions: «Segon moviment, allegro» del <i>Concert per a oboè i orquestra en sol menor núm. 3</i>, de G. F. Händel. - <i>Sonata piano forte</i> de G. Gabrieli 	10. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música instrumental barroca.	10.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música instrumental barroca.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal profana. - Audició: «In questo lieto i Fortunato giorno», <i>Orfeo</i>, de C. Monteverdi. 	11. Tindre coneixement de les característiques més importants de l'òpera. 12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició d'òpera.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives de l'òpera. 12.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb l'òpera.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal religiosa. - Audició: Coral «Befiehl du deine Wege» de l'oratori <i>La passió segons sant Mateu</i>, de J. S. Bach. 	13. Tindre coneixement de les característiques més importants del corall alemany. 14. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició del corall alemany.	13.1. Coneix les característiques musicals més representatives del corall alemany. 14.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb el corall alemany.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu de J. S. Bach. - Audició: <i>Tocata en Re menor</i>, de J. S. Bach. 	15. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu de J. S. Bach	15.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu de J. S. Bach.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu de G. F. Händel. - Audició: «Segon moviment Alla Hornpipe», de la <i>Suite núm. 2 en Re major, Música aquàtica</i>. 	16. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu de G. F. Händel.	16.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu de G. F. Händel.	CAA, SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - L'estil compositiu d'Antonio Vivaldi. - Audició: «Primer moviment concert per a violí i orquestra de corda», <i>L'hivern, Les quatre estacions</i>, d'A. Vivaldi. 	17. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu d'Antonio Vivaldi.	17.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu d'Antonio Vivaldi.	CAA, SIEP, CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - L'enregistrament per pistes. 	18. Conèixer el procés d'enregistrament per pistes.	18.1. Coneix el procés d'enregistrament per pistes.	SIEP, CMCT, CAA, CD

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús de la percussió corporal d'una manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta, amb actitud atenta i respectuosa, els diferents ritmes.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies barroques.
<i>Competències socials i</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i

<i>cíviques</i>	context de l'escola.	companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa buscant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta, amb instruments i de forma expressiva, les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període barroc.

Unitat 5: El classicisme musical

Temporalització

2 últimes setmanes de febrer i mes de març

Objectius didàctics

- Conèixer l'entorn social en el qual es va desenvolupar l'edat d'or de la música: el classicisme.
- Tindre coneixement de les formes instrumentals clàssiques: sonata, simfonia i concert.
- Conèixer les característiques principals de la música clàssica.
- Conèixer l'òpera com a principal forma vocal profana clàssica.
- Tindre coneixement dels tres compositors més representatius de la música clàssica.
- Conèixer les característiques dels instruments de corda: els seus elements, el seu funcionament i la seua classificació.
- Escoltar de forma atenta audicions en les quals apareguen diferents instruments de corda.
- Crear motius musicals i interpretar-los amb la flauta.
- Participar en improvisacions instrumentals.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental i vocal de forma activa.
- Conèixer la professió de productor musical.
- Saber analitzar partitures de música de diferents èpoques.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- Característiques de la música clàssica. - Audició: «Primer moviment <i>allegro</i> », <i>Sonata per a piano núm. 16 en do major</i> , de W.A. Mozart.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals del classicisme.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del classicisme.	SIEP CEC
	- La música instrumental clàssica. - Audició: «Simfonia núm. 94 en sol major», <i>La Sorpresa</i> , Haydn.	2. Reconèixer auditivament la simfonia.	2.1. Reconeix auditivament la simfonia.	CAA SIEP CEC
	- La música vocal clàssica. - Audició: «Che farò senza Euridice», <i>Orfeu i Euridice</i> , de C. W. Gluck.	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música vocal profana.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música vocal profana.	CAA SIEP CEC
	- Joseph Haydn. - Audició: «Poco adagio, cantabile», <i>Quartet en do major, Emperador</i> .	4. Reconèixer auditivament les característiques compositives de J. Haydn.	4.1. Reconeix auditivament les característiques compositives de J. Haydn.	CAA SIEP CEC
	- W. A. Mozart. - Audició: «Der Vogelfänger bin ich ja», <i>La flauta màgica</i> , de W. A. Mozart.	5. Reconèixer auditivament les característiques compositives de W. A. Mozart.	5.1. Reconeix auditivament les característiques compositives de W. A. Mozart.	CAA SIEP CEC
	- L. V. Beethoven. - Audició: «Primer moviment: <i>Allegro amb brio</i> », <i>Simfonia núm. 5</i> , de L. V. Beethoven.	6. Reconèixer auditivament les característiques compositives de L. V. Beethoven.	6.1. Reconeix auditivament les característiques compositives de L. V. Beethoven.	CAA SIEP CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	- Creació de motius musicals.	7. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en una melodia donada.	7.1. Crea motius sobre una base musical donada.	SIEP CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: «Cor d'esclaus», <i>La flauta màgica</i> , de W. A. Mozart.	8. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	8.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP CSYC CEC

	- Treball sobre la música en diferents èpoques.	9. Crear una taula de doble entrada amb els períodes de música comparats.	9.1. Crea una taula de doble entrada amb els períodes de música comparats.	SIEP CAA CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	- Característiques de la música clàssica. - Audició: «Primer moviment allegro», <i>Sonata per a piano núm. 16 en do major</i> , de W.A. Mozart.	10. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música clàssica.	10.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música clàssica.	CEC CAA CCL
	- La música instrumental clàssica. - Audició: «Simfonia núm. 94 en sol major», <i>La Sorpresa</i> , de J. Haydn.	11. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música instrumental clàssica.	11.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música instrumental clàssica.	CEC CAA CCL
	- La música vocal clàssica. - Audició: «Che farò senza Euridice», <i>Orfeu i Euridice</i> , de C. W. Gluck.	12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música vocal clàssica.	12.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música vocal profana clàssica.	CEC CAA CCL
	- L'estil compositiu de J. Haydn. - Audició: «Poco adagio, cantabile» <i>Quartet en do major, Emperador</i> .	13. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu de J. Haydn.	13.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu de J. Haydn.	CEC CAA CCL
	- L'estil compositiu de W. A. Mozart. - Audició: «Der Vogelfanger bin ich ja», <i>La flauta màgica</i> , de W. A. Mozart.	14. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu de W. A. Mozart.	14.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu de W. A. Mozart.	CEC CAA CCL
	- L'estil compositiu de L. V. Beethoven - Audició: «Primer moviment: Allegro amb brio», <i>Simfonia núm. 5</i> , de L. V. Beethoven	15. Tindre coneixement de trets de l'estil compositiu de L. V. Beethoven.	15.1. Té coneixement de trets de l'estil compositiu de L. V. Beethoven.	CAA, SIEP CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Eines multimèdia per a realitzar presentacions.	16. Adquirir estratègies de recerca d'informació i d'elaboració de presentacions multimèdia.	16.1. Adquireix estratègies de recerca d'informació i d'elaboració de presentacions multimèdia.	SIEP CMCT CAA CD

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies generant textura polifònica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les

		composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període del classicisme.

Unitat 6: El romanticisme musical

Temporalització

Abril i primera setmana de maig

Objectius didàctics

- Conèixer les principals característiques de la música romàntica.
- Tindre coneixement de les formes instrumentals romàntiques: xicotetes peces per a piano, simfonies i poemes simfònics.
- Comprendre la importància del lied a Alemanya, l'òpera italiana i la seua transcendència internacional juntament amb l'òpera alemanya.
- Tindre coneixement dels compositors més representatius del romanticisme: F. Chopin, F. Schubert, G. Verdi i R. Wagner.
- Escoltar de forma atenta audicions de música vocal i instrumental romàntica.
- Conèixer els elements que conformen els instruments de teclat i el seu funcionament.
- Escoltar de forma atenta audicions interpretades per instruments de teclat.
- Crear melodies amb les notes de l'escala de sol major.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Conèixer en què consistix l'ofici d'arranjador.
- Tindre la capacitat d'investigar sobre les biografies dels compositors.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
ESCOLTA	- La música vocal romàntica - Audició: «La donna è mobile», <i>Rigoletto</i> , de Giuseppe Verdi.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música vocal romàntica.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música vocal romàntica.	SIEP, CEC
	- La música instrumental romàntica. - Audició: «Florestan», <i>Carnaval</i> , de Robert Schumann.	2. Reconèixer auditivament la música instrumental romàntica.	2.1. Reconeix auditivament la música instrumental romàntica.	CAA, SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La simfonia romàntica. - Audició: «Marxa cap al patíbul, quart moviment», <i>Simfonia fantàstica</i>, d'Héctor Berlioz. 	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la simfonia romàntica.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la simfonia romàntica.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREATIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - El nacionalisme musical. - Audició: «Vltava», <i>Má Vlast</i>, de Bedrich Smetana. 	4. Reconèixer auditivament característiques del nacionalisme musical.	4.1. Reconeix auditivament característiques del nacionalisme musical.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de melodies utilitzant les notes de l'escala de sol major. 	5. Desenvolupar habilitats per a crear melodies utilitzant les notes de l'escala de sol major.	5.1. Crea melodies utilitzant les notes de l'escala de sol major.	SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta. - Acompanyament amb instrumenta l Orff: <i>Pavana</i> de Gabriel Faure 	6. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	6.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Interpretació amb flauta l'escala de sol major. 	7. Interpretar l'escala de sol major.	7.1. Interpreta amb flauta l'escala de sol major.	SIEP, CAA, CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal romàntica - Audició: «La donna è mobile», <i>Rigoletto</i>, de Giuseppe Verdi. 	8. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música vocal romàntica.	8.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música vocal romàntica.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La simfonia romàntica. - Audició: «Marxa cap al patíbul, quart moviment», <i>Simfonia fantàstica</i>, d'Héctor Berlioz. 	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la simfonia. 10. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la simfonia.	9.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la simfonia. 10.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la simfonia.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La música instrumental romàntica. - Audició: «Florestan», <i>Carnaval</i>, de Robert Schumann. 	11. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música per a piano. 12. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música per a piano.	11.1. Coneix les característiques musicals més representatives de la música per a piano. 12.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música per a piano.	CEC, CAA, CCL

MÚSICA I TECNOLOGIA	- L'arranjador.	13. Conèixer l'ofici d'arranjador musical.	13.1. Coneix l'ofici d'arranjador musical.	SIEP, CMCT, CAA, CD
---------------------	-----------------	--	--	---------------------

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús de la percussió corporal d'una manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents ritmes.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies romàntiques.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit</i>	Desenvolupar la iniciativa de	Demostra interès, constància i

emprenedor	l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
Consciència i expressions culturals	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període del Romanticisme.

Unitat 7: La música al segle XX

Temporalització

Últimes setmanes del curs

Objectius didàctics

- Conèixer en què consistix l'impressionisme musical i els seus compositors més representatius.
- Tindre coneixement de les característiques del segon nacionalisme.
- Conèixer les característiques principals de l'expressionisme amb A. Schönberg com a compositor més representatiu.
- Conèixer l'estil del neoclassicisme musical.
- Tindre coneixement dels diferents estils compositius sorgits a partir de 1950.
- Conèixer les característiques dels instruments de percussió.
- Escoltar de forma atenta audicions en les quals apareguen diferents instruments de percussió.
- Improvisar motius musicals amb instruments de percussió.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Crear instruments de xicoteta percussió.
- Saber elaborar un treball sobre dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA - La música impressionista. - Audició: <i>Preludi a la migdiada d'un faune</i> , de Claude Debussy.	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals de l'impressionisme.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de l'impressionisme.	SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La música del segon nacionalisme. - Audició: <i>Noche en los jardines de España</i>, de Manuel de Falla. 	2. Reconèixer auditivament les característiques de la música del segon nacionalisme.	2.1. Reconeix auditivament les característiques de la música del segon nacionalisme.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música expressionista. - Audició: <i>Variacions per a orquestra op 31</i>, d'Arnold Schönberg. 	3. Reconèixer auditivament les característiques musicals de l'expressionisme.	3.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de l'expressionisme.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - El neoclassicisme musical. - Audició: «Obertura», <i>Pulcinella</i>, d'Igor Stravinsky. 	4. Reconèixer auditivament les característiques musicals del neoclassicisme.	4.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del neoclassicisme.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música a partir de 1950. - Audició: <i>Music in fifths</i>, de Philip Glass. 	5. Reconèixer auditivament les característiques musicals del minimalisme.	5.1. Reconeix auditivament les característiques musicals del minimalisme.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Improvisació musical amb instruments de percussió. 	6. Desenvolupar habilitats per a improvisar musicalment amb instruments de percussió.	6.1. Improvisa musicalment amb instruments de percussió.	SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Dansa hongaresa</i>, de Béla Bartók. 	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació instrumental.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Treball sobre dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música. 	8. Crear un treball amb dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	8.1. Crea un treball amb dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	SIEP, CAA, CSYC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música impressionista. - Audició: Preludi a la migdiada d'un faune, de Claude Debussy. 	9. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música impressionista.	9.1. Coneix les característiques més importants de la música impressionista.	CEC, CAA, CCL

CONTEXTOS MUSICALS	<ul style="list-style-type: none"> - La música del segon nacionalisme - Audició: «En el Generalife», <i>Noche en los jardines de España</i>, de Manuel de Falla. 	<p>10. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música del segon nacionalisme.</p> <p>11. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música nacionalista acadèmica.</p>	<p>10.1. Coneix les característiques més importants de la música del segon nacionalisme.</p> <p>11.1. Desenvolupa la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música nacionalista acadèmica.</p>	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - L'expressionisme musical. - Audició: <i>Variacions per a orquestra op 31</i>, d'Arnold Schönberg. 	<p>12. Tindre coneixement de les característiques més importants de l'expressionisme musical.</p> <p>13. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de la música expressionista.</p>	<p>12.1. Coneix les característiques més importants de l'expressionisme musical.</p> <p>13.1. Contribueix a desenvolupar la seua sensibilitat artística en relació amb la música expressionista.</p>	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La música neoclàssica. - Audició: «Obertura», <i>Pulcinella</i>, d'Igor Stravinsky. 	<p>14. Tindre coneixement de les característiques més importants de la música neoclàssica.</p>	<p>14.1. Coneix les característiques més importants de la música neoclàssica.</p>	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - El serialisme integral, la música aleatòria, la música concreta, la música electrònica i altres corrents musicals. 	<p>15. Tindre coneixement dels diferents estils musicals de la segona meitat del s. XX.</p>	<p>15.1. Té coneixement dels diferents estils musicals de la segona meitat del s. XX.</p>	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - Creació musical amb dispositius mòbils. 	<p>16. Enregistrar i mesclar amb dispositiu mòbil una melodia.</p>	<p>16.1. Enregistra i mescla amb dispositiu mòbil una melodia.</p>	CAA, SIEP, CEC

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la forma musical «concert» com a manifestació artística.	Valora l'aportació artística de la forma en el període musical del segle XX.

Unitats didèctiques 1r Batxillerat: Llenguatge i Pràctica Musical.

UNITAT DIDÀCTICA 1

- El timbre, la veu. La veu, expressió humana i instrument. Producció i emissió de la veu.
- Classificació de les veus. Agrupacions vocals.
 - 1 Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.
 - 2 El jazz i les seues característiques

UNITAT DIDÀCTICA 2

1. La durada del so. La pulsació de la música. Les figures rítmiques. El compàs.
2. Les formes musicals. El cànon. L'obstinat.
3. El pop.
4. Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.

UNITAT DIDÀCTICA 3

- La síncope.
- El contratemps.
- L'escala pentatònica.
- Els signes de repetició.
- La música popular urbana.
- Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.

UNITAT DIDÀCTICA 4

- Textures musicals: la monodia i la polifonia.
- Formes musicals simples
- Les notes i les claus musicals.
- Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.

UNITAT DIDÀCTICA 5

- Termes de dinàmica.
- Termes de moviment o *tempo*. (I)
- Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.
- Composició i improvisació peces musicals, individualment i en grup, a partir d'elements morfològics del llenguatge musical treballades prèviament.

UNITAT DIDÀCTICA 6

- Termes de moviment o *tempo*. (II)
- Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols

binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.

- Elaboració d'arranjaments per a cançons seleccionant i combinant els elements constitutius del llenguatge musical.

UNITAT DIDÀCTICA 7

- Realització, vocal o instrumental, de fórmules rítmiques bàsiques originades pel pols binari o ternari, les seues variants, grups de valoració especial, canvis de compàs, la síncope, l'anacrusa, etc.
- El fenomen fisicoharmònic, el moviment ondulatori, la sèrie de Fourier.
- Fonaments dels sistemes d'afinació. Les proporcions associades als intervals

UNITAT DIDÀCTICA 8

- La digitalització del so analògic.
- La síntesi de so: el mostratge (samplers), els filtres de freqüències, multipistes.
- El maquinari musical: els ordinadors, les targetes de so, les connexions.
- Tipus de programari musical: editors de partitures, seqüenciadors, programes generadors d'acompanyaments, taula de mescles.
- Pràctica dels sistemes de gravació, analògica o digital, de processament de sons de comunicació MIDI, en interpretacions o creacions pròpies.

Unitat 1: Llenguatge musical I

Temporalització

Mes de setembre i dues setmanes d'octubre

Objectius didàctics

- Identificar i reproduir ritmes binaris i ternaris
- Conèixer els compassos simples i compostos.
- Conèixer els grups de valoració especial.
- Identificar les síncopes i les notes a contratemps en una partitura.
- Llegir ritmes amb instruments de percussió i amb el cos.
- Improvisar motius musicals amb instruments de percussió.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Cantar melodies amb els elements musicals i rítmics treballats.
- Aprendre a utilitzar el programa Audacity per a canviar tempos a un àudio.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- Intervals. - Audició: <i>Scherezade</i> de Rimsky-Korsakov.	1. Reconèixer auditivament diferents intervals proposats pel professor.	1.1. Reconeix auditivament diferents intervals proposats pel professor.	SIEP, CEC
	- Ritmes binaris i ternaris. - Audició: <i>Epitafi de Seikilos</i> .	2. Reconèixer auditivament diferents ritmes en una partitura.	2.1. Reconeix auditivament diferents ritmes en una partitura.	CAA, SIEP, CEC
	- Modes medievals. - Audició: Cant gregorià.	3. Reconèixer auditivament els modes medievals.	3.1. Reconeix auditivament els modes medievals	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREATIÓ	- Improvisació musical amb instruments de percussió.	4. Desenvolupar habilitats per a improvisar musicalment amb instruments de percussió.	4.1. Improvisa musicalment amb instruments de percussió.	SIEP, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Scherezade</i> de Rimsky-Korsakov.	5. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	5.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Treball sobre dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	6. Crear un treball basat en l'estudi de dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	6.1. Crea un treball basat en l'estudi de dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	SIEP, CAA, CSYC

	<ul style="list-style-type: none"> - Grups de valoració especial. - Audició: <i>West side story</i> de Leonard Bernstein. 	7. Tindre coneixement dels grups de valoració especial.	7.1. Coneix els grups de valoració especial.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Les síncopes. 	8. Treballar les síncopes dins de la composició musical.	8.1. Interpreta melodies que utilitzen síncopes.	CAA
	<ul style="list-style-type: none"> - Els compassos simples i els compostos. 	9. Tindre coneixement dels diferents tipus de compassos.	9.1. Té coneixement dels diferents tipus de compassos.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	<ul style="list-style-type: none"> - Manipulació del programa Audacity. 	10. Canviar el tempo d'un àudio.	10.1. Canvia el tempo d'un àudio	CAA, SIEP, CEC

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera	Demostra interès, constància i iniciativa en la

<i>esperit emprenedor</i>	individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la música antiga	Valora l'aportació artística de la música antiga.

Activitats

Activitat 1: Ritmes

- Llegim i reproduïm ritmes binaris i ternaris a través de llegir i entonar diverses partitures.
- Escoltem diferents audicions per tal de reconèixer patrons rítmics i després imitar-los.
- A partir de la lectura de partitures identifiquem els grups de valoració especial.
- Identificar les síncopes i les notes a contratemps en una partitura.

Activitat 2: Compassos

- Saber reconèixer els diferents tipus compassos en una partitura.
- A partir d'una indicació de compàs reconec els numeradors i denominadors.
- Cree partitures senzilles utilitzant els nous compassos apresos.
- Cantar i toque les melodies escrites pels companys amb flauta o instruments Orff.

Activitat 3: Interpretació

- Llegir ritmes amb instruments de percussió i amb el cos.
- Improvisar motius musicals amb instruments de percussió.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Cantar melodies amb els elements musicals i rítmics treballats.

Activitat 4: Valoració especial

- Llegim i cantem partitures amb grups de valoració especial.
- Obtenim informació complementària sobre els grups de valoració especial a través d'internet.
- A partir de l'anàlisi de partitures identifiquem grups de valoració especial.

Activitat 5: Més tempo

- Repassem els termes referits al tempo i els aprenem.
- Interpretem amb la flauta una mateixa partitura amb diferents tempos per diferenciar-los.

- Aprendre a utilitzar el programa Audacity pera canviar tempos a un àudio.

Activitat 6: El llenguatge dels instruments de percussió

- Treballem l'acompanyament de Scherezade amb instrumental de percussió.
- Acompanyem amb els instruments de percussió altres partitures proposades pel professor.

Unitat 2: L'expressió musical i la dinàmica

Temporalització

Mes d'octubre i dues setmanes de novembre

Objectius didàctics

- Conèixer el terme expressió musical.
- Saber reconèixer els diferents tipus d'indicacions referides a la dinàmica.
- Identificar els termes per a referir-se a l'agògica.
- Conèixer la evolució dels termes agògics.
- Conèixer la evolució dels termes referits a la dinàmica.
- Conèixer altres tipus d'indicacions referits a la interpretació.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Cantar melodies amb els elements agògics i dinàmics treballats.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	CC
ESCOLTA	- L'expressió musical. - Audició: 1492 de Vangelis.	1. Reconèixer auditivament diferents procediments d'expressió musical.	1.1. Reconeix auditivament diferents procediments d'expressió musical.	SIEP, CEC
	- La dinàmica. - Audició: <i>Les quatre estacions</i> de Vivaldi.	2. Reconèixer auditivament diferents dinàmiques en una partitura.	2.1. Reconeix auditivament diferents dinàmiques en una partitura.	CAA, SIEP, CEC

INTERPRETACIÓ CREATIÓ	- Interpretar <i>Les quatre estacions</i> de Vivaldi.	3. Desenvolupar habilitats per a improvisar musicalment amb instruments de percussió.	3.1. Improvisa musicalment amb instruments de percussió.	SIEP, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>1492</i> de Vangelis.	4. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	4.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Els termes de dinàmica. - Audició: <i>Sonata piano forte</i> , de G. Gabrieli.	5. Tindre coneixement dels termes de dinàmica més utilitzats. 6. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de música de diferents èpoques.	5.1. Coneix els termes de dinàmica més utilitzats. 6.1. Desenvolupa la sensibilitat artística en activitats d'audició de música de diferents èpoques.	CEC, CAA, CCL
	- Els termes d'agògica. - Audició: Peces amb diferents agògiques.	7. Tindre coneixement dels termes agògics més utilitzats.	7.1. Coneix els termes agògics més utilitzats.	CAA, SIEP, CEC
	- Termes que modifiquen la interpretació.	8. Conèixer altres termes que modifiquen la interpretació.	8.1. Coneix altres termes que modifiquen la interpretació.	CAA
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Manipulació del programa Audacity.	9. Canviar la intensitat d'un àudio.	9.1. Canvia la intensitat d'un àudio	CAA, SIEP, CEC

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera	Demuestra interès, constància i iniciativa en la

<i>esperit emprenedor</i>	individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la música antiga	Valora l'aportació artística de la música antiga.

Activitats

Activitat 1: Expressió

- Relacionem diferents conceptes relacionats amb l'expressió amb el seu significat.
- Escoltem diferents audicions per tal de reconèixer els elements expressius presents.
- A partir de la lectura de partitures identifiquem els elements expressius presents.
- Cantem partitures intentant expressar correctament segons els termes que ens apareguen.

Activitat 2: Agògica

- Relacionem diferents conceptes relacionats amb l'agògica amb el seu significat.
- Escoltem diferents audicions per tal de reconèixer els elements agògics presents.
- A partir de la lectura de partitures identifiquem els elements agògics presents.
- Cantem partitures intentant realitzar correctament els termes agògics que ens apareguen.

Activitat 3: Història de l'agògica i la dinàmica

- Investiguem sobre l'agògica i la dinàmica i intentant trobar partitures antigues on ja apareguen aquests termes.
- Interpretem alguna partitura antiga que troben els alumnes.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.

Activitat 4: Interpretem

- Llegim i cantem partitures amb diferents agògiques i dinàmiques que suggereixquen els alumnes.
- Toquem partitures amb instruments Orff que continguin canvis dinàmics i agògics.

Unitat 3: Llenguatge musical II

Temporalització

Final de novembre i desembre

Objectius didàctics

- Conèixer els intervals.
- Saber reconèixer els diferents tipus d'escales: majors, menors, cromàtica, pentatòniques, hexàtones, de blues i els modes antics.
- Reconèixer les tonalitats d'una composició a partir de la seua armadura.
- Practicar l'entonació de diferents intervals.
- Reconèixer melodies de diferents parts del món a través de les escales que utilitzen.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Cantar melodies amb els elements musicals i rítmics treballats.
- Construir melodies utilitzant diferents tipus d'escales.
- Conèixer el concepte d'harmonia.
- Practicar el transport.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC	
ESCOLTA	- Intervals. - Audició: Simfonia I Gustav Mahler.	1. Reconèixer auditivament diferents intervals proposats pel professor.	1.1. Reconeix auditivament diferents intervals proposats pel professor.	SIEP, CEC
	- Ritmes binaris i ternaris. - Audició: <i>West side Story</i> de Bernstein.	2. Reconèixer auditivament diferents ritmes en una partitura.	2.1. Reconeix auditivament diferents ritmes en una partitura.	CAA, SIEP, CEC
	- Modes medievals. - Audició: Cant gregorià.	3. Reconèixer auditivament els modes medievals.	3.1. Reconeix auditivament els modes medievals	CAA, SIEP, CEC

INTERPRETACIÓ CREATIÓ	- Improvisació musical amb instruments de percussió.	4. Desenvolupar habilitats per a improvisar musicalment amb instruments de percussió.	4.1. Improvisa musicalment amb instruments de percussió.	SIEP, CEC
	- Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: Simfonia I Gustav Mahler	5. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	5.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Treball sobre dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	6. Crear un treball basat en l'estudi de dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	6.1. Crea un treball basat en l'estudi de dispositius tecnològics utilitzats per a reproduir música.	SIEP, CAA, CSYC
	- Les escales musicals. - Audició: Peces construïdes amb diferents escales,	7. Tindre coneixement de les escales més utilitzades. 8. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de música de diferents èpoques.	7.1. Coneix les escales més utilitzades. 8.1. Desenvolupa la sensibilitat artística en activitats d'audició de música de diferents èpoques.	CEC, CAA, CCL
	- Harmonia.	9. Tindre coneixement del concepte d'harmonia.	9.1. Coneix el concepte d'harmonia.	CAA, SIEP, CEC
	- Graus tonals.	10. Treballar els graus tonals.	10.1. Coneix els graus tonals.	CAA

	- El transport.	11. Treballar el transport d'una melodia.	11.1. Transporta una melodia.	CEC, CAA, CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Manipulació del programa Audacity.	12. Canviar el tempo d'un àudio.	12.1. Canvia el tempo d'un àudio	CAA, SIEP, CEC

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Assoliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies de corrents musicals diferents.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera	Demuestra interès, constància i iniciativa en la

<i>esperit emprenedor</i>	individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interés col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la música antiga	Valora l'aportació artística de la música antiga.

Activitats

Activitat 1: Analitzem intervals

- A partir de diferents parells de notes identifique els intervals resultants.
- Escoltem diferents audicions per tal de reconèixer intervals.
- A partir de la lectura de partitures identifiquem intervals.
- Entone diferents intervals de forma aïllada i després dins de melodies.

Activitat 2: Les escales

- Saber reconèixer els diferents tipus d'escales: majors, menors, cromàtica, pentatòniques, hexàtones, de blues i els modes antics.
- A partir de l'anàlisi d'una partitura identifique l'escala en que està escrita.
- Analitze partitures de cant gregorià per a deduir el mode en que es van escriure.
- Escric melodies amb algunes de les escales i modes treballats.
- A partir d'una armadura dedueix la tonalitat en la que em trobe.

Activitat 3: Interpretació

- Llegir ritmes amb instruments de percussió i amb el cos.
- Improvisar motius musicals amb instruments de percussió.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.
- Cantar melodies amb els elements musicals i rítmics treballats.

Activitat 4: Al dictat

- Escric a la pissarra diferents intervals i en toque 1 per a que l'identifiquen.
- Entonen els intervals escrits.
- Faig dictats d'intervals. Primer dues notes i vaig ampliant.

Activitat 5: Taller de compositor

- Propose varies notes desordenades, han de construir l'escala derivada i dir quina és.
- Amb alguna de les escales que he ordenat anteriorment cree melodies senzilles.
- Cree, per grups, una cançó per a tocar amb la flauta i un senzill acompanyament

instrumental. Després, cada grup l'assaja i interpreta la seua. Es pot fer una votació i les millors (o totes) són interpretades per tot la classe.

Unitat 4: L'evolució de la notació musical

Temporalització

Mesos de gener i febrer

Objectius didàctics

- Conèixer l'evolució dels diferents sistemes d'escriptura musical que s'han donat al llarg del temps.
- Conèixer la necessitat d'una transmissió escrita de la música.
- Saber quins factors han influït en l'evolució de la notació musical.
- Reconèixer la notació mesopotàmica.
- Reconèixer la notació alfabètica grega.
- Saber què eren els pneumes.
- Tindre coneixement de la notació quadrada.
- Comprendre com era la notació al Renaixement.
- Conèixer les grafies contemporànies.
- Valorar la importància de la notació i com pot ser el seu futur.
- Saber utilitzar grafies no convencionals per a compondre peces senzilles.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- La música escrita mesopotàmica. - Audicions: <i>Himne a Nikal</i> .	1. Reconèixer auditivament les característiques musicals de la música mesopotàmica.	1.1. Reconeix auditivament les característiques musicals de la música mesopotàmica.	SIEP, CEC
	- La música escrita grega antiga. - Audició: <i>Cor d'Orestes</i> , d'Eurípides.	2. Reconèixer auditivament la música grega antiga.	2.1. Reconeix auditivament la música grega antiga.	CAA, SIEP, CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal religiosa en l'Edat Mitjana. Cant gregorià pneumàtic. - Audició: Cant gregorià. 	3. Reconèixer auditivament la música vocal religiosa en l'Edat Mitjana.	3.1. Reconeix auditivament la música vocal religiosa en l'Edat Mitjana.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - El contrapunt renaixentista. 	4. Reconèixer auditivament la música renaixentista.	4.1. Reconeix auditivament la música renaixentista.	CAA, SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La notació contemporània. - Audició: Hilicopter string quartet, d'Stockhausen.. 	5. Reconèixer auditivament noves formes d'escriptura musical al segle XX.	5.1. Reconeix auditivament noves formes d'escriptura musical al segle XX.	CAA, SIEP, CEC
INTERPRETACIÓ CREATIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Creació de motius musicals amb notació contemporània. 	6. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en noves grafies musicals.	6.1. Crea motius melòdics basant-se en noves grafies musicals.	SIEP, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Himne a Nikal</i>. 	7. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	7.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Muntatge d'una composició rítmica amb noves grafies musicals. 	8. Crear una composició rítmica amb noves grafies musicals.	8.1. Crea una composició rítmica amb noves grafies musicals.	SIEP, CAA, CSYC
	<ul style="list-style-type: none"> - La notació cuneïforme mesopotàmica. 	9. Reconèixer la notació musical cuneïforme mesopotàmica.	9.1. Reconeix la notació musical cuneïforme mesopotàmica.	CEC, CAA, CCL
	<ul style="list-style-type: none"> - La notació alfabètica grega antiga. 	10. Reconèixer la notació alfabètica grega antiga.	10.1. Reconeix la notació alfabètica grega antiga.	CEC, CAA, CCL

	- La notació pneumàtica en l'Edat Mitjana.	11. Reconèixer la notació pneumàtica en l'Edat Mitjana.	11.1. Reconeix la notació pneumàtica en l'Edat Mitjana.	CAA, SIEP, CEC
	- La notació quadrada renaixentista.	12. Reconèixer la notació quadrada renaixentista.	12.1. Reconeix la notació quadrada renaixentista.	CAA, SIEP, CEC
	- La notació contemporània. - Audició: Hilicopter string quartet, d'Stockhausen.	13. Reconèixer auditivament noves formes d'escriptura musical al segle XX.	13.1. Reconeix auditivament noves formes d'escriptura musical al segle XX.	CAA, SIEP, CEC
MÚSICA I TECNOLOGIA	- L'enregistrament amb l'audacity.	14. Conèixer el procés d'enregistrament amb el programa audacity.	14.1. Coneix el procés d'enregistrament .	SIEP, CMCT, CAA, CD

Competències clau: descriptors i assoliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa, a través dels diferents tipus de textos, la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.

<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús de la percussió d'una manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta, amb actitud atenta i respectuosa, els diferents ritmes.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza el programa audacity per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies a través del temps.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació en activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa buscant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta, amb instruments i de forma expressiva, les composicions proposades.

	Apreciar l'aportació artística amb diferents formes de notació.	Valora l'aportació artística amb diferents formes de notació.
--	---	---

Activitats

Activitat 1: Mesopotàmia

- Llegim i comprenem la informació relacionada amb les característiques musicals a Mesopotàmia.
- Obtenim informació complementària de les característiques de la música mesopotàmica relacionades amb l'escriptura cuneïforme.
- Escoltem atentament l'himne a Nikal, llegim el text i després el cantem i el toquem amb la flauta.

Activitat 2: La Grècia clàssica

- Llegim i comprenem la informació relacionada amb la música les característiques de la música en la Grècia clàssica.
- Escoltem atentament el cor d'Orestes, llegim el text i després el cantem i el toquem amb la flauta.

Activitat 3: Els pneumes

- A partir del visionat d'uns pneumes, fem quins són d'un so, dos, o tres i com es diuen.
- Obtenim informació complementària sobre els diferents centres compositius amb pneumes que existien.
- Practiquem la lectura de pneumes en partitures originals amb tetragrama.
- Coneixem la música vocal medieval, el cant gregorià i cantem alguna partitura.

Activitat 4: La música amb notació quadrada

- Llegim i comprenem la informació relacionada amb la notació quadrada i les seues característiques.
- Obtenim informació complementària sobre la música vocal i instrumental al Renaixement.
- Practiquem la lectura en partitures originals amb notació quadrada.
- Coneixem la música vocal renaixentista i cantem alguna partitura.

Activitat 5: Grafies noves

- Comprenem l'existència de noves grafies d'escriptura de partitures a través de l'anàlisi i comentari d'algunes d'elles.
- Escoltem alguna obra que utilitzi noves grafies, com el quartet de corda de l'helicópter, de Karlheinz Stockhausen seguint la partitura.
- Interpretem partitures escrites amb noves grafies, com màtira còscora, d'Adolf Murillo.
- En xicotets grups es creen uns signes gràfics amb una explicació de cadascun d'ells i fem una partitura amb ells. Tot seguit cada grup interpretarà la seua composició. Les que més agraden (o totes) poden ser interpretades per tota la classe.

Activitat 6: Enregistrant

- En xicotets grups practique amb el programa d'edició d'àudio Audacity com enregistrar àudio.
- Enregistre el meu concert. Mentre un grup interpreta la seua composició amb grafies noves, un altre grup s'encarregarà d'enregistrar-ho amb l'audacity.
- Completem el nostre editant el nostre propi disc. Faig una caràtula, etc.

Activitat 7: Taller d'interpretació

- Comprenem la música de les diferents èpoques treballades amb la interpretació d'altres peces amb flauta i instrumental Orff.

Unitat 5: Acústica, afinació i organologia

Temporalització

Març i abril

Objectius didàctics

- Conèixer el concepte d'acústica.
- Saber en què consisteix el fenomen físic-harmònic.
- Conèixer el concepte d'afinació.
- Obtindre informació sobre els sistemes d'afinació més importants: el temperat, el de Pitàgores, el de Zarlino i el d'Holder.
- Saber la importància de la importància de l'afinació per a la interpretació musical.
- Conèixer el concepte d'organologia.
- Reconèixer les diferents famílies instrumentals.
- Saber com es classifiquen els diferents instruments, segons material de construcció i forma d'obtenir el seu so.
- Conèixer quins són els instruments transpositors.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental i vocal de forma activa.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	<ul style="list-style-type: none">- L'orquestra.- Audició: Primer moviment Simfonia 40, de W.A. Mozart.	1. Reconèixer auditivament els instruments que sonen.	1.1. Reconeix auditivament els instruments que sonen.	SIEP CEC

	<ul style="list-style-type: none"> - La música instrumental clàssica. - Audició: «Simfonia núm. 94 en sol major», <i>La Sorpresa</i>, Haydn. 	2. Reconèixer auditivament les diferents famílies instrumentals que sonen.	2.1. Reconeix auditivament les diferents famílies instrumentals que sonen.	CAA SIEP CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - La música vocal clàssica. - Audició: «Che farò senza Euridice», <i>Orfeu i Euridice</i>, de C. W. Gluck. 	3. Reconèixer auditivament les característiques de les veus.	3.1. Reconeix auditivament les característiques de les veus.	CAA SIEP CEC
INTERPRETACIÓ CREATIÓ	- Creació de motius musicals.	4. Desenvolupar habilitats per a crear motius melòdics basant-se en una melodia donada.	4.1. Crea motius sobre una base musical donada.	SIEP CEC
	<ul style="list-style-type: none"> - Acompanyament de xicoteta percussió amb flauta i veu. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Simfonia 40</i>, de W. A. Mozart. 	5. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	5.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP CSYC CEC
	- Treball sobre l'afinació en diferents èpoques.	6. Crear una taula amb cada sistema utilitzat segons els períodes musicals.	6.1. Crea una taula amb cada sistema utilitzat segons els períodes musicals.	SIEP CAA CSYC
CONTEXTOS MUSICALS	- Característiques del so.	7. Tindre coneixement de les característiques més importants del so.	7.1. Coneix les característiques més importants del so.	CEC CAA CCL
	- El fenomen físic-acústic.	8. Entendre en què consisteix el fenomen físic-acústic.	8.1. Entén en què consisteix el fenomen físic-acústic.	CEC CAA CCL

	- L'acústica. - Audició: escoltem la mateixa obra enregistrada en diferents espais per a diferenciar acústiques.	9. Diferenciar els espais sonors i com pot canviar l'acústica.	9.1. Diferencia els espais sonors i com pot canviar l'acústica.	CEC CAA CCL
	- L'afinació.	10. Tindre coneixement de què és afinar.	10.1. Té coneixement sobre què és afinar.	CEC CAA CCL
	- El temperament igual. - Audició: Bach, <i>el clau ben temperat</i> .	11. Tindre coneixement del sistema d'afinació temperat.	11.1. Té coneixement del del sistema d'afinació temperat.	CEC CAA CCL
	- La coma pitagòrica. - Audició: <i>Música grega antiga</i> .	12. Tindre coneixement del sistema d'afinació de Pitàgores.	12.1. Té coneixement del del sistema d'afinació d'afinació de Pitàgores.	CEC CAA CCL
	- El sistema de Zarlino.	13. Tindre coneixement del sistema d'afinació de Zarlino.	13.1. Té coneixement del del sistema d'afinació de Zarlino.	CEC CAA CCL
	- L'afinació d'Holder	14. Tindre coneixement del sistema d'afinació d'Holder.	14.1. Té coneixement del del sistema d'afinació d'afinació d'Holder.	CEC CAA CCL
MÚSICA I TECNOLOGIA	- Eines multimèdia per a realitzar presentacions.	15. Adquirir estratègies de recerca d'informació i d'elaboració de presentacions multimèdia.	15.1. Adquireix estratègies de recerca d'informació i d'elaboració de presentacions multimèdia.	SIEP CMCT CAA CD

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
-------------	------------	-------------

<i>Comunicació lingüística</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professor.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor...	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Comprendre l'ús natural de la veu i la veu cantada de manera respectuosa amb l'entorn.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els diferents registres de veu.
<i>Competència digital</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupa la capacitat d'observació i de reconeixement auditiu de diferents melodies generant textura polifònica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.

<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumnat, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i en participa cercant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar els diferents sistemes d'afinació que han existit.	Valora l'aportació dels diferents investigadors a la millorar de l'afinació.

Activitats

Activitat 1: El so viatja

- Llegim i compremem la informació relacionada amb el so com a fenomen físic-acústic.
- Obtenim informació complementària d'internet sobre l'acústica.
- Coneixem com es comporta el so en diferents medis.
- Analitzem l'acústica de diferents sales a través del visionat de vídeos i obrim un col·loqui on els alumnes donen la seua opinió.

Activitat 2: Afinar, per a què?

- Llegim i compremem la informació sobre afinació que dona el professor.
- Ens preguntem en grup per a què serveix afinar i cada alumne aporta la seua opinió.
- Intentem tocar una peça amb flautes que es puguen afinar, intentant que cadascuna ho estiga d'una manera diferent i observem atentament com sona. Després opinem al respecte.
- Completem el nostre treball llegint el capítol "Afinar" del llibre de Ramón Andrés *El luthier de Delft* i contestem unes preguntes al respecte a partir d'un qüestionari preparat pel professor.

Activitat 3: Sistemes d'afinació

- Realitzem un quadre comparatiu amb els diferents sistemes d'afinació que s'han donat. Cada alumne ha de dir quin li pareix millor i per què.
- Anem a realitzar l'experiment de Pitàgores amb encluses per intentar entendre la visió històrica del descobriment que va realitzar.

- Amb diferents app per a mòbil d'afinador digital descarregat experimentem i provem a afinar diferents instruments que tinguem per classe. Farem un llistat amb els instruments desafinats.

Activitat 4: Organologia

- Llegim i comprenem la informació que dóna el professor sobre organologia.
- En xicotets grups anem a fer una presentació sobre cada família instrumental.
- A través de diferents audicions es reconeixeran diferents agrupacions instrumentals.
- Amb l'ajuda d'una partitura d'orquestra diferenciem els instruments que intervenen i com s'agrupen per famílies.

Activitat 5: A transportar

- Amb l'ajuda d'una partitura d'orquestra diferenciem els instruments transpositors que apareixen i aprenem el criteri per a saber-los diferenciar.
- Anem a transportar melodies curtes a diferents tonalitats.
- Els alumnes que toquen instruments transpositors els duran a classe i intentarem tocar tots junts la mateixa partitura a vore que passa.

Unitat 6: Música i tecnologia

Temporalització

Abril i primera setmana de maig

Objectius didàctics

- Conèixer la relació entre la música i la tecnologia.
- Conèixer com funciona el procés d'enregistrament i reproducció del so.
- Saber quins són els avantatges de l'àudio digital.
- Diferenciar els formats d'àudio més importants i conèixer les seues característiques.
- Tindre informació sobre les aplicacions de la informàtica musical.
- Saber les característiques del midi.
- Percebre la importància de la música legal i la pirateria.
- Conèixer què és la propietat intel·lectual.
- Participar en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.

Continguts, criteris d'avaluació, estàndards d'aprenentatge i competències clau.

	Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	CC
ESCOLTA	- Formats d'àudio comprimits i sense comprimir.	1. Reconèixer auditivament les diferències de qualitat entre els formats comprimits i els que no ho estan.	1.1. Reconeix auditivament les diferències de qualitat entre els formats comprimits i els que no ho estan.	SIEP, CEC
	- Interpretació de melodies proposades pel professor amb la flauta.	2. Desenvolupar habilitats per a interpretar melodies amb la flauta.	2.1. Desenvolupa habilitats per a interpretar melodies amb la flauta.	SIEP, CCL
INTERPRETACIÓ I CREACIÓ	- Acompanyament de xicoteta percussió. - Acompanyament amb instrumental Orff: <i>Tetris</i> .	3. Interpretar partitures demostrant unes destreses bàsiques d'interpretació amb l'instrument assignat.	3.1. Participa en les activitats d'interpretació instrumental de forma activa.	SIEP, CSYC, CEC
	- Enregistrament i reproducció del so.	4. Tindre coneixement del procés d'enregistrament i reproducció del so.	4.1. Coneix el procés d'enregistrament i reproducció del so.	CEC, CAA, CCL
CONTEXTOS MUSICALS		5. Desenvolupar la sensibilitat artística en activitats d'audició de monodia medieval.	5.1. Contribuïx a desenvolupar la seua sensibilitat artística.	CEC, CAA, CCL
	- Formats d'àudio comprimits i sense comprimir.	6. Reconèixer els formats comprimits i els que no ho estan.	6.1. Reconeix els formats comprimits i els que no ho estan.	CEC, CAA, CCL
	- El midi	7. Tindre coneixement de què és el midi.	7.1. Coneix què és el midi.	CEC, CAA, CCL

MÚSICA I TECNOLOGIA	- Treball amb midi.	8. Obtinc arxius midi i els manipule amb l'audacity.	8.1. Manipule midis amb l'audacity.	SIEP, CMCT , CAA
		9. Saber convertir un arxiu de so a altres formats amb audacity.	9.1 Sap convertir un arxiu de so a altres formats amb audacity.	

Competències clau: descriptors i acompliments

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Seguir les explicacions i instruccions orals per a realitzar les Activitats.	Entén l'enunciat dels exercicis sense necessitat d'ajuda externa del professorat.
	Comprendre el sentit dels textos orals i escrits.	Desenvolupa a través dels diferents tipus de textos la capacitat de delimitar informació rebuda de l'entorn.
	Respectar les normes de comunicació en qualsevol context: torn de paraula, escolta atenta a l'interlocutor.	Fa atenció a les explicacions i respecta el torn d'intervenció en les activitats de grup.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Interactuar amb l'entorn natural de manera respectuosa.	Escolta amb actitud atenta i respectuosa els sons de l'entorn.
<i>Competència digital.</i>	Adquirir la competència digital per a millorar el treball i facilitar la vida diària.	Utilitza els reproductors d'àudio, la pissarra digital i Internet per a facilitar l'accés a l'ampliació dels continguts de la unitat.
	Fer servir diferents fonts per a la recerca d'informació.	Cerca informació en diccionaris, enciclopèdies i diferents pàgines d'Internet per a aprofundir i ampliar coneixements.

<i>Aprendre a aprendre.</i>	Desenvolupar estratègies que afavorisquen la comprensió rigorosa dels continguts.	Desenvolupar la capacitat d'observació i de relació entre els polsos musicals i els polsos en la vida quotidiana
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar drets i deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Respecta les aportacions individuals dels altres companys i companyes.
	Mostrar disponibilitat per a la participació activa en àmbits de participació establits.	Participa i es comporta amb responsabilitat en les activitats d'interpretació en grup.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Desenvolupar la iniciativa de l'alumne, de manera individual i grupal, per a adquirir estratègies de risc davant de nous reptes d'aprenentatge.	Demostra interès, constància i iniciativa en la participació d'activitats grupals.
	Prioritzar la consecució d'objectius grupals a interessos personals en les activitats relacionades amb la interpretació.	Realitza interpretacions grupals i participa en les danses buscant l'interès col·lectiu.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Expressar sentiments i emocions des de codis artístics.	Interpreta amb instruments de forma expressiva les composicions proposades.
	Apreciar la tecnologia del so com a beneficiosa per a les manifestacions artístiques.	Valora l'aportació de la tecnologia del so com a beneficiosa per a les manifestacions artístiques.

Activitats

Activitat 1: El so, tecnologia al servei de les persones.

- Fem una breu exposició per grups sobre què és el so i com funciona.
- Busquem situacions en les que gaudim del so en la vida diària.
- Coneixem la importància de la tecnologia del so a través del visionat d'un vídeo.

Activitat 2: Àudio digital

- Identifiquem diferents formats d'àudio i els classifiquem a partir del seu nom.
- Obtenim informació sobre altres formats d'àudio a través d'internet.
- Utilitzem el programa Audacity per a convertir arxius de so en diferents formats.

Activitat 3: Midi

- Recerca en internet de diferents possibilitats que ofereix el midi.

- Experimentar a través d'audicions de la diferència entre un midi i un àudio.
- Busquem midis en internet i els obrim com a partitura amb sibelius.

Activitat 4: Pirateria i legalitat

- Analitzem un text sobre les pèrdues generades per la pirateria i obrim un debat amb els alumnes al respecte expressant les seues opinions.
- Coneixem els gustos de l'alumnat en quant a consum de música. Si la compren o la baixen, si escolten amb mp3 o discs, etc. I si canviaran els seus hàbits després de conèixer la problemàtica de la pirateria.

Activitat 5: El llenguatge de la percussió.

- Toquem diferents línies rítmiques donades pel professor amb instruments de percussió.
- Completem el nostre treball amb les activitats proposades del dossier.

Activitat 6: Taller d'interpretació.

- Toquem diferents partitures i les enregistrem.
- Per parelles manipulem els àudios enregistrats amb audacity i creem propostes enginyoses.

Unitats Didàctiques 2n Batxillerat

1r TRIMESTRE

1. Llenguatge Musical
2. Prehistòria
3. El Cant Gregorià i la Dansa en l'Edat Mitjana
4. Edat Mitjana. Trobadors i joglars
5. El Gòtic. La polifonia, el llibre Vermell de Montserrat. La dansa del Gòtic.

2n TRIMESTRE

6. El Renaixement. Música de Palau. La polifonia. El naixement del ballet
7. El Barroc: el naixement de l'òpera i del balle. Bach i Haendel
8. Música teatral i música religiosa en el segle XVIII
9. El classicisme musical
10. Els fonaments de la tècnica de la dansa: Carlo Blasis. La transició al Romanticisme musical: Ludwig van Beethoven
11. Òpera i música teatral en el segle XIX. El Ballet Romàntic

3r TRIMESTRE

12. Música instrumental i cançó en el Romanticisme
13. Postromanticisme impressionisme musicals. La Dansa Moderna. Els Ballets Russes de Diaghilev
14. Els nacionalismes i de la dansa al segle XIX
15. Música i Dansa en el segle XX (1a part 1900-1933)
16. Música i dansa en el segle XX (2a part 1933-1945)
17. Música i dansa en el segle XX (3a part 1945-2000)

11. ELEMENTS TRANSVERSALS

A l'educació secundària obligatòria, sense perjudici del seu tractament específic en algunes de les matèries de cada etapa, la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, l'emprenedoria i l'educació cívica i constitucional s'han de treballar a totes les matèries.

a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.

El pla de foment de la lectura està ja reflectit en la primera part d'aquesta programació

b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.

L'assignatura de música, com ja s'ha fet esment reiteradament en aquesta programació contribueix activament al us i coneixement de les tecnologies de la informació a partir de la inclusió d'activitats en totes les unitats didàctiques de tots els cursos.

c) Emprenedoria.

La programació de l'àrea de música ha incorporat activitats per al desenvolupament i la consolidació de l'esperit emprenedor.

d) Educació cívica i constitucional.

De la mateixa manera, a través del treball diari, sobre tot instrumental, es fomenta el respecte per les creacions dels demés, contribuint a l'educació cívica

12. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Respecte a les activitats complementàries que es poden proposar a l'alumnat, convé reflexionar sobre aquestes qüestions:

- Es van aconseguir els objectius proposats a partir de les activitats realitzades?
- Quin va ser el resultat de la realització de les activitats?
- Quines d'elles han agradat més?
- Quines propostes de millora podem assenyalar?

Una volta respostes les qüestions es seleccionarà, en funció d'elles, les que puguin ajudar millor l'alumne de les que en conta el departament.

Davant la predisposició del centre, (cursos anteriors) i la implicació del professorat les propostes són:

COM SONA L'ESO

En principi, l'organització de Com sona l'ESO ha informat que enguany no es durà a terme aquesta activitat.

En cas de que finalment es realitzara l'activitat, la selecció de grups d'alumnes estaria condicionada a les característiques pròpies de la mateixa.

Requisits alumnat CSE (en cas de celebrar-se):

1.- No tindre l'assignatura convalidada ni pendent d'altres cursos.

2.- No tindre cap part ni expedient per motius disciplinaris (RRI), durant el curs i fins a la trobada, en cap assignatura.

3.- Valoració del treball diari a l'assignatura, com també durant els dies de preparació (assajos).

Prova selecció places vacants:

Prova presencial oral i escènica del llibret a representar en la trobada, abans del període de llista definitiva.

JORNADES MUSICALS AL PARC DE LA CREATIVITAT

Des del departament de música es fa la proposta de fer una o dos eixides per trimestre al Parc de la Creativitat, per tal de poder tocar instruments o realitzar coreografies ajustant-se a les normes establertes en el pla de contingència degut a la Covid-19.

Aquestes propostes són per a tots els nivells, per torns, preferiblement en els últims dies de cada trimestre.

TALLER DE JAZZ I DE GOSPEL

Activitat en la qual un grup de gent especialitzada realitza el taller en el centre o en l'exterior, preferiblement en el Parc de la Creativitat.

Nivells i grups per determinar.

Es possible que els alumnes hagen de fer alguna aportació econòmica per participar en aquesta activitat.

CONCERTS EN DIRECTE

- Concert Intercentres (Calp, data per determinar, aproximadament en abril, per a alumnes de 4t ESO i Batxillerat, amb la participació d'altres IES).
- Concert Mariner (Alfas del Pi, data per determinar), per a alumnes de 4t ESO i Batxillerat.
- Concert final de curs (Calp, final de curs, juny, dies a concretar), per a tot l'alumnat de música de tots els nivells.
- Intercanvi d'experiències musicals amb altres centres de secundària. Celebració conjunta de concerts amb alumnat de diferents IES.
Grups d'alumnes, lloc i dates per determinar.

HALLOWEEN

Actuació alumnes d'AAEE (centre, pistes esportives). Dia 29 d'octubre de 2021.

ACTIVITATS VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Activitat en el centre, representació per part dels alumnes d'AAEE. Data a determinar.

CONCERT HISTÒRIA DEL ROCK

Proposta de visita a la Universitat d'Alacant per a assistir a un concert didàctic en directe sobre la història del rock.

Dirigit a alumnat de 4t de Música (contingut curricular del curs).

Data a determinar però segurament al segon trimestre.

Cost econòmic: per determinar

CONCERT AUDITORI DE TEULADA, ALTEA O ALTRES LOCALITATS DEL TERRITORI NACIONAL

Assistència a un concert o assaig didàctic inclòs en les programacions anuals dels auditoris més destacats.

Dirigit a tots els grups d'alumnes en general, depenent del tipus de concert/espectacle.

Import econòmic per determinar.

PARTICIPACIÓ I COL·LABORACIÓ AMB DIFERENTS ENTITATS MUSICALS I CULTURALS DE LA LOCALITAT

Des del departament de música estem oberts a col·laborar i participar en activitats musicals conjuntes amb les diferents agrupacions del poble.

VISITA A LA FÀBRICA DE GUITARRES EN GATA DE GORGOS

Visita a la coneguda fàbrica de guitarres de la localitat de la Marina Alta per tal de conèixer el treball d'un luthier d'instruments.

Dirigit fonamentalment a alumnes de 1r i 2n d'ESO.

Activitat que pot realitzar-se en qualsevol moment del curs.

VISITA A MUSEUS DE TEMÀTICA MUSICAL

Visita a museus de temàtica musical, com per exemple el de Bussot, per tal de conèixer instruments musicals antics, tradicions musicals, etc.

Dirigit fonamentalment a alumnes de 1r i 2n d'ESO.

Activitat que pot realitzar-se en qualsevol moment del curs.

TALLER DE BATUCADA

Taller a realitzar dins l'aula, amb alumnat de 4t d'ESO.

Treball i creació d'un grup de batucada amb la possibilitat de poder col·laborar amb els centres de primària de la localitat en festes com per exemple Carnaval.

13. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

En aquest apartat pretenem promoure la reflexió docent i l'autoavaluació de la realització i el desenvolupament de programacions didàctiques. Per a això, en finalitzar cada unitat didàctica es proposa una seqüència de preguntes que permeten al docent avaluar el funcionament del programat a l'aula i establir estratègies de millora per a la mateixa unitat.

AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT.

L'avaluació dels processos d'ensenyament i aprenentatge és una de les funcions del professorat segons la LOMQE. En el Reial decret 1105/2014 que regula el currículum bàsic de secundària i batxillerat s'estableix expressament en l'article 20:

“Los profesores evaluarán tanto los aprendizajes del alumnado como los procesos de enseñanza y su propia práctica docente, para lo que establecerán indicadores de logro en las programaciones didácticas.”

És necessària l'avaluació perquè hi hagi millora i l'autoavaluació de la pràctica docent és una estratègia necessària per al desenvolupament professional dels docents.

Són múltiples els factors que incideixen en la pràctica educativa i en conseqüència que estan implicats en la seva millora. La selecció dels continguts, el tractament integrat dels mateixos, l'organització espacial i temporal, els materials i recursos didàctics, la vinculació o la proximitat entre les tasques i els interessos de l'alumnat, la funció social de les tasques, la diversitat de l'alumnat, els ritmes i maneres d'aprendre, l'organització del professorat per donar resposta a tots aquests aspectes, el treball en equip, les altes expectatives o el foment del desig d'aprendre.

Indicadors d'assoliment

En aquest apartat, proposarem una sèrie d'indicadors d'assoliment que ens serviran per comprovar el funcionament de la nostra programació i valorar la nostra pròpia actuació com a docents. Seguidament dissenyarem un procediment (qüestionaris, rúbrica, enquestes als alumnes, etc) que ens permeti recollir les dades corresponents per valorar la situació i poder proposar i incorporar les mesures de millora que es considerin necessàries.

Per sistematitzar el treball, anem a establir una sèrie d'àmbits o dimensions a avaluar i elaborar els indicadors d'assoliment per a cadascun d'ells. Les dimensions generals que recullen i ordenen els àmbits de treball lligats a la pràctica docent es poden classificar en:

- Programació
- Diversitat
- Activitats en l'aula
- Avaluació

Per poder analitzar aquests aspectes principals o dimensions, anem a definir indicadors d'assoliment que ens permetin realitzar una anàlisi més significativa i pertinent de cadascun d'aquests àmbits de treball.

- Programació:
 - 1.1.-Es consulta la programació al llarg del curs escolar.
 - 1.2.- En programar es té en compte les opcions del context.
 - 1.3.- Es dóna a conèixer als alumnes els elements de la programació: objectius, criteris d'avaluació i metodologia.
 - 1.4.-S'elaboren les programacions pensant a treballar per competències.
 - 1.5.-S'analitzen en profunditat els recursos didàctics i se seleccionen sobre la

base de la seva idoneïtat.

1.6.-A l'inici cada unitat didàctica es revisa la distribució temporal de la programació i s'adapta en funció del temps d'avaluació restant.

- Diversitat
 - S'ha adaptat la programació a les característiques i necessitats de l'alumnat.
 - Es demana a l'alumnat diferents produccions en funció de les seves característiques.
 - Tant en els exàmens com en el treball de l'aula es treballen activitats de diferents nivells de dificultat.
 - Es tenen en compte la diversitat en els agrupaments de classe.
 - Es persegueix que els alumnes treballin en classe a un ritme adequat amb les activitats proposades tenint en compte els seus diferents característiques.

- Activitats d'aula
 - Es proposen exercicis que impulsen la comunicació (buscar informació, interpretar-la, prendre decisions, crear, raonar, explicar als altres...)
 - Es proposen activitats que contribueixin a l'aprenentatge autònom (recerca d'informació complementària, treballs, investigacions...)
 - Les activitats i accions proposades tenen aquestes característiques: diverses, àmplies, de llarg recorregut, obliguen a pensar, permeten utilitzar recursos diferents...
 - L'alumnat és protagonista en la classe.
 - Totes les activitats tenen un objectiu ben definit.
 - S'empren diferents codis (verbals, siguin orals o escrits, gràfics, numèrics, audiovisuals, etc.) per aconseguir l'objectiu de cada activitat
 - Les activitats són aplicables a situacions comunes de l'activitat escolar

- Avaluació
 - A l'inici de la unitat didàctica o del projecte, els alumnes coneixen els objectius didàctics, les competències que es van a desenvolupar, les activitats que faran i com es desenvoluparà l'avaluació.
 - S'usen diferents activitats d'avaluació (exàmens, treballs individuals, treballs col·lectius, exposicions orals, portfolios, diaris d'aprenentatge, mapes conceptuals, debats...).
 - S'usen diversos instruments per realitzar l'avaluació de l'alumnat (notes en el quadre del professor, rúbriques, escales d'observació, llistes d'acaro, escales d'actituds, proves objectives...).
 - Es tenen en compte les adaptacions realitzades en l'apartat de diversitat per avaluar a través de diferents instruments si han aconseguit els objectius plantejats.
 - Es relacionen els conceptes al llarg del curs per evitar coneixements estancs

Instruments de recollida de dades

Una vegada recopilats els indicadors d'assoliment, existeixen molts instruments per realitzar la recollida de dades que ens permetin avaluar-los (qüestionaris, enquestes, rúbriques d'autoavaluació, etc). Es plantegen a continuació uns possibles qüestionaris en funció dels indicadors d'assoliment definits anteriorment.

Programació		1	2	3	4
1	Consulte la programació al llarg del curs i, en cas necessari, realitzi i anote les modificacions.				
2	En confeccionar la programació tinc en compte les oportunitats que m'ofereix el context.				
3	Al començament de cada nova unitat o projecte, proporcione als alumnes tota la informació que necessiten (aspectes que anem a treballar, objectius, activitats, competències a desenvolupar, etc.).				
4	Recull de manera específica a la meua programació les competències clau i les relacione amb els continguts i els criteris d'avaluació.				
5	A l'hora d'elaborar la programació i les unitats didàctiques vaig a analitzar els recursos didàctics disponibles i els seleccione sobre la base de la seva idoneïtat.				

Diversitat		1	2	3	4
1	Què faig per conèixer la composició de la classe?				
	<ul style="list-style-type: none"> • Passar una prova al començament del curs escolar. 				
	<ul style="list-style-type: none"> • Llegir els informes anteriors de cada alumne. 				
	<ul style="list-style-type: none"> - Me la faciliten en les reunions del grup. 				
2	La meua programació té en compte la diversitat de l'alumnat.				
3	Plantejo activitats o projectes de diferent nivell en cada unitat i en cada examen.				
4	Tinc en compte la diversitat a l'hora d'organitzar la classe, de crear els grups, etc.				

Activitats d'aula		1	2	3	4
1	Les activitats que propose són del següent tipus:				
	7 Tancats, dirigits, del llibre, etc.				

	<ul style="list-style-type: none"> • Oberts, procedimentals, diversos, projectes, etc. 				
	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliten el treball cooperatiu. 				
2	En la metodologia que aplico:				
	4. Propose activitats per facilitar l'aprenentatge autònom.				
	<ul style="list-style-type: none"> • Em base en les explicacions teòriques i/o en el llibre. 				

Avaluació		1	2	3	4
1	Abans de començar amb una unitat o un projecte explique als alumnes què, amb quina freqüència i sobre la base de què avaluaré.				
2	Utilitze diferents tipus de proves (exàmens, treballs, exposicions, debats, portafolis, etc.)				
3	Utilitze diversos instruments per realitzar l'avaluació de l'alumnat.				

A més hauríem de passar una enquesta de la labor docent als alumnes al final de curs per poder millorar en la nostra labor. Aquesta seria contestada pels alumnes de forma anònima i recolliria preguntes com:

- 1- Què és el que més t'ha agradat del curs?
- 2- Què és el que menys? Justifica la teva resposta
- 3- Estàs d'acord amb la teva nota? En cas contrari justifica la teva resposta
- 4- Canviaries l'ordre dels continguts impartits en les avaluacions?
- 5- Has utilitzat l'aprenentatge en el curs en altres matèries? Si la resposta és afirmativa posa un exemple
- 6- Què contingut creïs que el professor hauria de millorar per fer-ho arribar millor als alumnes?
- 7- Dels tipus d'activitats realitzades en classe (treballs, exposicions, debats, etc...) creïs que hi ha alguna que no hauríem de seguir realitzant? En cas afirmatiu justifica la teva resposta.
- 8- En conclusió, creïs que el curs s'adapta a les teves expectatives inicials?

Mesures de millora

L'avaluació en l'educació sempre ha de ser un instrument de millora, les dades que s'obtinguin dels qüestionaris o de qualsevol altre instrument han de ser útils per identificar les àrees de millora que ens permetin introduir canvis a la nostra programació didàctica per adaptar-la millor a les necessitats dels alumnes. És més productiu que l'avaluació de la pràctica docent es realitzi en determinats moments del curs escolar.

Per exemple, en finalitzar cada unitat didàctica, en acabar un projecte concret o en finalitzar cada trimestre. En cadascuna d'elles pots tenir objectius diferents i trobar diferents utilitats. Això ens permetrà introduir millores en la labor docent al llarg del curs escolar, sense haver d'esperar al fet que aquest finalitzi.

De la mateixa manera, proposem l'ús d'una eina per a l'avaluació de la programació didàctica en el seu conjunt; aquesta es pot realitzar al final de cada trimestre, per a així poder recollir les millores en el següent. L'esmentada eina es descriu a continuació:

ASPECTES A AVALUAR	A DESTACAR...	A MILLORAR...	PROPOSTES DE MILLORA PERSONAL
Temporalització de les unitats didàctiques			
Desenvolupament dels objectius didàctics			
Maneig dels continguts de la unitat			
Descriptors i assoliments competencials			
Realització de Activitats			
Estratègies metodològiques seleccionades			
Recursos			
Claredat en els criteris d'avaluació			
Ús de diverses eines d'avaluació			
Dossier d'aprenentatge d'evidències dels estàndards d'aprenentatge			
Atenció a la diversitat			
Interdisciplinarietat			

14. PROGRAMACIÓ DE CONTINGUTS EN CAS DE CONFINAMENT O TREBALL A DISTÀNCIA

IES Ifach Calp – Curs 2021-2022

Departament: Música

Cap de departament: María Bordes Colomer

Duració del present pla de treball

Data d'inici: Inici del període de quarantena

Data de finalització: Finalització del període de quarantena

Pla de treball

Grup/s	Tots els nivells	Assignatura	Música
Professorat	María Bordes. Moisés Pastor, María Vives, Miquel Guimera i Agustín Jiménez		
Mitjans de treball a distància	AULES, correu electrònic corporatiu		
Canal de comunicació amb els pares, mares o tutors	ITACA Famílies, correu electrònic corporatiu		
Activitats/Tasques a realitzar			
<p>Durant el període de treball a casa continuarem en el seguiment de la programació, únicament es modificaran algunes tasques i els mitjans d'entrega de les activitats.</p> <p>Teoria: els alumnes realitzaran les tasques que el professor/a determine, sigui ti la programació d'aula i. Aquestes activitats poden realitzar-se a mà i entregar una imatge de les mateixes o es poden entregar en format digital. Aquestes activitats seràn corregides per la professora i es comunicarà la nota als alumnes per Itaca i per mail.</p> <p>En el cas de que hi haja examen, els alumnes realitzaran un examen tipus test en la plataforma Aules, si el funcionament d'aquesta ho permet.</p> <p>Pràctica: els alumnes han d'enviar un video interpretant amb la flauta les partitures treballades en classe, seguint la programació d'aula.</p> <p>Entregaran el video per mail i se'ls assignarà la nota corresponent.</p> <p>L'entrega de totes les activitats serà mitjançant la plataforma Aules i/o el correu corporatiu dels professors/es.</p>			

Metodologia de treball

La metodologia de treball serà la mateixa que es segueix en l'aula.

Els alumnes treballaran la part teòrica del dossier amb la lectura del tema i la realització de les activitats. Per a contestar les preguntes els alumnes poden buscar les respostes en el mateix dossier o fer ús de les ferramentes treballades a l'aula.

La part pràctica ja s'ha treballat en el aula, per tant els alumnes sols hauran de seguir practicant amb l'instrument a casa.

Sistema de qualificació i avaluació

Críteris de qualificació

EINES D'AVALUACIÓ	PERCENTATGE EN LA QUALIFICACIÓ					
	PRIMER ESO	SEGON ESO	TERCER ESO	QUART ESO	Batxillerat 1r i 2n	Optativa AA EE
Eines d'avaluació del treball competencial (treball pràctic)	40%	40%	40%	40%	50%	40%
Proves d'avaluació escrites	40%	40%	40%	40%	40%	20%
Evidències dels estàndards d'aprenentatge	20%	20%	20%	20%	10%	40%
Qualificació total	100%					

Necessàriament el professorat ha de poder avaluar cada un dels apartats anteriors, es a dir, és necessària la implicació de l'alumne o l'alumna en l'assignatura en general.

NOTA FINAL DE CURS

Per al càlcul de la nota del final del curs, el percentatge de cada avaluació serà el següent:

1a AVAL.	2a AVAL.	3a AVAL.
30%	30%	40%

Per a l'avaluació i qualificació de les activitats es seguirà el establert en la programació.

Tant les activitats teòriques entregades com les proves realitzades en el període de quarantena, junt amb les notes de les proves realitzades en classe, equivaldran a un 40% de la nota final.

Les proves pràctiques, junt amb les notes de les activitats pràctiques realitzades en classe equivaldran a un 30% de la nota final.

Finalment, el percentatge corresponent a les evidències dels estàndars d'aprenentatge serà qualificat amb les notes de classe i l'interès pel Treball durant el període de quarantena. En el cas de que aquest període de quarantena s'allargue, aquest últim percentatge passarà a avaluar-se conjuntament amb la part teòrica.

Els alumnes i les seues famílies estaran permanentment informats dels treballs i de les qualificacions mitjançant Itaca i Aules, així com se'ls resoldrà qualsevol dubte mitjançant el correu corporatiu.

BATU-IFACH

PROJECTE EXPERIMENTAL

DEPARTAMENT DE MÚSICA

IES IFACH

CURS 2021-22

1-INTRODUCCIÓ I PLANTEJAMENT INICIAL:

El plantejament inicial sorgeix de la proposta de representants de l'AMPA d'un col·legi de la localitat per a participar com a grup col·laborador en el carnestoltes escolar i el passavila amb col·legis del municipi oferit al professorat del departament de Música que trasllada la proposta al departament en general però una vegada avaluades les diferents opcions es considera que no és recomanable eixir al curs 2019-20 per una unanimitat, tot abans de la pandèmia de la COVID'19 i s'estudiarà als cursos propers per qüestions evidents com recursos, temps o nivell adequat . Però, si s'atén la proposta per a futurs cursos i projectes didàctics, sempre dins del departament de Música, la dignitat musical i escolar.

2-CONTEXT I ÀMBIT DE TREBALL:

L'àmbit de **Batu-Ifach** és i serà escolar enfocat dins de l'aula i dels nivells triats pel departament de Música, dins l'horari de l'alumnat i professorat de la matèria de Música, preferentment 4t d'ESO i Batxillerat i en qualsevol cas, sempre supeditat als nivells que cada curs treballa cada professor/a responsable de l'activitat i/o participant dins del departament de Música de l'IES Ifach.

3-COMPROMISOS DEL CENTRE AMB EL DEPARTAMENT DE MÚSICA:

De cap manera, el projecte musical **Batu-Ifach** serà utilitzat amb altres motius que no siguin didàctics i/o pedagògics per cap responsable del centre educatiu o de fóra i, a més a més, no es podrà eixir del centre com a formació musical a les festivitats del municipi amb instrumental que no siga privat, sense la supervisió del departament de Música, amb l'única eixida, per a començar, com activitat complementària i/o extraescolar autoritzada pel nostre centre i amb el vist i plau de direcció , del Carnestoltes escolar pel municipi de Calp.

No funcionarà com a associació independent ni privada per amenitzar cap esdeveniment sense l'acceptació del departament de Música i el professor/a responsable de l'activitat a l'aula en el dia a dia del centre. Per tant, en cap cas, cap departament del centre ni responsable de l'IES Ifach, sense titulació, formació, plaça obtinguda per altra especialitat i/o sense l'autorització del departament de Música i els seus responsables (professorat) té res a dir en la formació que serà d'àmbit escolar i formatiu des del seu inici al centre.

4-CURS, OBJECTIUS I CONTINGUTS A TREBALLAR:

Es tracta d'un projecte dins de l'assignatura de Música. Els seus continguts i objectius seran avaluats com a part de l'assignatura i depenent dels recursos instrumental i nivell musical adquirit es prendrà, en un futur, alguna decisió més oberta respecte al punt anterior i les activitats fora del centre educatiu.

5- ASSESSORAMENT I PROFESSORAT:

El departament de Música, parcialment, de moment, ha sigut assessorat per especialistes en percussió, com el Catedràtic del Conservatori Superior de Música de Vigo, el Doctor Jorge César Pérez Mestre amb el que s'està en permanent contacte.

6- NOMBRE D'INTEGRANTS:

El projecte **Batu-Ifach** es treballarà a classe amb tot l'alumnat, com a part dels continguts rítmics de la matèria i dels diferents estils musicals però, el nombre d'integrants per a la formació definitiva que eixirà al carrer, arribat el cas, dependrà del instrumental adequat del moment i en tot cas el nombre anirà al voltant de entre 8 i 15 alumnes màxims per diverses qüestions com, la movilitat, coreografies, instrumental i/o nivell musical. El personal serà triat, per qüestions pedagògiques i didàctiques, dins de l'àmbit escolar, per professorat del departament de Música del centre.

7- INSTRUMENTAL NECESSARI PER A COMENÇAR:

A falta de poder realitzar un inventariat seriós sobre l'instrumental que avui es podria utilitzar del departament de Música pel projecte Batu-Ifach com a conseqüència del COVID-19, el mínim dels instruments a adquirir són 8. Aquests tenen un valor de mercat al voltant de **580 Euros** (exemple web: percuforum).

8- PÀGINES WEBS/TUTORIALS:

Per a portar a terme l'activitat les classes tindran com a suport vídeos junt a altres opcions rítmiques que, a diari, es treballen a l'aula de Música, amb instrumental variat.

CAIXÓ FLAMENC

INTRODUCCIÓ DEL CAIXÓ FLAMENC A L'AULA DE MÚSICA EN SECUNDÀRIA

IES IFACH

CURS 2021-22

1-INTRODUCCIÓ:

Es tracta d'un projecte experimental portat a terme pel departament de Música per al curs 2020-21, què es centrarà principalment al curs de 4t d' ESO però què, en qualsevol moment i sempre amb motius didàctics i pedagògics, es pot ampliar o centrar en altres cursos inferiors o superiors sempre atenent a les inquietuds de l'alumnat i el compliment dels objectius de la activitat.

2- TALLER DE PERCUSSIÓ FLAMENC (CAIXÓ):

El taller de CAIXÓ FLAMENC es realitzarà dins de l'aula de Música, com a complement a altres instruments emprats a l'aula, per a potenciar l'apartat rítmic de l'assignatura, la improvisació, iniciativa personal i les idees pròpies respecte a la Música. Es destinarà una hora setmanal de les tres hores del curs 4t d' ESO o Batxillerat o en cas d'altres cursos amb menor càrrega horària serà d'una hora cada dos o tres setmanes amb la finalitat de complir els objectius del curs.

3- INSTRUMENTAL I RECURSOS:

Actualment el departament de Música del centre IES IFACH no té entre el seu material cap caixó flamenc però per al proper curs mitjançant els recursos, en un principi, del professor de la matèria què posaria a l'avast dels alumnes i el professorat del departament per a la seua utilització al centre.

Són diferents les opcions que es proposen per fer realitat aquesta tasca:

3.1: COMPRA D'UN CAIXÓ FLAMENC DE FUSTA PER A MUNTAR PERSONALMENT: 29,99 EUROS.

Els inconvenients són les hores a emprar dins de l'aula de Música i les eines què necessitaria l'ajuda del departament de Tecnologia i/o educació plàstica. Per tants motius, sembla un poc difícil portar-la a terme el proper curs.

3.2 TALLER MARQUETERÍA.

Els inconvenients són molt semblants al punt anterior i per tants motius, sembla també un poc difícil el portar-la a terme.

3.3: COMPRA CAIXÓ FLAMENC DE CARTRÓ: 19,99 EUROS.

Un poc més factible que les opcions anteriors però, pot ser, massa car, per als estudiants de l'IES IFACH, per la situació de COVID-19 que hem viscut i estem patint amb les seues conseqüències econòmiques i socials per a la població calpina i espanyola en general.

4- ALTRES INSTRUMENTS:

Alguns instruments que podem complir la funció rítmica també serà la bateria i que es pot utilitzar al aula per a fer els mateixos ritmes que amb caixó flamenc però emprant les baquetes i sempre amb la supervisió del professorat a l'aula.

5- WEBS/TUTORIALES:

Per a portar a terme l'activitat les classes tindran com a suport vídeos relacionats i assenyalar que referent al caixó flamenc, el professorat del departament de Música ha rebut formació a nivell bàsic d'especialistes en percussió en general i percussió llatinoamericana i africana particularment com el catedràtic de percussió del Conservatori Superior de Vigo, Jorge César Pérez Mestre.

PROJECTES FINAL DE CURS/3ª AVALUACIÓ.

Per al final de curs i/o a la 3a avaluació la intenció per als cursos impartits pel professor Moisés Pastor López, la intenció, **sempre que siga aprovat pel departament de Música i amb el seu complet suport**, treballar projectes musicals als diferents nivells, des de 1r d' ESO a Batxillerat, arribat el cas.

IES IFACH

CURS 2021-22

DEPARTAMENT DE MÚSICA

PROJECTES DE MÚSICA PER A TREBALLAR EN CONJUNT 1R, 2N, 3R, 4T D'ESO I BATXILLERAT (OPCIONAL)

DATA DE LIURAMENT:

- Presentació al professor via AULES, CORREU ELECTRÒNIC i/o USB DE FORMA PRESENCIAL A L' AULA. A decidir per professorat de cada curs de Música.
- Presentació en públic cada trimestre: a decidir depenent de l'evolució de la classe.

FORMA DE PRESENTACIÓ:

- Tots els **treballs es presentaran abans** de les dates indicades pel professorat per a la seua valoració i correcció, seguint les instruccions del professorat per fer el millor treball possible.
- La durada de cada projecte dependrà de l'opció triada per l'alumnat i la data de presentació serà proposada als alumnes a l'aula. Els projectes realitzats en un trimestre no poden ser repetits a les següents avaluacions per les mateixes persones o grups.
- Finalment l'opció triada per l'alumne/a ha de ser comunicada al professor a classe per a poder tindre les oportunes indicacions.

OPCIONS:

- A) INVENCió I POSADA EN ESCENA D'UNA COREOGRAFIA AMB ESTIL LLIURE (MÀXIM 4 PERSONES).**
- B) INTERPRETACIó D'UNA BATUKADA AMB INSTRUMENTS DE CREACIó PROPIA, COTIDIòFONS O PROFESSIONALS, SI ÉS EL CAS, I RITMES DE CREACIó PRòPIA O PARTITURA SELECCIONADA PER L'ALUMNAT. (MÀXIM 6 PERSONES).**
- C) CREACIó I INTERPRETACIó DE RITMES CORPORALS I/O MELODIES DE 32 COMPASSOS EN 4/4. (MÀXIM 2 PERSONES).**
- D) INVESTIGACIó I COMENTARIS DE CUADRES DE CONTINGUT MUSICAL. (INDIVIDUAL-2 PERSONES).**

- E) INTERPRETACIÓ D'UNA OBRA MUSICAL CONTEMPORÀNEA. (MÀXIM 2 PERSONES).
- F) COMPOSICIÓ RÍTMICA I MELÒDICA D'UN RAP. (MÀXIM 4 ALUMNES).
- G) GRAVA EL TEU PROPI VIDEOCLIP (MÀXIM 4 ALUMNES).
- H) BANDAS SONORES MEMORABLES. (INDIVIDUAL-2 PERSONES).
- I) L'OFICI DE LUTHIER. CONSTRUCCIÓ DE DOS INSTRUMENTS ARTESANALS I INTERPRETACIÓ D'UNA PEÇA MELÒDICA-RÍTMICA AMB ELLS. AL MENYS 32 COMPASSOS DE DURADA EN 2/4. (MÀXIM 4 ALUMNES).
- J) TOTS CONTRA EL SOROLL. PRESENTACIÓ EN POWER POINT, PREZI, GENIALLY, ETC, DELS LLOCS MÉS CARACTERÍSTICS DEL MUNICIPI. (MÀXIM 2 PERSONES).
- K) CONSTRUCCIÓ D'UN BOTELLÒFON I INTERPRETACIÓ D'UNA PEÇA D'INVENCIO PRÒPIA DE 16 COMPASSOS EN COMPÀS DE 2/4. (2 PERSONES).
- L) LA ZARZUELA EN PLAYBACK. (MÀXIM 6 PERSONES).
- M) CARACTERITZACIÓ I PLAYBACK D'UNA CANÇÓ PREFERIDA O LA SEUA COREOGRAFIA. (MÀXIM 4 ALUMNES).
- N) CREACIÓ DE TÍTERES AMB MÚSICA DESCRIPTIVA I/O PROGRAMÀTICA PER ESCENA. (MÀXIM 4 PERSONES).

TOTAL: 14 PROJECTES-TREBALLS PER A TREBALLAR A TOTS ELS NIVELLS.

La temàtica és variada per possibilitar-te triar i gaudir fent el teu projecte. Alguns projectes poden ser més exigents si el curs és més avançat.

Pregunta tot allò que t'interesse!

A TINDRE PRESENT:

Tots els projectes/treballs s'han de presentar en format digital i/o multimedia, a més de la presentació pública a classe o via AULES. Per als projectes grupals i/o instrumentals indicats, tots els alumnes han de participar de la mateixa forma, temps i intervencions.

No tingues dubtes. Pregunta i tria el teu projecte de MÚSICA!

FER MÚSICA ES FER GAUDIR A LA RESTA!!!